जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७,बाजुरा

(District Disaster Preparedness and Response Plan DPRP 2020, Bajura)

कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन तथा सिकाई

बाजुरा जिल्लाको स्थानीय तहको नक्सा

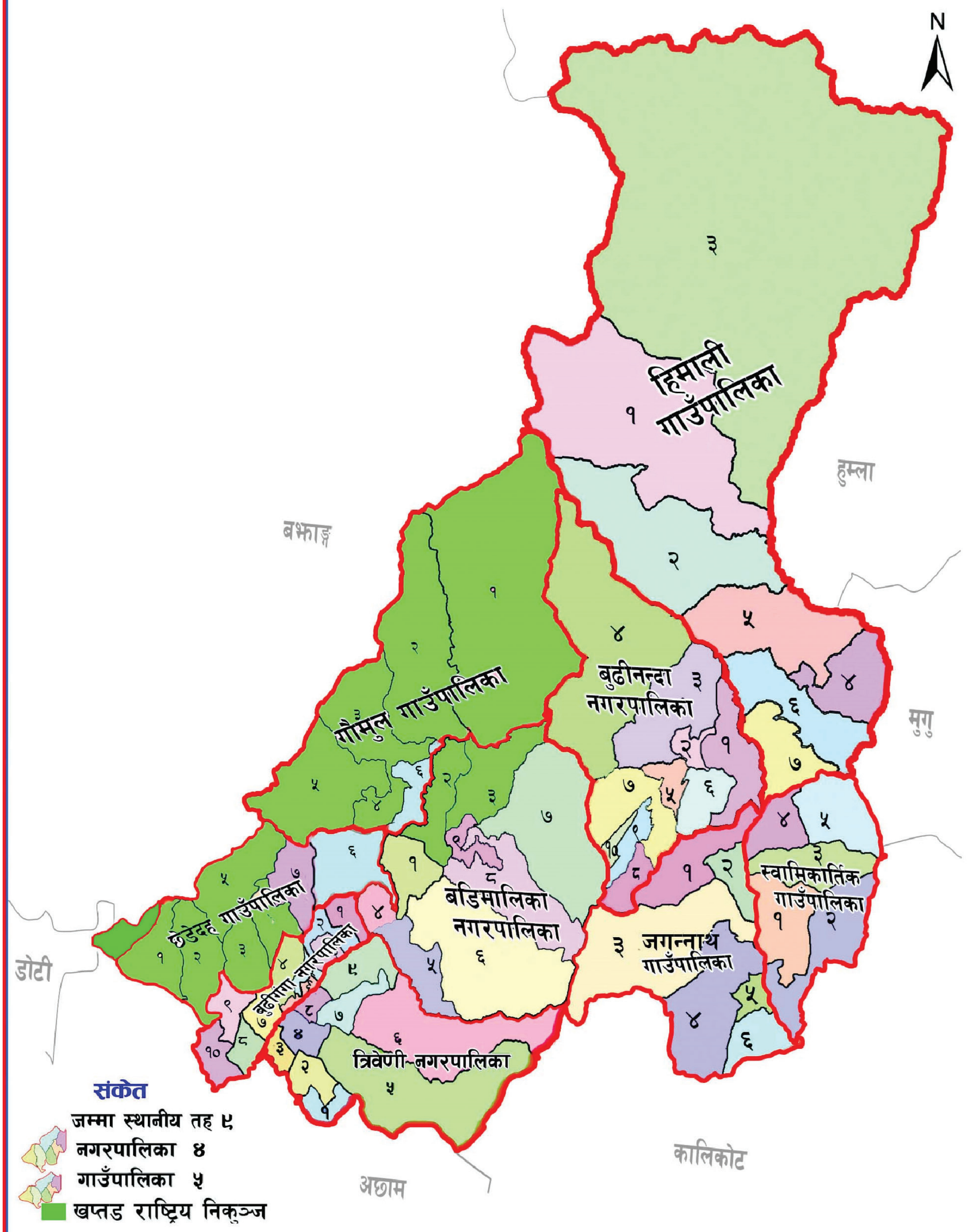

प्रकाशक

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बाजुरा

District Disaster Management Committee, Bajura

आषाढ, २०७७

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

बाजुरा

प.सं.

च.नं

मिति : २०७७।०३।०९

बिषयः शुभकामना ।

जटिल भौगोलिक अवस्थिति, जलवायु विविधता, द्रुत शहरीकरण तथा अव्यवस्थित वस्ती जस्ता प्राकृतिक एवं मानवीय कृयाकलापहरुका कारण नेपाल विपदको दृष्टिकोणबाट उच्च जोखिममा रहेको मूलुकहरु अन्तर्गत पर्दछ । विभिन्न अध्ययन तथा तथ्यांकहरुले नेपाल Global Climate Risk Index मा चौथो स्थानमा, भूकम्पीय खतराको दृष्टिकोणबाट ११ औं स्थानमा, समग्र विपद्को दृष्टिकोणबाट उच्च जोखिममा रहेका २० मूलुकहरु अन्तर्गत रहेको देखाएका छन् । नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार नेपालको ८० प्रतिशत भन्दा बढि जनसंख्या प्राकृतिक विपद जस्तै भूकम्प, खडेरी, बाढी, पहिरो, अत्यधिक तापक्रम, हीमताल विष्फोट आदिको जोखिममा रहेका छन् । नेपालको पहाडी भूभाग पहिरो तथा तराई बाढी र डुबान जस्ता विपद्बाट प्रभावित भई बर्षेनी धनजनको ठूलो क्षति हुने गरेको छ ।

विपद व्यवस्थापनका सबै कृयाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित प्रचलित कानुनलाई संशोधन र एकिकरण गर्ने उद्देश्यले व्यवस्थापिका संसदले विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ जारी गरेको छ । सो ऐनका आधारमा अन्य कानुनी तथा नीतिगत आधारशिला र वडा तथा समुदायस्तर देखि स्थानीय, जिल्ला, प्रदेश र संघीय तहमा विभिन्न समिति, प्राधिकरण र परिषद् जस्ता संरचनाहरु स्थापना भई कार्यरत रहेका छन् ।

बाजुरा जिल्ला मनसुनी बाढी, पहिरो, असिना, महामारी र चट्याङबाट वर्षेनी प्रभावित हुने जिल्लाहरुमध्ये एक हो । भिरालो भू-बनोट र मध्य तथा उच्च हिमाली भौगोलिक अवस्थितिका कारण पनि खास गरी बाढी तथा पहिरो र चटयाङ्ग जस्ता प्रकोपहरुबाट यो जिल्ला बढी प्रभावित भइरहने गर्दछ । यहाँको भौगर्भिक, भौगोलिक तथा हावापानीजन्य अवस्थाले गर्दा अधिकांश जनता सदैव विपद्को सम्भावित जोखिमयुक्त अवस्थाबाट गुज्रिरहेका हुन्छन् । हरेक वर्ष पहिरो, आगलागी, सुख्खा, अनिकाल, बाढी, आँधीबेहरी, असिना, चट्याङ्ग, जस्ता विपद्वाट जनधनको क्षति, भू-क्षय, सम्पत्तिको नोक्सानी, पशु चौपायाको क्षति, सञ्चित खाद्य सामग्रीको क्षय आदि क्षति हुने गरेको छ । यस प्रकारको प्रकोपबाट उत्पन्न विपद्को समयानुकूल सामना तथा व्यवस्थापन गरी आम नागरिकको जीवन रक्षा गर्दै व्यक्तिगत तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षाको प्रत्याभूति दिनु हामी सबैको कर्तव्य हो ।

यसै परिप्रेक्ष्यमा यस जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनःस्थापन तथा यससँग सम्बन्धित कार्यलाई व्यवस्थित गर्न जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको संयोजनमा सबै सरोकारवालाको प्रतिनिधित्व तथा संलग्नतामा तयार गरिएको **बाजुरा जिल्लाको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०७७** तयार पारिएको छ । यस योजनाले कुनै पनि प्रकारको प्रकोपबाट उत्पन्न हुने विपद्का प्रतिकार्य तथा व्यवस्थापनका लागि मार्गदर्शन प्रदान गर्ने मैले बिश्वास लिएको छु । साथै विगतका वर्षमा विपद् व्यवस्थापनको कार्यमा अनवरतरूपमा लागिपर्ने सबै सरोकारवाला निकायहरूलाई हार्दिक धन्यवाद छ । यो योजना तयार गर्नको लागि संयोजन गर्ने निमित्त जिल्ला समन्वय अधिकारी यज्ञराज अर्याल, सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी समीर भण्डारी, बरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत दयाकृष्ण पन्त, जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षकद्वय दानबहादुर रोकाया र लोकेन्द्र सिंह ठगुन्ना, नेपाली सेनाका सह सेनानी खेमप्रसाद ढकाल, सशस्त्र प्रहरी बलका प्र.नि. दिपक भट्ट, उद्योग वाणिज्य संघका गोरख बोहरा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बाजुराका कार्यक्रम अधिकृत ईश्वरा सुवेदी, गिफ्ट नेपालका कार्यक्रम प्रवन्धक कृष्ण अधिकारी, गैर सरकारी संस्था महासंघका अध्यक्ष अग्निराज शाही लगायत विपद् व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई धन्यवाद् दिदै, यस योजनाको

पुस्तक छपाई दिनुहुने संयूक्त राष्ट्रसघीय जनसङ्ख्या कोष प्रति आभार प्रकट गर्दै, आगामी दिनमा यस योजनाको लक्ष्य अनुरूप योजना कार्यान्वय गरी धनजनको क्षतिलाई कमगर्न सम्पूर्ण स्थानीय तह लगायत सरोकारवाला तथा सबै सम्बद्ध निकायहरूलाई सक्रियताकासाथ आ-आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

कृष्ण गैह्रे
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
एवं
अध्यक्ष जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बाजुरा

कृष्ण गैह्रे
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय

बाजुरा

मिति : २०७७।०३।०९

तयारी उप समितिको तर्फबाट

बाजुरा जिल्ला सुदुर पश्चिम प्रदेशको हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा पर्ने जिल्ला हो । प्राकृतिक प्रकोपको हिसावले निकै जोखिमयूक्त जिल्लाको रुपमा रहेको र बाढी, पहिरो, आगलागी, खडेरी हुरीबतास लगायतका प्राकृतिक एव बिभिन्न मानवजन्य प्रकोपबाट निकै जोखिममा रहेको छ । पूर्वी भेगमा रहेको कर्णाली नदी तथा पश्चिम क्षेत्रको वुढीगंगा नदी र यी दुवै नदीका सहायक खोलानालामा आउने बाढी र पहिरोले वस्तीहरु उच्च जोखिममा रहेका देखिन्छन् तथापी मानवीय सचेतनाको वृद्धि, पूर्वाधार निर्माणमा बलियो योजना कायम गर्ने हो भने क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । यसै गरी विपद् पूर्व तयारी र प्रतिकार्य संयन्त्रलाई दरिलो पारेर अगाडि वढ्न सकिएमा जोखिमलाई धेरै हदसम्म कमगर्न सकिन्छ । यसका लागि जिल्ला, स्थानीय तह, गाउँ वस्ती र समुदायस्तरमा योजनावद्ध रुपमा परिचालन हुनुपर्ने देखिन्छ । जसको लागि यो योजना एउटा साधन बन्न सक्दछ ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, पहिलो संशोधन ऐन, २०७५, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६ र **राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य संशोधित कार्यढाँचा २०७० (प्रथम संशोधन २०७५)** नेपाल सरकारका बिभिन्न निर्णय र निर्देशन समेतलाई मध्ये नजर गरेर जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तयार पारेको **यो जिल्लास्तरीय विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७** लाई सबै क्षेत्रबाट कार्यान्वयन गराउन सकिएमा यसबाट बाजुरा बासी जनसमुदायमा पर्ने क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । यसलाई परिमार्जन तथा पुनरलेखन गर्ने कार्यको संयोजन गर्ने जिम्मेवारी दिनु भएकोमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी ज्यू लगायत समग्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिप्रति आभार प्रकट गर्दछु । साथै सकृय रुपमा सहयोग गरी यस रुपमा ल्याउनु हुने सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी समीर भण्डारी, बरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत दयाकृष्ण पन्त, जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षकद्वय दानबहादुर रोकाया र लोकेन्द्र सिंह ठगुन्ना, नेपाली सेनाका सह सेनानी खेमप्रसाद ढकाल, सशस्त्र प्रहरी निरिक्षक दिपक भट्ट, उद्योग वाणिज्य संघका गोरख बोहरा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बाजुराका कार्यक्रम अधिकृत ईश्वरा सुवेदी, गिफ्ट नेपालका कार्यक्रम प्रवन्धक कृष्ण अधिकारी, गैर सरकारी संस्था महासंघका अध्यक्ष अग्निराज शाही लगायत विपद् व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरू लगायतलाई विषेश धन्यवाद र साधुवाद प्रकट गर्दछु । साथै यस योजनाको पुस्तक छपाई दिनु हुने संयूक्त राष्ट्रसघीय जनसङ्ख्या कोष प्रति आभार प्रकट गर्दैयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सबैमा हार्दिक अपिल गर्न चाहन्छु ।

नि. जिल्ला समन्वय अधिकारी

यज्ञराज अर्याल

निमित्त जिल्ला समन्वय अधिकारी एवं

संयोजक, जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनःलेखन उप समिति

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

मिति : २०७७।०३।०९

प्रकाशनका सम्बन्धमा ।

बाजुरा जिल्लामा हरेक वर्ष वाढी,पहिरो, खडेरी, भू-क्षय, हुरीवतास, आगलागी, चट्याङ, असिना, महामारी आदि विपद्ले धनजनको हानी नोक्सानी हुने गरेकोमा यस वर्ष कोभिड १९ ले समेत थप चुनौती थपको छ। यस जिल्लाको कमजोर भू-वनोट, अव्यवस्थित वसोवास, तिव्र वन फँडानी, विकासमा अव्यवस्थित निर्माण कार्य आदि र जलवायु परिवर्तन को कारणले समेत उल्लेखित प्रकोपहरुको जोखिममा वृद्धि भएको पाइन्छ । तर पूर्वतयारी र प्रतिकार्य संयन्त्रको प्रभावकारी समन्वय भएमा जोखिमलाई धेरै हदसम्म कम गर्न सकिने छ । यसको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले योजनावद्धरुपले जिल्लामा भएका श्रोत साधनको व्यवस्थित रुपले विपद् पहिले, विपद्को समयमा र विपद् पश्चात परिचालन गर्नुपर्ने आवश्यक देखिन्छ । यस प्रकारको कार्य सबै निकायहरुको आपसी समन्वय, सहयोग र सहकार्यले मात्र सफल बन्न सक्छ ।

यसै क्रममा **विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४**, **विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमाबली २०७६** र **राष्ट्रिय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ पहिलो संशोधन २०७६** तथा नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय विपद्सँग सम्बन्धित परिपत्र र निर्देशनको आधारमा यस जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तयार पारेको **जिल्लास्तरीय विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना–२०७६** अद्यावधिक गरी **जिल्लास्तरीय विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना–२०७७** तयार पारिएको छ । यस योजनाको कार्यान्वयन गर्न गराउन सबै पक्षलाई अनुरोध गरिन्छ । योजना पुनर्लेखन कार्यमा सहयोग गर्नुहुने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्ययोजना पुनः लेखन उप समितिका संयोजक - निमित्त जिल्ला समन्वय अधिकारी यज्ञराज अर्याल, वरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत दयाकृष्ण पन्त, जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षकद्वय दानबहादुर रोकाया र लोकेन्द्र सिंह ठगुन्ना, नेपाली सेनाका सहसेनानी खेमप्रसाद ढकाल, सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक दिपक भट्ट, उद्योग वाणिज्य संघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष गोरख बोहरा, कार्य समूहका सदस्यहरू नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बाजुरा शाखाका कार्यक्रम अधिकृत ईश्वरा सुवेदी, गिफ्ट नेपालका कार्यक्रम प्रबन्धक कृष्ण अधिकारी, गैरसरकारी संस्था महासंघका अग्नीराज शाहीलाई विषेश धन्यवाद दिदै योजनाको पुस्तक छपाई दिनु हुने संयूक्त राष्ट्रसघीय जनसङ्ख्या कोष प्रति कृतज्ञता प्रकट गर्दछु। अन्तमा, यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सरोकारवाला सबैमा हार्दिक अपिल गर्न चाहन्छु ।

समीर भण्डारी
सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
एवं
सचिव, विपद् पूर्वतयारी प्रतिकार्य योजना पुनः लेखन उप समिति

शब्दसङ्क्षेप

रा.वि.व्य.स.	राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन समिति
जि.वि.व्य.स.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
स.प्र.जि.अ.	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
डि.व.का.	डिभिजन बन कार्यालय
डि.व.अ.	डिभिजन बन अधिकृत
कृ.ज्ञा.के.	कृषि ज्ञान केन्द्र
शि.वि.स.इ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
जि.प्रशा.का.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जि.प्र.का.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
का.अ.	कार्यक्रम अधिकृत
गै.स.स.	गैर सरकारी संस्था
स्वा.का.	स्वास्थ्य कार्यालय
जि.अ.	जिल्ला अस्पताल
भे.अ.प.वि.के	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु विज्ञ केन्द्र
ने.रे.सो	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
ने.क.पा.	नेपाल कम्यूनिष्ट पार्टी
ने.का.	नेपाली कांग्रेस
क्वी.	क्वीन्टल
न.पा.	नगरपालिका
गा.पा	गाउँपालिका
खा.पा.तथा स.स.डि.फि.का	खानेपानी तथा सर सफाई डिभिजन फिल्ड कार्यालय
का.प्र	कार्यालय प्रमुख
मे.अ.	मेडिकल अधिकृत
का.सं.	कार्यक्रम संयोजक
प्र.ना.उ.	प्रहरी नायब उपरिक्षक
स.प्र.व.	सशत्र प्रहरी बल
जि.स.अ.	जिल्ला समन्वय अधिकारी
डब्लु एफ.पी.	विश्व खाद्य कार्यक्रम
यूएनएफपिए	संयूक्त राष्ट्रसंघीय जनसङ्ख्या कोष
एच.आर. सी.	मानव श्रोत केन्द्र
आइ.एन.एफ.	इन्टरनेसनल नेपाल फेलोसीप

विषय सुची

विषय :

परिच्छेद १ . . . . . १
१.१ बाजुरा जिल्लाको वस्तुस्थिति १
१.२ जनसंख्याको ,जातजाती विवरण २
१.३ खाद्यान्न तथा भुमिको अवस्था ३
१.४ हावापानीको स्थिति ३
१.५ यातायातकाो स्थिति ३
१.६ शैक्षिक अवस्था. ३
१.७ विद्युत सेवा ३
१.८ संस्थागत विकास ४
१.९ विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था ४
१.१० नेपालमा विपद सम्बन्धी पृष्ठभूमि ४
१.११. बाजुरा जिल्लाको विपद् सम्बन्धि पृष्ठभूमि ५
१.१२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिको आवश्यकता ६
१.१३ बाजुरा जिल्लाको विपद् सम्बन्धी पृष्ठभूमि ६-१२

परिच्छेद २ . . . . . १३
२.१ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको पृष्ठभूमि. १३
२.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुको आवश्यकता १३
२.३ योजनाको उद्देश्य १३
२.४ योजना तर्जुमा प्रक्रिया. १४
२.५ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निम्न चरणहरु. १५
२.६ योजना तर्जुमा विधि १६-२१

परिच्छेद ३ . . . . . २२
अनुसूचीहरू २२
१. योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समितिहरूको वैठक २२
२. विपद् पूर्वतयारी तालिका, कार्ययोजना २३-२६
३. विषयगत क्षेत्रको प्रथम वैठकको कार्यसूची. २७
४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको विषय सूची २८
५. सन्दर्भ सामग्रीहरूको समीक्षा २९
६. प्रकोप जोखिम विश्लेषण. ३०
७. बाजुरा जिल्लाको प्रकोप स्तरीकरण ३१-३८
८. प्रकोप पात्रो ३९
९. प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्दा सहभागी निकायको उपस्थिति ३९
१०. सरोकारवाला निकायको पहिचान ४०-४२

११. नेपाल रेडक्रस सोसाईटी शाखाहरूको विवरण ४३
१२. आपत्कालीन अवस्थामा सेवा प्रदान गर्ने बाजुरा जिल्लामा रहेका सुरक्षा निकायको विवरण ४४
१३. आपत्कालीन अवस्थामा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य केन्द्रको सर्म्पक विवरण ४५-४७
१४. बाजुरा जिल्लाका जनप्रतिनिधिहरूको विवरण र सर्म्पक नं. ४८-५३
१५. स्थानीय पत्रकारहरूको विवरण र सर्म्पक न ५४
१६. विषयगत अगुवा र सम्वन्धित संस्थाहरूको सूची ५५-५६
१७. विषयगत क्षेत्र निकायगत स्रोत साधनको आकंलन ५६-६५
१८. कार्ययोजना, कार्यतालिका ६६-६८
१९. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रर्तिकार्य योजना ६९-११२
२०. स्थानीय तहको संकटासन्ता आकंलन ११३-११९
२१. विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यसर्तहरू. १२०
२२. अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्तहरू १२१
२३. नमूना सुचक तथा लक्ष्यहरू १२२
२४. अनुगमन मुल्याङ्कन तथा सिकाइ १२३
२५. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिका १२३
२६. घटना प्रतिवेदन ढाँचा १२३

परिच्छेद १

१. बाजुरा जिल्ला: संक्षिप्त परिचय

१.१. भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना तथा राजनीतिक विभाजन :

सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत ९ वटा जिल्लाहरुमध्ये बाजुरा जिल्ला एक विकट तथा दुर्गम जिल्ला हो । जिल्लाको भौगोलिक बनौट हेर्दा धेरैजसो भाग भीर, पहरा र चट्टानले भरिएको छ । ५३४६९ हेक्टर जमिन अर्थात् कुल भू-भागको २३.२४ प्रतिशत यस्तै भीर, पहरा र चट्टानले ओगटेको छ । खोला, नदी ताल पोखरीले १६४६६ हेक्टर अथाृत् ७.१५ प्रतिशत, खाली जमिन, नाङ्गो डाडा, चरण क्षेत्र झाडी, वन तथा जंगल ९४४१७ हेक्टर अर्थात् ४१ प्रतिशत, कृषियोग्य जमिन १२.२३ प्रतिशत रहेकोमा कृषियोग्य जमिनको केवल १५ प्रतिशत मात्र सिंचाई सुविधा पुगेको पाइन्छ ।

भौगोलिक विभाजन लाई हेर्दा, उच्च हिमालय १३.५०%, उच्च पहाड ८४.८०%, मध्य पहाड १.७०% रहेको छ । यसको पूर्वमा मुगु र कालिकोट जिल्ला, पश्चिममा बझाङ्ग जिल्ला, उत्तरमा हुम्ला जिल्ला र दक्षिणमा अछाम जिल्ला रहेका छन् । यस जिल्लामा एक निर्वाचन क्षेत्र र ९ वटा स्थानीय तह रहेका छन् । यस जिल्लाको सदरमुकाम मार्तडी हो ।

वि.सं. २०६८ को जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या १,३४,९१२ रहेको छ । जसमध्ये पुरुषः ६५८०६ (४९.७८%) र महिलाः ६९१०६ (५१.२२%), रहेका छन् । साथै घरधुरी संख्या २४,९०८ रहेको छ । जातीय हिसावले हेर्दा यस जिल्लामा बाहुन, क्षेत्री, ठकुरी, दमाइ, कामी, सार्की र भोटे जातिहरु र साविकको कोटिला गाविसमा थोरै संख्यामा मुस्लिम जातिको वसोवास छ । जिल्लाको कुल जनसंख्याको ९६% परम्परागत कृषिमा आश्रित रहेका छन् । यसका अलावा भेडा-बाख्रा पालन, मैंरीपालन, निगालो को डोका, मान्द्रा उत्पादन तथा वेचविखन गरेर यहाँका बासिन्दाहरुले जीविकोपार्जन गर्दछन् । ठूलो संख्यामा पुरुष जनशक्ति कामको खोजीमा भारतमा र न्यून संख्यामा अन्य खाडी मूलुक, मलेशिया, कोरिया आदि जाने गर्दछन् ।

१.२ जनसंख्याको जातीय विवरण

सिन	न.पा तथा गाँउ पालिकाको नाम	बडा न १		बडा न २		बडा न ३		बडा न ४		बडा न ५		बडा न ६		बडा न ७		बडा न ८		वडा न ९		बडा न १०		सबै बडाको कुल	
		घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या	जन संख्या	घ धु संख्या जम्मा	जन संख्या जम्मा
१	वडिमालिका न.पा	३३५	१८१३	२०४	१०७८	१७९	१०७९	१९७	८८८	१८८	९९२	४२३	२१६२	४१५	२२६५	७५२	२९९५	७५३	३५४७			३४४६	१६८१८
२	बुढीगंगा न.पा	४४०	२१५३	४२६	२१६४	४५६	२११४	४७७	२५७७	३००	१५१७	३६४	१८३१	४३७	२२७३	३९७	१८२९	४१७	२१५२	५६३	३०६७	४२७७	२१६७७
३	बुढीनन्दा न. पा	५३२	२५३७	३४५	१५९२	४७८	२७०८	२९९	१९६४	३०३	१६७०	३११	१५५४	३७६	२१५२	२४९	१५३७	२६६	१४७५	२९३	१५८७	३४५२	१८७७६
४	त्रिवेणी न. पा	३९६	२०५३	३०४	१६५९	२९०	१७७५	३६९	२२२७	१७३	१०६३	५७१	२८६०	३५३	१८२३	३५६	१९११	५३८	२९९२			३३५०	१८३६३
५	खप्तड छेडेदह गा.पा	५४६	३२००	४३७	२५१२	४२१	२६६०	४३१	२४७०	५८८	३४५६	३१४	१७८०	४३७	२४९७							३१७४	१८५७५
६	जगगन्नाथ गा.पा	३७४	१९०७	२९१	१४९५	२१८	११७१	२९२	१७४४	२३९	१३६८	२७०	१७४७									१६८४	९४३२
७	गौमुल गा. पा	२२४	१३१५	३१०	१६४५	२७२	१४७८	२८३	१५१२	२०७	११७६	२६४	१३८९									१५६०	८५१५
८	हिमाली गा.पा	१८९	९८२	१६३	९२५	१५५	८१६	२२७	१२३५	२९५	१६७९	५२४	२७९८	१६९	७७९							१७२२	९२१४
९	स्वामीकार्तिक खापर गा. पा	५७९	३५०७	४१९	२६६४	५९७	३२३०	३७४	१९७१	२५४	१४१२											२२२३	१२७८४
	जम्मा																					२४८८८	१३४१५४

श्रोत : जनगणना २०६८ र तथ्याङ्क कार्यालय बाजुरा

१.३. खाद्यान्न तथा भूमिको अवस्था :

क्र.स.	विभाजन	घरधुरी प्रतिसत(%)
१	भूमिहीन	७.५०
२	३ महिनासम्म खानपुग्ने	३८.७०
३	६ महिनासम्म खानपुग्ने	२७.४०
४	९ महिनासम्म खानपुग्ने	७.६
५	१२ महिनासम्म खानपुग्ने	४.४०
६	अन्य	१४.१४
जम्मा		१००

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय (कृषि ज्ञान केन्द्र) वार्षिक तथ्याङ्क, २०७४

१.४. हावापानीको स्थिति :

उचाइको विविधताले गर्दा यस जिल्लाका विभिन्न भागमा विभिन्न किसिमको हावापानी पाइने भए तापनि समग्र रुपमा यस जिल्लामा शीतोष्ण किसिमको हावापानी पाइन्छ। यो जिल्लाको भु-भाग समुन्द्र सतहवाट ७६२ मि. देखि ७०३६ मिटर अग्लो पहाडी श्रृखलाहरु सम्म फैलिएको छ र सवैभन्दा अग्लो चुचुरो हंसिरे लेक रहेको छ।

१.५. यातायातको स्थिति :

बाजुरा जिल्ला अन्य जिल्लाहरुको तुलनामा यातायातको हिसावले निकै पछाडि परेको जिल्ला हो। जिल्लाको सदरमुकाम मार्तडीसम्म कालो-पत्रे पक्की सडकको पहुँच भई देशका विभिन्न स्थानहरुसँग यातायातको सहज पहुँच भएको छ। बुढीनन्दा ,गौमूल, खप्तड छेडेदह, त्रिवेणी र बुढिगंगाको केहि भागमा ट्याक्टर र साना गाडी चलाउन सकिने कच्ची तथा ग्राभेल सडक सञ्जालको विस्तार भई मानिस आवतजावत तथा उपभोग्य तथा निर्माण सामाग्री ढुवानीमा सहज भएको छ। यद्यपि, बर्षायाममा बाढी तथा पहिरोका कारण सडक, बाटो भत्किई हिलाम्मे भई नियमित जसो यातायात अवरुद्ध भई आवतजावतमा कठिनाई तथा जनजीवन कष्टकर हुने गर्दछ। जिल्लाको कोल्टी भेगमा रहेको एकमात्र विमानस्थलबाट नेपालगंज र सुर्खेतसम्म हवाई यातायातको सुविधा रहेता पनि जटिल भू-अवस्थिति र खराब मौसमका कारण उडान प्रभावित हुने गर्दछ। हिमाली, स्वामीकार्तिक र जगन्नाथ गाउपालिकामा रुपमा सानो जीप, ट्रयाक्टर (बर्षायाम वाहेक अन्य यामहरुमा), खच्चर, गधा र भेडाको साथै मान्छेबाट सामान ढुवानी हुने गर्दछ।

१.६. शैक्षिक अवस्था :

शिक्षाको गुणस्तर, विद्यालय संख्या र सवै वर्ग, क्षेत्र, लिंग, उमेर तथा समुदायको शिक्षामा पहुँचको अवस्थालाई विशलेषण गर्दा बाजुरा जिल्ला शिक्षाको क्षेत्रमा पनि निकै पछाडि रहेको छ। यस जिल्लाको कुल साक्षारता दर ५१.१ प्रतिशत (पुरुष ७१.३ प्रतिशत, महिला ४५.९ प्रतिशत) रहेको छ। विद्यालयस्तरमा छात्र-छात्राको भर्ना अनुपात ५१:४९ रहेको छ। यस जिल्लामा माध्यमिक विद्यालयहरु ५८, आधारभूत विद्‌यालय १८६, बाल विकास केन्द्र २२३ र सामुदायिक सिकाईकेन्द्र २७ रहेका छन्। सामुदायिक विद्‌यालयहरुमा २ वटा स्नातक तहसम्मका क्याम्पसहरु संञ्चालनमा रहेका छन् भने १ वटा स्नातकोत्तर सम्मको अध्ययन अध्यापन हुने कलेज रहेको छ।

१.७ विद्युत सेवा

सदरमुकाम मार्तडीमा २०० किलो वाट क्षमताको साना जलविद्युत आयोजना रहेको छ। यस जिल्लामा हाल पाण्डुसैन, जेरा, जगन्नाथ, बार्जुगाड, मालागाड, कास्यागाड, डोगडी, मानाकोट, घटमुना, दहकोट, आटिचौर, जयवागेश्वरी, काँडा, इकडीगाड, आदि स्थानहरुमा साना लघुजलविद्युत आयोजनाहरु संचालनमा रहेका छन्। जिल्लामा राष्ट्रिय प्रसारण लाईन विस्तार गर्ने कार्य जारी रहेको छ। जसमा व्रम्हतोला, आँटीचौर, छेडेदह र गौमुल गाउँ पालिकामा थप राष्ट्रिय प्रसारण लाइन विस्तार गर्ने कार्य शुरु भएको छ।

१.८. संस्थागत व्यवस्था

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्, परिषद्बाट स्वीकृत नीति तथा योजनाको कार्यान्वयन गर्ने गराउने कार्यका लागि माननीय गृह मन्त्रीको अध्यक्षतामा कार्यकारी समिति, विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी कृयाकलापको प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न गृह मन्त्रालय अन्तर्गत राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रदेशस्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी नीति तथा योजना तयार गर्ने, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिलाई नीतिगत मार्गदर्शन गर्ने तथा निर्देशन दिने प्रयोजनका लागि माननीय प्रदेश मूख्यमन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्, प्रदेश आन्तरिक मामिला हेर्ने माननीय मन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति जस्ता संस्थागत संरचना रहेका छन् ।

त्यसैगरी ऐनको दफा १६ बमोजिम प्रत्येक जिल्लामा प्रमूख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय सरकार, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्वास्थ्य, सुरक्षा निकाय, विकाससँग सम्वन्धित कार्यालय, राजनितीक दल, गैसस महासंघ, पत्रकार महासंघ, उद्योग बाणिज्य संघ आदि सदस्य रहेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था भए बमोजिम यस जिल्लामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति कृयाशील रहेको छ । समितिले आफ्नो बैठकमा विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य निकाय, संघसंस्था लगायतका सरोकारवालाहरुलाई पनि आमन्त्रण गर्ने गर्दछ । यस समितिले केन्द्रमा रहेका परिषद्, कार्यकारी समिति र प्रदेश समितिबाट स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न, गराउन सहयोग गर्ने, गराउने, जिल्लाको विपद् प्रतिकार्य योजना तथार गरी लागू गर्ने, गराउने, जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सञ्चालन गर्ने, विपद् खोज तथा उद्दार गर्ने, गराउने, नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड अनुसार राहत वितरण गर्ने, गराउने तथा सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयलाई सोही अनुसार वितरण गर्न लगाउने लगायतका प्रतिकार्य, उद्दार, राहत, पुनर्स्थापन, विकास जस्ता नीतिगत तथा व्यवस्थापकीय कार्यहरु गर्दछ । ऐनको दफा १ बमोजिम स्थानीयस्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्नका लागि प्रत्येक स्थानीय तहले गाँउपालिकाको अध्यक्ष वा नगरपालिकाको प्रमूखको अध्यक्षतामा बढीमा पन्ध्र जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्नु पर्ने र सो समितिले स्थानीयस्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न र विपद्को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन वडा वा समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छ। यद्यपि, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा वडा तथा समुदायस्तरमा त्यस्ता समितिहरुको गठन अपेक्षाकृत रुपमा हुन सकेको छैन । गठन भएका समितिलाई गतीशील र श्रोत साधन सम्पन्न बनाई प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो जलवायु अनुकुलन तथा उत्थानशील योजना निर्माण गरी विपद् व्यवस्थापन कोष र खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको वडागत रुपमा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

१.९. विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था :

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २२ र २३ बमोजिम केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा एउटा छुट्टै **विपद् व्यवास्थापन कोष** रहने प्रावधान अनुरुप यस जिल्लामा पनि एउटा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष रहेको छ । सो कोषको संञ्चालनार्थ एक कार्यविधि तयार भई संचालन समेत भएको छ । उक्त कोषमा नेपाल सरकार, केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन कोष तथा नेपाल सरकारको स्वीकृती बमोजिम अन्य संघसंस्थाहरुबाट प्राप्त रकम रहन्छ। विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यका लागि मात्र कोषको रकम खर्च गर्न सकिन्छ । नियमित प्रशासनिक कार्यका लागि कोषको रकम खर्च गर्न कानुनद्वारा निषेध गरिएको छ । हाल बााजुरा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा मौज्दात रकम न्यून (कम्तिमा रु. ५ लाख मौज्दात हुनु पर्ने मापदण्ड रहेकोमा रु. ६ लाख जति मौज्दात) रहेको र मनसुनसंगै विपद्का घटनामा वृद्धि हुने हुँदा कोषमा थप रकम निकासाका लागि केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन कोषमा अनुरोध गर्नु पर्ने देखिएको छ । सोही बमोजिम स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई दरिलो बनाई स-साना राहतका लागि प्रदेश तथा केन्द्रको मुख ताक्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गरी आत्मनिर्भर बनाउनु जरुरी देखिएको छ।

१.१० नेपालमा विपद् सम्वन्धी पृष्ठभुमी :

वि.सं. २०६६ सालमा गृह मन्त्रालयले सबै जिल्ला तथा क्षेत्रीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको गुणस्तर वृद्धि, सुदृढिकरण र संस्थागत गर्न बाढीको पूर्वतयारी योजना मार्गदर्शन तयार गरेको थियो । त्यसको परीक्षणको आधारमा सै खालका प्रकोपहरु लक्षित गर्दै विपद् पूर्वतयारीका साथै प्रतिकार्य योजना समेत समावेश गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा

मार्गदर्शन, २०६७ का आधारमा तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको । जिल्ला तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा प्रकृयामा संलग्न सबै सरकारी निकायहरु, रेडक्रस, राष्ट्रिय ⁄ अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु र संयूक्त राष्ट्र संघीय निकायहरुको सहयोगमा जिम्मेवारी बाँडफाँड गरी कार्यान्वयन गरिएको छ । यो योजना दैवी प्रकोप उद्धार) ऐन २०३९, स्थानीय स्वायत्त सासन ऐन २०५५, विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ आदि कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थामा आधारित थियो ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लाग कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेपाल सरकारले समयानुकूल परिमार्जन गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना राष्ट्रिय, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहहरुमा तर्जूमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य बनाएको छ । यस्ता कानूनी व्यवस्थाहरुमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन २०७५) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०७५ लगायत का कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरु छन् यसैगरी अन्तराष्ट्रियस्तरमा विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि सेन्डाई कार्यढाँचा (२०१५-२०३०), दिगो विकासका लक्षहरु, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी परियोजनाको सम्झौता, आवधिक योजना, नीति तथा कार्यक्रम लगायतका सन्धि सम्झौताहरुलाई समेत आत्मासत् गर्दै स्थानीय जिल्ला तथा स्थानीय तहहरुमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई विपद्बाट हुने मानवीय र भौतिक क्षति न्यूनीकरण गर्नु आवश्यक हुन्छ ।

१.११. बाजुरा जिल्लाको विपद् सम्बन्धि पृष्ठभूमि

सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत (साविक सेती अञ्चल) पर्ने बाजुरा जिल्ला विकट उच्च पहाडी तथा हिमाली जिल्ला हो । ७६२ मिटर देखि ७०३६ मिटर सम्मको उचाइमा फैलिएको यो जिल्ला भौगोलिक हिसाबले मुख्यतया तीन भागमा विभाजित छ जसमध्ये उच्च हिमाली (१३.५०%), उच्च पहाडी (८४.८०%) र मध्य पहाडी (१.७०%) रहेको छ । जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २३००.३७ वर्ग कि.मि. (२२३०३७ हेक्टर) रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या १,३४,९१२ रहेको छ । यस जिल्लामा बाहुन, क्षेत्री, ठकुरी, दमाई, कामी, सार्की र भोटे लगायत ५० विभिन्न जातजातीहरुको बसोबास रहेको पाईन्छ । अधिकाँश जनताको मुख्य पेशा कृषि भए तापनि भारत र अन्य तेश्रो मुलुकमा रोजगारीका लागि गएका श्रमिकहरुले पठाउने विप्रेषण (रेमिट्यान्स) ले ग्रामिण अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउनुका साथै जीवन निर्वाहमा उल्लेखनीय योगदान गरिरहेको छ ।

बाजुरा जिल्ला प्राकृतिक प्रकोपको जोखिमको हिसावले उच्च जोखिमयुक्त जिल्ला हो । यस जिल्लामा हुने विभिन्न विपद्का कारण बर्षेनी ठूलो धनजनको क्षति हुने गरेको छ । विगत बर्षहरुको अध्ययन, विश्लेषणका आधारमा भारी वर्षाका कारण आउने बाढी र पहिरो, असिना, चट्यांङ, आगलागी, हुरीबतास, खडेरी र भूकम्प जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरु पहिचान गरिएका छन् । जस्तै, त्रिवेणी नगरपालिका को वडा नं १, २, ४, ५, ६, ७, र ९ असिना र पहिरोको जोखिममा, वडा नं. ३ हुरीबतासको जोखिममा र वडा नं. ८ पहिरोको जोखिममा रहेको अध्ययनले देखाएको छ । विगत १ वर्षको प्रकोपको प्रकृतीलाई विश्लेषण गर्दा ऐ. वडा नं १, २, ५ र ६ मा असिनाको प्रकोपबाट वालीनालीको नोक्सानी भएको छ भने त्रिवेणीमा चट्याङको पनि जोखिम उस्तै छ । बुढीगंगा नगरपालिका वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९ र १०, जुवापानी, सिगाडा, बदेडा, तिमाडा, देनसाइल, निमनी, वेलकाटिया, फालासैन, खुट्टापड, ओमकोट, नडांग, बजेडी, गडतोला, बसाली असिना र पहिरोको जोखिममा रहेका छन् । खप्तड छेडेदह गाउपालिकाको वडा नं. २, ५, १, ३, ४, ६, ७ गुइवन, गुम्लागाँउ, सुदाडा, धनाल्त, लिसाना, टम्टाना, डोगडा, रमाईलो वस्ती आदि ठाँउमा पहिरो, असिना र चटयांङको जोखिम रहेको छ । गौमुल गाँउपालिका अर्न्तगत वडा नं १ देखि ६ सम्म अन्द्राडी, अम्लीस, माडी, दुर्गाली, तल्लो दुगुन, रनेडा, जुरेली, बेहेरी, धल्काडा, गर्जे, पडिकोट, कौडाकोट, कोट, चौर, कालादह, बसाला सटेडा, सुगरलोटे र सालीकोट क्षेत्र पहिरो, बाढी, असिना, हिमपात र चट्यांङको जोखिममा रहेका छन् । यसै गरेर बडिमालिका नगरपालिका वडा नं १, २, ७, ४ वडा पहिरोको बढी जोखिममा रहेका र वडा नं ६, ८, ९ र २ को केही भाग बाढीको उच्च जोखिममा रहेका र वडा नं. ३, १, ५ र ६ को केही भाग असिना र चट्यांङको जोखिममा रहेका छन् । बुढीनन्दा नगरपालिका वडा नं. १ र २ का दैयाँ, शेरकोट, पीपलडाली, रावतवाडा, मटेला, पारतोला, शेरकोट क्षेत्र बाढी र पहिरो बढी जोखिममा रहेका छन् । घोडाकोट, स्यालकाटियाँ, समालगाँउ, पियलसेरा पहिरो बाढीको जोखिममा रहेका छन । स्वामीकार्णतिक गाँउपालिका अन्तर्गत वडा नं. १ को रुडी, मुक्तिकोट, भामखोला, वडा नं. २ (पुडेनी, छुद्दरी), वडा नं. ३ का गोत्रेपाटा, बाविया छान्ना, पहिरो र सुख्खा खडेरीको जोखिममा रहेका छन् । हिमाली गाँउपालिकाको वडा नं १, २, ३, ४, ५ र ६ पहिरो र हिमपातको जोखिममा रहेका वडाहरु हुन् । कवाडी गाँउ बाढी, वोर्ता पहिरो, बौडी, युना र नेटा हिमपात, केही बाढी पहिरो, जंगली जनावरको आतंकबाट जोखिम रहेका वस्तीहरु हुन् भने जगन्नाथ गाँउपालिकाको वडा १, २, ६, आशवाडा, हुनी, वस्केना, काप्री र सेरा बाढी तथा पहिरो

प्रभावित क्षेत्र अन्तर्गत पर्दछन् । ऐ. वडा नं. ४ डाडागाँउ, लाया, थारिकाँडा, नाराकोट, धरालवाडामा खडेरी तथा जंगली जनावरको आतंक प्रमुख चुनौतीको रुपमा रहेको छ । वर्षात्को कारण त्रिवेणी नगरपालिका वडा नं. ९ पैमा स्थित पारीवनमा विगत वर्षहरुमा झैं यस वर्ष पनि अझ वढी पहिरो गइरहेकाले नदी थुनिन गई वुढीगंगा नदी किनारका वस्ती, त्रिवेणी नदी किनारका वस्ती र अछाम जिल्लाको साँफेबगर लगायतका नदी किनाराका वस्तीहरु प्रभावित हुने प्रवल सम्भावना देखिएको छ । साथै धनगढी - साँफेवगर- मार्तडी जोड्ने मूख्य सडकका विभिन्न खण्डहरु अवरुद्ध हुने सम्भावना रहेकोले नदी कटान नियन्त्रण तथा सडक मर्मत संभारका लागि यथाशीघ्र स्पष्ट कार्ययोजना सहितको विशेष परियोजना कार्यान्वयनका लागि स्थानीय, प्रादेशिक तथा संघीयस्तर बाट पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

विपद्लाई प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गर्न तीन चरणको कार्य गर्नु आवश्यक हुन्छ । पहिलो चरणमा प्रकोप अघि गरिने कार्य, दोस्रो चरणमा प्रकोपको समयमा गरिने कार्य र तेस्रो चरणमा प्रकोप पश्चात गरिने कार्यहरु पर्दछन् । प्रकोप अघि गरिने कार्य अन्तर्गत पूर्वतयारी तथा प्रकोप न्यूनिकरणका कामहरु पर्दछन् भने प्रकोपको समयमा उद्धार तथा राहतको कार्यहरु पर्दछन् । प्रकोप पछि पुर्नस्थापना र पुनर्निर्माण तथा विकासका कार्यहरु पर्दछन् । प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात् गरिने लगानी भन्दा प्रकोप पूर्व गरिने लगानी वढी फलदायी, सस्तो, सरल र सुलभ हुन्छ भन्ने कुरा विभिन्न अध्ययन एवं अनुभवले पुष्टि गरिसकेको छ । यस सन्दर्भमा बाजुरा जिल्लामा आउन सक्ने प्रकोपका संभावित घटनालाई न्युनीकरण गर्न र विपद्को अवस्था आएमा यसको सामना गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने कार्य भएको छ । यो योजना अनुरुप सबैले आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गरेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न प्रतिकार्यलाई प्रभावकाारी बनाई विपद्बाट हुने जीउधनको क्षतिलाई कम गर्न सकिने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ ।

१.१२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिको आवश्यकता :

संघीय संरचना अनुरुप विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन गर्न नीति, ऐन तथा रणनीतिक कार्ययोजनाहरु तयार भएको सन्दर्भमा जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा र कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गर्न साथै योजनाहरुमा एकरुपता र गुणस्तर काययमगर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (प्रथम संशोधन २०७५) को दफा ८ बमोजिम जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ लाई सरोकारवाला सरकारी कार्यालय तथा गैर सरकारी संघसंस्थाहरुको राय सुझाव समेत लिई अध्यावधिक गरिएको छ र प्रतिकार्य योजना बाजुरा जिल्लाको सम्भावित विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई मुख्य आधार बनाई जोखिमको असर न्यूनीकरणमा प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने भएकोले उक्त संशोधित योजना जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट मिति २०७७ अषाढ २३ गते बैठकबाट स्वीकृत भई लागु भएको छ ।

१.१३ बाजुरा जिल्लाको विपद् सम्बन्धि पृष्ठभूमि

सुदुर पश्चिम प्रदेश अन्तर्गत सेती अञ्चलमा पर्ने बाजुरा जिल्ला विकट उच्च पहाडी तथा हिमाली जिल्ला हो । ७६२ मिटर देखि ७०३६ मिटर सम्मको उचाइमा फैलिएको यो जिल्ला भौगोलिक हिसाबले मुख्यतया तीन भागमा विभाजित छ जसमध्ये उच्च हिमाली (१३.५०%), उच्च पहाडी (८४.८०%) र मध्य पहाडी (१.७०%) रहेको छ । जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २३००.३७ वर्ग कि.मि. (२२३०३७ हेक्टर) रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या १३४९१२ रहेको छ । यस जिल्लामा ५० विभिन्न जातीहरुको बसोबास रहेको पाईन्छ जस अर्न्तगत प्रमुख रुपमा बाहुन ,क्षेत्री, ठकुरी, दमाई, कामी, सार्की र भोटे जातजातीको बसोबास रहेको पाईन्छ । अधिकाँशको मुख्य पेशा कृषी पेशा भए तापनि भारत र अन्य मुलुकमा श्रमिकको रुपमा काम गर्ने रेमिट्यान्सले जीवन निर्वाह गरिरहेको अवस्था छ ।

बाजुरा जिल्ला प्राकृतिक प्रकोपको जोखिमको हिसावले उच्च जोखिमयुक्त जिल्ला हो । यस जिल्लामा हुने विभिन्न विपद्का कारण बर्षेनी ठूलो धनजनको क्षति हुने गरेको छ । यस जिल्लाको विगतलाई हेर्ने हो भने भारी वर्षाका कारण आउने वाढी र पहिरो, असिना ,चट्यांङ, आगलागी, हुरीबतास, खडेरी र भूकम्प जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरु छन् जसमध्ये त्रिवेणी नगरपालिका को वडा नं १, २, ४, ५, ६, ७, र ९ असिना र पहिरोको जोखिममा, वडा नं. ३ हुरीबतासको जोखिममा र वडा नं. ८ पहिरोको जोखिममा छ । विगत १ वर्षको प्रकोपलाई हेर्दा वडा नं १, २, ५ र ६ मा असिनाको प्रकोपबाट वालीनालीको नोक्सानी भएको छ भने त्रिवेणीमा चट्याङको पनि उत्तीकै जोखिम छ । वुढीगंगा नगरपालिका वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९ र १०, जुवापानी, सिगाडा, बदेडा ,तिमाडा, देनसाइल, निमनी, वेलकाटिया,फालासैन, खुट्टापड, अमकोट, नडांग, वजेडी, गडतोला, बसाली असिना र पहिरोको जोखिम रहेको, खप्तड छेडेदह गाउपालिका को वडा नं. २, ५, १, ३, ४, ६, ७ गुइवन,

गुम्लागाँउ, सुदाडा, धनाल्त, लिसाना, टम्टाना, डोगडा, रमाईलो वस्ती आदी ठाँउमा पहिरो, असिना र चटयांङको जोखिम रहेको छ भने गौमुल गाँउपालिका अर्न्तगत वडा नं १ देखि ६ सम्म अन्द्राडी, अम्लीस, माडी, दुर्गाली, तल्लो दुगुन, रनेडा, जुरेली, बेहेरी, धल्काडा, गर्जे, पडिकोट, कौडाकोट, कोट, चौर, कालादह , बसाला सटेडा, सुगरलोटे र सालीकोट क्षेत्र पहिरो, बाढी, असिना ,हिमपात र चट्यांङको जोखिममा रहेको छ। यसै गरेर बडिमालिका नगरपालिका वडा नं १, २, ७, ४ वडा पहिरोको बढी जोखिममा रहेको र वडा नं ६, ८, ९, २ को केहि भाग बाढीको उच्च जोखिममा रहेको र वडा नं. ३, १, ५, ६ को केहि भाग असिना ,चट्यांङ को जोखिम मा रहेको छ। बुढीनन्दा नगरपालिका वडा नं. १, २ दैयाँ, शेरकोट, पीपलडाली,रावतवाडा, मटेला, पारतोला, शेरकोट क्षेत्र बाढी र पहिरो बढी जोखिम रहेका छन, घोडाकोट स्यालकाटियाँ, समालगाँउ, पियलसेरा पहिरो बाढीको जोखिममा रहेको छ। स्वामीकार्तिक गाँउपालिका अन्तर्गत नं १ रुडी, मुक्तिकोट, भामखोला), २ (पुडेनी, छुद्दरी) ३ गोव्रेपाटा, बाविया छान्ना, पहिरो र सुख्खा खडेरीको जोखिम रहेको छ। वडा नं १, २, ३, ४, ५, ६ हिमाली गाँउपालिका को कवाडी बाढी र वोर्ता पहिरो, बौडी, युना, नेटा मा हिमपात, केही बाढी पहिरो र हिमपात,जंगली जनावरको आतंक बाट जोखिम रहेको छ भने जगन्नाथ गाँउपालिकाको वडा १, २, ६ आशवाडा, हुनी, वस्केना , काप्री र सेरा बाढी तथा पहिरोको प्रकोपको जोखिममा रहेको छ भने वडा नं. ४ डाडा गाँउ, लाया, थारिकाँडा, नाराकोट, धरालवाडामा खडेरी तथा जंगली जनावरको आतंक प्रमुख जोखिममा रहेको छ । अव हुने वर्षात्को कारण त्रिवेणी नगरपालिका वडा नं. ९ पैमा स्थित पारीवनमा गत विगत वर्षहरुमा झै यस वर्ष पनि अझ वढी पहिरो गइरहेकाले नदी थुनिन गई वुढीगंगा नदी किनारका वस्ती, त्रिवेणी नदी किनारका वस्ती र अछाम जिल्लाको साँफे वगरको वस्तीहरुलाई समेत क्षति हुने प्रवल सम्भावना देखिएको छ साथै धनगढी - साँफेवगर- मार्तडी जोड्ने सडकखण्ड अवरुद्ध हुने सम्भावना रहेकोले वेलामै विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि केन्द्रीय तहबाट पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ,

विपद्लाई प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गर्न तीन चरणको कार्य गर्नु आवश्यक हुन्छ। पहिलो चरणमा प्रकोप अघि गरिने कार्य, दोस्रो चरणमा प्रकोपको समयमा गरिने कार्य र तेस्रो चरणमा प्रकोप पश्चात गरिने कार्य पर्दछन। प्रकोप अघि गरिने कार्य अन्तर्गत पूर्वतयारी तथा प्रकोप न्यूनिकरणका कामहरु पर्दछन् भने प्रकोपको समयमा उद्धार तथा राहतको कार्यहरु पर्दछन् । प्रकोप पछि पुर्नस्थापना र पुनरनिर्माणको कार्यहरु पर्दछन् । प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात गरिने लगानी भन्दा प्रकोप पूर्व गरिने लगानी वढी फलदायी, सस्तो, सरल र सुलभ हुन्छ भन्ने कुरा विभिन्न अध्ययन एवं अनुभवले पुष्टि गरेको छ। यस सन्दर्भमा बाजुरा जिल्लामा आउन सक्ने प्रकोपका संभावित घटनालाई न्युनिकरण गर्न र विपद्को अवस्था आएमा यसको सामना गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने कार्य भएको छ। यो योजना अनुरुप कार्य गरेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न प्रतिकार्यलाई प्रभावकाारी बनाई विपद्बाट हुने जीउधनको क्षतिलाई कमगर्न सकिने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुराबाट आ.ब. २०७६ र ७७ मा वितरित आर्थिक राहत सम्वन्धी विवरण									
सि न	नाम,थर	रकम बुझेको मिति	पाएको रकम	बुझिलिनेको नाम	ठेगाना	प्रकोपको प्रकार	प्रकोप	ना.प्र.न	भएको क्षेती
१	प्रकाश ब. खडका	२०७६।४।१	३५०००।०	भएको मिती	ब.न.पा ६	घर क्षति	२०७६।३।२८	९२०	८७००००।०
२	अनिल वि.क लक्ष्मा मन्धरा	२०७६।४।०१	६००००।०	अनिल वि.क लक्ष्मा मन्धरा	त्रिवेणी ८	घर क्षति	२०७६।३।२७	१४५४६	१५०००००।०
३	सुर्जा लवार	२०७६।४।१	३५०००।०	सुर्जा लवार	ब.न.पा.७	घर क्षति	२०७६।३।३०		८०००००।०
४	भुजि चदारा	२०७६।४।३	४००००।०	भुजि चदारा	गौमुल ६	घर क्षति	२०७६।४।२९	५९१	५५००००।०
५	भीम ब. ल्वार	२०७६।४।३	३५०००।०	भीम ब. ल्वार	बुढिगंगा न.पा ५	घर क्षति	२०७६।३।३०	१४९८८	८५००००।०
६	रत्नचन्द्र बुढथापा	२०७६।४।४	७५०००।०	रत्नचन्द्र बुढथापा	हिमाली गा.पा.५	घर क्षति	२०७६।४।३०	२६१	१४८००००।०
७	धनमति खडका	२०७६।४।६	२००००।०	धनमति खडका	ब.न.पा.६	घर क्षति	२०७६।४।३१		१११००००।०
८	जया चदारा	२०७६।४।७	३५०००।०	जया चदारा	ब.न.पा.९	घर क्षति	२०७६।४।५	५९२	१०१००००।०
९	गंगु खडका	२०७६।४।८	५००००।०	गंगु खडका	बुढिनन्दा न.पा ७	घर क्षति	२०७६।४।१	९६३९	९५००००।०
१०	विरे बुढा	२०७६।४।१२	५५०००।०	विरे बुढा	बुढिनन्दा न.पा ८	घर क्षति	२०७६।४।४	१६०६	९५००००।०
११	पञ्ची दानी	२०७६।४।१२	७५०००।०	पञ्ची दानी	बुढिनन्दा न.पा ८	घर क्षति	२०७६।३।२५	४६१	६०४४०।०
१२	जगत शाही राज मल्ल	२०७६।४।१३	७००००।०	जगत शाही राज मल्ल	बुढिनन्दा न.पा ५	घर क्षति	२०७६।४।१	९१३, २७०	१२०००००।०
१३	कर्ण सहनी	२०७६।४।१३	५५०००।०	कर्ण सहनी	बुढिनन्दा न.पा २	घर क्षति	२०७६।३।२६	३४९३	१२५००००।०
१४	मदन ब.रावत	२०७६।४।१५	७००००।०	मदन ब.रावत	छेडेदह २	आगलागी भएको	२०७६।४।४	१३५	९५००००।०
१५	भीम चदारा	२०७६।४।२१	२१०००००।०	भीम चदारा	गौमुल ६	पहिरो बाट घर क्षती २ जना मानिसको मृत्यू	२०७६।४।१६	५,६२९	१००००००००।०
१६	नेप्टी सहनी साउनी सार्की	२०७६।४।१९	१०००००।०	नेप्टी सहनी साउनी सार्की	बुढिनन्दा न.पा २	घर क्षति	२०७६।३।३०	१६९	६०००००।०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुराबाट आ.ब. २०७६ र ७७ मा वितरित आर्थिक राहत सम्वन्धी विवरण									
सि न	नाम,थर	रकम बुझेको मिति	पाएको रकम	बुझिलिनेको नाम	ठेगाना	प्रकोपको प्रकार	प्रकोप	ना.प्र.न	भएको क्षेती
१७	रुदे लवार लाल ब.वि.क	२०७६।४।२०	४०००10	रुदे लवार लाल ब.वि.क	ब.न.पा ७	घर क्षति	२०७६।४।१४	२,७८६, ४४३	५५००००10
१८	माने बुढा	२०७६।४।२०	७०००10	माने बुढा	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।४।१५	६१	२००००००10
१९	सुरेश बुढा	२०७६।४।२०	७०००10	सुरेश बुढा	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।४।१५	८८४९	२८५००००10
२०	सक्क कडारा	२०७६।४।२१	३०००10	सक्क कडारा	स्वमिकार्तिक १	घर क्षति	२०७६।४।१६	९७४	९०००००10
२१	सत्य कडारा	२०७६।४।२१	३०००10	सत्य कडारा	स्वमिकार्तिक १	घर क्षति	२०७६।४।१६	९९७	९०००००10
२२	राधिका दमाई	२०७६।४।२३	५०००10	राधिका दमाई	त्रिवेणी न.पा १	घर क्षति	२०७६।४।९	८५	१५००००10
२३	जुना पाध्याय	२०७६।४।२७	७०००10	जुना पाध्याय	छेडेदह ६	घर क्षति	२०७६।४।१८	११५	१६०००००100
२४	नन्दबहादूर बुढा	२०७६।५।०१	६०००10	नन्दबहादूर बुढा	हिमाली गा.पा.५	घर क्षति	२०७६।०४।१५	३६७	३४००००100
२५	कर्णसिहं मल्ल	२०७६।०५।०१	५०००10	कर्णसिहं मल्ल	हिमाली गा.पा.५	घर क्षति	२०७६।०४।१५	६२३	२८६०००100
२६	इशवरी गिरी	२०७६।५।०१	२५००10	इशवरी गिरी	स्वमिकार्तिक ४	घर क्षति	२०७६।३।२७	४२६	६५०००100
२७	धिरेन्द्र ब.कार्की	२०७६।०५।०१	५०००10	धिरेन्द्र ब.कार्की	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।४।१५	१४२	३४५०००100
२८	अम्मलाल बुढथापा	२०७६।०५।०१	५०००10	अम्मलाल बुढथापा	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।४।१५	५७०२	२२४०००100
२९	बल ब. बुढा	२०७६।०५।०१	६०००10	बल ब. बुढा	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।४।१५	१२०५	२७५०००100
३०	जन ब.मल्ल	२०७६।४।२९	५०००10	जन ब.मल्ल	बुढिनन्दा ६	घर क्षति	२०७६।०४।२१	८९८	७००००100
३१	विर बहादूर धामी	२०७६।०५।०२	५०००10	विर बहादूर धामी	गौमुल ४	घर क्षति	२०७६।४।३१	३६८०	८५०००100
३२	राम ब. वि.क	२०७६।०५।०३	४५००10	राम ब. वि.क	त्रिवेणी १	घर क्षति	२०७६।०४।३१	१४०	९१०००10
३३	रामलाल कार्की	२०७६।०५।०५३	६५००10	रामलाल कार्की	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।०४।२३	११५९७	३५००००10
३४	गेहेन्द्र चदारा	२०७६।०५।०८	२५००10	गेहेन्द्र चदारा	गौमुल ६	घर क्षति	२०७६।०५।०८	१५०८	३८०००10

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुराबाट आ.ब. २०७६ र ७७ मा वितरित आर्थिक राहत सम्बन्धी विवरण

सि न	नाम,थर	रकम बुझेको मिति	पाएको रकम	बुझिलिनेको नाम	ठेगाना	प्रकोपको प्रकार	प्रकोप	ना.प्र.न	भएको क्षेती
३५	पानसरा बिष्ट	२०७६।०५।०८	३५००।०	पानसरा बिष्ट	जगनाथ १	घर क्षति	२०७६।०४।२४	११२९	२१०००००।०
३६	सुमन वि.क र हरिचन्द्र कामी	२०७६।०५।०९	१००००।०	सुमन वि.क र हरि चन्द्र कामी	स्वमीकार्तिक १	घर क्षति	२०७६।०५।०१	९,३७८, ४५३	२००००००।०
३७	ममिता मिजार, भक्त मिजार र झुपादेवि मिजार	२०७६।०५।०१०	९०००।०	ममिता मिजार, भक्त मिजार र झुपादेवि मिजार	त्रिवेणी ४	घर क्षति	२०७६।०५।०१	४८९, ४९३, ७७४	१००००००।०
३८	विर्ख ब.मलाल र कर मलाल	२०७६।०५।०११	१४०००।०	विर्ख ब.मलाल र कर मलाल	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।०५।०८	२७६२ ३९१	२९१००००।०
३९	दिलादेवी सार्की	२०७६।५।६	१०००००।०	दिलादेवी सार्की	बुढिगंगा न.पा.१०	चट्यांगबाट बालकको मृत्यू	२०७६।५।६	१०२७	मानिसको मृत्यु
४०	जगदिस शाही	२०७६।०५।०१३	१००००।०	जगदिस शाही	स्वमीकार्तिक ३	घर क्षति	२०७६।०४।२३	६३७	२५०००००।०
४१	कृष्ण ब.मल्ल	२०७६।०५।०१६	३५००।०	कृष्ण ब.मल्ल	बुढिनन्दा ७	घर क्षति	२०७६।०४।०२	१२४९	११०००००।०
४२	कालु लुहार	२०७६।०५।१९	६०००।०	कालु लुहार	बुढीगंगा न.पा ४	घर क्षति	२०७६।०५।०५	३५६	१३०००००।०
४३	हरीनादेवि सार्की	२०७६।०५।२३	४५००।०	हरीनादेवि सार्की	छेडेदह ५	घर क्षति	२०७६।०५।१९	८६६	१९०५०००।०
४४	टेक ब.सिहं	२०७६।०५।२५	४५००।०	टेक ब.सिहं	छेडेदह २	घर क्षति	२०७६।०५।२०	५०१३	२७०००।०
४५	धर्म दमाई	२०७६।०५।२५	९०००।०	धर्म दमाई	जगनाथ गा.पा.१	घर क्षति	२०७६।०५।६	१६१९	१७३००००।०
४६	प्रकाश वि.क	२०७६।०५।२६	३५००।०	प्रकाश वि.क	ब.न.पा ९	घर क्षति	२०७६।०५।२५	१४८५	७८५०००।०
४७	जनक रोकाया	२०७६।६।२	१५००।०	जनक रोकाया	गौमुल ६	घर क्षति	२०७६।०५।२८	३०७४	४१५०००।०
४८	नहकुल रावत	२०७६।६।५	१५००।०	नहकुल रावत	छेडेदह ५	घर क्षति	२०७६।०५।२९	१७१२४	नखुलेको
४९	पुर्ण महतारा	२०७६।६।५	६०००।०	पुर्ण महतारा	स्वमिकार्तिक ३	घर क्षति	२०७६।०६।३	१५३८	१६०००००।०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुराबाट आ.ब. २०७६ र ७७ मा वितरित आर्थिक राहत सम्वन्धी विवरण									
सि न	नाम,थर	रकम बुझेको मिति	पाएको रकम	बुझिलिनेको नाम	ठेगाना	प्रकोपको प्रकार	प्रकोप	ना.प्र.न	भएको क्षेती
५०	दिलबहादुर धामी	२०७६।६।१२	६०००।०	दिलबहादुर धामी	गौमुल ३	घर क्षति	२०७६।०५।२९	५५९	१३४३००।०
५१	दिपेन्द्रबहादुर रोकाया	२०७६।६।१२	६०००।०	दिपेन्द्रबहादुर रोकाया	गौमुल ३	घर क्षति	२०७६।०५।२९	९४८९	१०२०००।०
५२	मोति कामी	२०७६।६।१२	३०००।०	मोति कामी	स्वमिकार्तिक ३	घर क्षति	२०७६।०४।२५	६०१	७८०००।०
५३	फुलचोना दमाई	२०७६।६।१२	५०००।०	फुलचोना दमाई	बुढीनन्दा न.पा १०	घर क्षति	२०७६।०५।३०	२४८	६००००।०
५४	करण कुमार मलाल	२०७६।६।१२	६०००।०	करण कुमार मलाल	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।६।१०	१२८०	२९००००।०
५५	लोकेन्द्र ब. बुढा	२०७६।६।२७	७५००।०	लोकेन्द्र ब. बुढा	त्रिवेणी २	घर क्षति	२०७६।६।२२	३६४०	१५००००।०
५६	दिपकबहादूर मलाल	२०७६।७।१	७०००।०	दिपकबहादूर मलाल	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।६।१०	७७८	२२००००।०
५७	नरदिप कामी	२०७६।७।३	५०००।०	सिद्या कामी	जगनाथ ५	घर क्षति	२०७६।६।२७	१००७	९५०००।०
५८	सितल बुढा	२०७६।८।११	७०००।०	सितल बुढा	स्वमिकार्तिक २	पहिरा बाट घर	२०७६।८।०३	१००६	९५०००।०
५९	चन्द्र ब. रोकाया	२०७६।८।१५	९०००।०	चन्द्र ब. रोकाया	स्वमिकार्तिक ३	आगलागी भएको	२०७६।८।१०	६२७८	३३५०००।०
६०	संकर सुनार	२०७६।९।०६	३०००।०	संकर सुनार	छेडेदह ३	आगलागी भएको	२०७६।९।०४	३१२७	२५३०००।०
६१	जनक मलाल	२०७६।१०।०९	६०००।०	जनक मलाल	हिमाली ५	घर क्षति	२०७६।९।२३	३४०७	३१५५००।०
६२	छिड.नेवा थापा	२०७६।१०।१२	८०००।०	छिड.नेवा थापा	हिमाली ७	घर क्षति	२०७६।९।०८	४८६	६९८०००।०
६३	चिने शार्की	२०७६।१०।२२	६०००।०	चिने शार्की	जगनाथ १	आगलागी भएको	२०७६।१०।०९	२४४६	१४००००।०
६४	तपेन्द्र हमाल	२०७६।१०।२३	६०००।०	तपेन्द्र हमाल	बुढीनन्दा न.पा ०५	घर क्षति	२०७६।९।२४	७०५९	७००००।०
६५	रुपसरा सञ्ज्याल	२०७६।१०।२३	६५००।०	रुपसरा सञ्ज्याल	स्वमिकार्तिक ४	घर क्षति	२०७६।१०।१५	५२६	९००००।०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुराबाट आ.ब. २०७६ र ७७ मा वितरित आर्थिक राहत सम्वन्धी विवरण									
सि न	नाम,थर	रकम बुझेको मिति	पाएको रकम	बुझिलिनेको नाम	ठेगाना	प्रकोपको प्रकार	प्रकोप	ना.प्र.न	भएको क्षेती
६६	विरबहादुर भण्डारी	२०७६।१०।२३	४५००।०	विरबहादुर भण्डारी	त्रिवेणी ३	घर क्षति	२०७६।१०।१८	४९८८	२०९०००।०
६७	जुना खडका	२०७७।२।२१	४५००	जुना खडका	ब.न.पा ढ	३र क्षति हावाहुरी	२०७७।२।१७	१०२४	९७०००
जम्मा रु.			६७२५००।०						

(श्रोतः जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुरा)

माथिको तथ्यांकले बाजुरा जिल्ला प्रकोपको दृष्टिकोणले उच्च जोखिममा रहेको जिल्ला हो भन्ने निष्कर्षमा पुग्न मद्दत गर्दछ । बाढी, पहिरो, अनावृष्टि, अतिवृष्टि, हावा-हुरी, आगलागी, असिना, चट्याँग, भूकम्प, विद्युतीय जोखिमजस्ता प्रकोपहरु जति वेला पनि घट्न सक्ने सम्भावना रहेको छ। जिल्लाभित्र विपद् व्यवस्थापनमा सरोकार राख्ने सबै सरोकारवाला निकायहरुबाट परिचालन गर्न सकिने स्रोत साधनलाईलाई समन्वयात्मक ढंगबाट प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरी प्रकोपको जोखिम एवं क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न यस योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने कुरामा दुई मत हुन सक्दैन । साथै विपद् व्यवस्थापनको प्रकृयामा हुन सक्ने दोहोरोपना निवारण गरी परिभाषित जिम्मेवारी समन्वयात्मक रुपमा पूरा गर्न यस योजनाले सहयोग पुर्‍याउने अपेक्षा राखिएको छ ।

परिच्छेद २

२.१ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पृष्ठभुमी :

वि.सं. २०६६ सालमा गृह मन्त्रालयले सबै जिल्ला तथा क्षेत्रीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको गुणस्तर वृद्धि, सुदृढिकरण र संस्थागत गर्न बाढीको पूर्वतयारी योजना मार्गदर्शन तयार गरेको थियो । त्यसको परीक्षणको आधारमा सै खालका प्रकोपहरु लक्षित गर्दै विपद् पूर्वतयारीका साथै प्रतिकार्य योजना समेत समावेश गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा मार्गदर्शन, २०६७ का आधारमा तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको । जिल्ला तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा प्रकृयामा संलग्न सबै सरकारी निकायहरु, रेडक्रस, राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु र संयूक्त राष्ट्र संघीय निकायहरुको सहयोगमा जिम्मेवारी बाँडफाँड गरी कार्यान्वयन गरिएको छ । यो योजना दैवी प्रकोप उद्धार) ऐन २०३९, स्थानीय स्वायत्त सासन ऐन २०५५, विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ आदि कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थामा आधारित थियो ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लाग कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेपाल सरकारले समयानुकूल परिमार्जन गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना राष्ट्रिय, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहहरुमा तर्जूमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य बनाएको छ । यस्ता कानूनी व्यवस्थाहरुमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन २०७५) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०७५ लगायत का कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरु छन् यसैगरी अन्तराष्ट्रियस्तरमा विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि सेन्डाई कार्यढाँचा (२०१५-२०३०), दिगो विकासका लक्षहरु, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी परियोजनाको सम्झौता, आवधिक योजना, नीति तथा कार्यक्रम लगायतका सन्धि सम्झौताहरुलाई समेत आत्मासत् गर्दै स्थानीय जिल्ला तथा स्थानीय तहहरुमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई विपद्बाट हुने मानवीय र भौतिक क्षति न्यूनीकरण गर्नु आवश्यक हुन्छ ।

२.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुको आवश्यकता

समयको परिवर्तनसँगै विपद्को प्रकृति, कानूनी, नीतिगत, संस्थागत तथा प्रकृयागत व्यवस्था, प्रकोप संभावित स्थान र विपद् व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरु आदिमा परिवर्तन आउने गर्दछ । विगतको अनुभवलाई आगामी दिनहरुमा सदुपयोग गर्न, जिम्मेवारीमा हेरफेर तथा परिमार्जन गर्न र संघीय तथा प्रादेशिक सरकारबाट प्राप्त नीतिगत निर्देशनहरुलाई कार्यरुप प्रदान गर्न लगायतका कारणहरुले योजनालाई अद्यावधिक गर्नु आवश्यक हुन्छ । तसर्थ, संघीय संरचना अनुरुप विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन गर्ने नीति, ऐन तथा रणनीतिक कार्ययोजनाहरु तयार भएको सन्दर्भमा जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा र कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गर्न साथै योजनाहरुमा एकरुपता र गुणस्तर कायम गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन २०७५) को दफा ८ बमोजिम **जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७७** लाई सरोकारवाला सरकारी कार्यालय तथा गैर सरकारी संघसंस्थाहरुको राय सुझावलाई समेटेर अद्यावधिक गरिएको छ । यो प्रतिकार्य योजना बाजुरा जिल्लाको सम्भावित विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई मुख्य आधार बनाई जोखिमको असर न्यूनीकरणमा प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने भएकोले उक्त संशोधित योजना जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०७७।३।२२ को बैठकको निर्णयबाट स्वीकृत भई लागु भएको छ ।

२.३. योजनाको उद्धेश्यः

- जिल्लामा संभावित घट्नसक्ने विपदको पहिँचान गरी पूर्वतयारी,प्रतिकार्य र पुस्थापना तथा पुननिर्माणका योजनाहरु निर्माण गर्ने ।
- योजनाको मुख्य उद्धेश्य जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई परिवर्तित सन्दर्भमा कार्य प्रकृति र कार्य विभाजन अनुरुप पुनरावलोकन गरी अध्यावधिक गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्य प्रवर्द्धन गरी विपद् न्यूनीकरणलाई विकास प्रकृयामा मूल प्रवाहीकरण गर्न योगदान गर्ने ।

२.४ योजना तर्जूमा प्रकृया:

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा प्रकृया नयाँ योजना तयारी गरी कार्यान्वयन गर्ने र भईरहेको योजनालाई नियमित रुपमा पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गर्ने महत्वपूर्ण कार्य हो । त्यसैले सम्बन्धित तहमा कार्यरत विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरुसंगको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा गर्ने मुख्य जिम्मेवारी **जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति**को हो । योजना तर्जुमाको पहिलो चरणमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी जिल्लास्थित सबै स्थानीय तहहरुबाट स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना माग गरी दोश्रो चरणमा योजना तर्जूमा उप समिति गठन गरिएको थियो । सोही उप समितिले सबै स्थानीय तह, सरोकारवाला निकायहरुबाट प्राप्त योजना र जिल्ला विपद् प्रतिकार्य योजना, २०७६ को आधारमा तयार गरेको योजनालाई समितिमा पटक पटक छलफल, अनौपचारिक समन्वय, परिमार्जन गरी पेश गरेको मस्यौदालाई स्वीकृत गरी सम्पादन पश्चात् हाल पूस्तकको रुपमा तयार भई प्रकाशन भएको छ । विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमाको अवधारणागत ढाँचा चित्र नं. १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

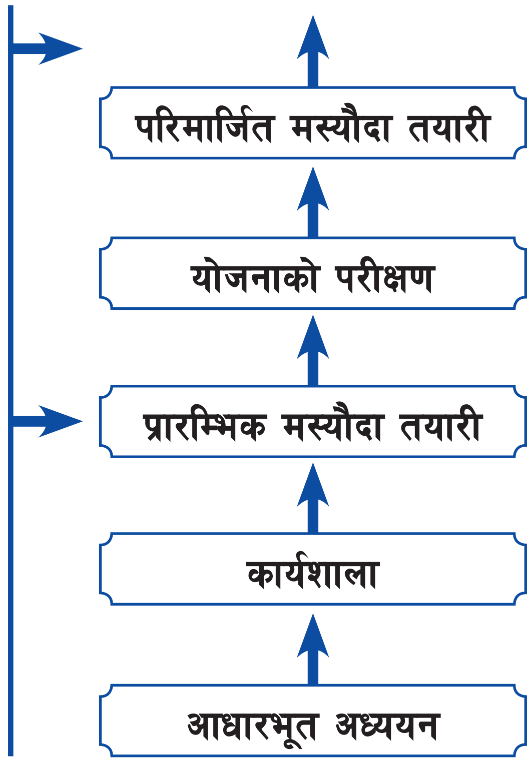

चित्र नं. १ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमाको अवधारणागत ढाँचा

२.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा निम्न ३ चरणका कार्यहरु समेटिएको छ ।

(क) सामान्य पूर्वतयारी

सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धित कामहरूमा विपद्घटना अगावै गरिने, प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन औजार, शीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता गतिविधिहरू समावेश हुन्छन् । यी सबै क्षमता र तयारी आवधिकरुपमा अद्यावधिक गर्दा विपद्को स्थितिमा प्रतिकार्य गतिविधिहरू समयमा नै कार्यान्वयन गर्न सजिलो हुन्छ विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि पूर्वतयारी कार्य हो ।

(ख) पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचनामा आधारित पूर्वतयारी

यो चरणका कार्यहरू प्रकोपको प्रकृति, समय र संभावित प्रभावक्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित भरपर्दो आधिकारिक सूचनाको आधारमा तय गरिएको छ । सही पूर्वानुमान र उपलब्ध अग्रिम समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गरिएको छ । यसमा सामान्य सतर्क रहनेदेखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानान्तरण गर्न मिल्ने धनसम्पत्ति अस्थायी रुपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्नेसम्मका गतिविधि रहेको छ ।

(ग) आपत्कालीन प्रतिकार्य

यो चरणका कामहरुमा विपद्जन्य प्रकोप आएको वा आसन्न खतराको अवस्थामा तत्कालको आवश्यबता अनुसार गर्ने कार्यहरु समावेश गरिएकाछन् । यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात्तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज उद्धार, उपचार एवं जोखिम क्षेत्रबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने जस्ता राहत गतिविधिहरू समावेश हुनेछन् । खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य तथा शिघ्र पुर्नलाभका कार्यहरू यस चरणमा पर्दछन्। माथि उल्लेखित तीनै चरणका कामहरूको योजना तर्जुमा चित्र १ को ढाँचामा प्रस्तुत गरिएको छ । हरेक चरणका कृयाकलापहरूको संक्षिप्त चिनारी तल उल्लेख गरिएकोछ ।

२.६ योजना तर्जुमा विधि

(१) आधारभूत अध्ययन

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले बैठकको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रकृया आरम्भ गरिएको छ । उक्त वैठकले विगतका विपद्का घटनासम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्शा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आँकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली तथा विपद्सम्बन्धी विद्यमान सन्दर्भ सामग्रीको समीक्षा गर्न र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि आवश्यकता अनुसार अनुभव प्राप्त विज्ञ समेत भएको कार्यसमूह (Working Group) को गठन गरिएको छ । उक्त बैठकको कार्यसूचीको नमूना अनुसूची १ मा दिईएको छ । बैठकले कार्यसमूहलाई काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी सहितको कार्यसूची दिएकोछ । कार्यसूची अनुसार कार्यसमूहले आधाभूत अध्ययन लगायतका कामहरू गरेको छ । सामान्यतया (उपलब्ध भए) देहाय वमोजिमका अभिलेखहरूको पुनरावलोकन गरिएको छ ।

१. सम्बन्धित तहको वा त्यहाँ लागू हुने विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, नियम, नीति, निर्देशिकाहरू
२. विपद्जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०७५,
३ विपद् जोखिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६ मंसिर ३)
४. विगतको विपद्पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तथा विषय क्षेत्रगत आकश्मिक योजनाहरू
५. विपद् सम्बन्धित प्रतिवेदनहरू
६. सम्बन्धित तहको विपद्को इतिहास (भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी, सडक दुर्घटना आदि)
७. विपद्व्यवस्थापनको विगतकोअभ्यास अनुभव तथा सिकाई
८. सम्बन्धित तहको प्रकोप, संकटासन्नता तथा जोखिम लेखाजोखा, प्रोफाइल तथा विपद् व्यवस्थापन योजना
९. सम्बन्धित तहको मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणाली, सडक सुरक्षा कार्ययोजना
१०. जनसंख्या विवरण, सडक संजाल, नदी, बसोबास क्षेत्र तथा गाउँपालिका/नगरपालिकाको सीमाना आदि देखिने सम्बन्धित तहको नक्शा
११. सम्बन्धित तहका आवधिक विकास योजनाहरू, विषयक्षेत्रगत योजनाहरू, प्रतिवेदनहरू आधारभूत अध्ययन (Baseline Study) गर्दा अन्य अध्ययनका अलावा सम्बन्धित तहको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा योजनाहरू, विगतका (कम्तिमा ५ बर्ष) विपद्का घटनासम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्शा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आँकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीको पुनरावलोकन र समीक्षा गरिएको छ ।

जिल्ला तहको हकमा सम्बन्धित स्थानीय तहले तयार गरेका योजनाहरूको अध्ययन गरी उनीहरूलाई "बाह्य सहयोग वा अन्य निकायको सहयोग आवश्यक पर्ने" भनी उल्लेख भएका विवरणहरू नोट गर्नु वाञ्छनीय हुन्छ । जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि जिल्ला तथा सम्बन्धित तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरि सूची तयार गरिएको छ । सरोकारवाला निकायहरूको सूचीसम्बन्धी नमूना अनुसूची ७ मा उल्लेख गरिएको छ । प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि नेपाल सरकारको विपद्जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०७५ ले विषयगत अवधारणा (Cluster approach) लाई अवलम्बन गरेको छ । राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ ले जिल्ला तथा स्थानीय तहमा निम्न बमोजिमका ८ वटा विषयगत क्षेत्रहरू (Cluster) को पहिचान गरेको छ ।

१) समन्वय, सूचना व्यवस्थापन तथा पूर्वसूचना प्रणाली
(Coordination, Information Management and Early Warning System)
२) खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)
३) खाद्य (Food)
४) आवास तथा गैरखाद्य सामग्री तथा शिविर
५) खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता (WASH)
६) स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Neturation)
७) शिक्षा (Education)
८) संरक्षण (Protection)

जिल्लामा क्रियाशील निकायहरूको आधारमा विषयगत क्षेत्रहरुको संख्या र वनावट निर्धारण गरिएको छ । जिल्लाको विषयगत क्षेत्रहरुको नेतृत्व सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको सरकारी निकायहरुले गरेका छन् । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले सरकारी र गैरसरकारी क्षेत्रका वीच प्रभावकारी समन्वय गर्न सम्बन्धित तहमा अगुवा सहयोगी संस्था (Lead Support Agency) को छनोट गरेकोछ । विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुलाई योजना तर्जुमाको शुरुकै चरणबाट संलग्न गराएको छ । विषयगत संस्थाको सूचीको नमूना खाका अनुसूची ८ मा दिइएकोछ । प्रत्येक विषयगत क्षेत्र (Clusters) को समेत छुट्टाछुट्टै वैठक गरी विषय क्षेत्रगत योजना मस्यौदा तयार गरेकोछ । विषयगत क्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूचीको नमूना अनुसूची २ मा दिईएको छ । कार्यदलले सबै बिषय क्षेत्रका योजनाहरू एकत्रित गरी मस्यौदा तयार गरेको छ । मस्यौदालाई समितिको बैठकमा छलफल र आवश्यक परिमार्जन गरी सरोकारवालाहरूको कार्यशालामा प्रस्तुत गरिएको छ। पहिलो कार्यशालाको आयोजना गर्नु अगाडि सम्बन्धित तहको विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी बिभिन्न बिषयक्षेत्रका योजनामा पर्याप्त छलफल गरिएको छ ।

(२) कार्यशाला गोष्ठी

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, बिषयक्षेत्रका सदस्य संघसँस्थाहरू साथै पत्रकार, राजनैतिक दल, निजी क्षेत्रका संघसंस्था, सङ्कटासन्न समुदाय लगायतका सरोकारवालाहरूको सहभागितामा कार्यशाला मस्यौदा प्रस्तुत गरी छलफल गरिएको छ । यस कार्यमा सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरूले योजना तर्जुमा प्रकृयामा आवश्यक सहयोग भएको छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिद्वारा गठित कार्यसमूह (Working Group) ले कार्यशाला गोष्ठीको सञ्चालन विधि, समय, स्थान, कार्यसूचीको छनोट तथा स्रोत साधन जस्ता विषयमा समितिलाई सहयोग र परामर्श गरी समितिले कार्यदललाई कार्यशालाको सहजीकरण गर्न जिम्मेवारी दिएकोछ ।

गोष्ठीको सम्भावित कार्यसूची देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ :

१. सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड
२. निकायगत श्रोत, साधन तथा क्षमताहरू
३. मुख्य विपद् र संभावित प्रभाव क्षेत्र
४. विषयगत क्षेत्र केन्द्रित (Cluster Specific) योजना र समूहगत छलफल
५. तीनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण
६. योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका
७. आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिबृद्धि गर्ने रणनीति
८. अन्तरसम्बन्धित विषय (Crosscutting issue) सवालहरुको सम्बोधन
९. सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरु र सरोकारवालाहरू
१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

माथि उल्लेखित छलफलका बिषयकोसंक्षिप्त चिनारी तल दिइएको छ ।

१. सन्दर्भ सामग्रीको पुनराबलोकनबाट प्राप्त निचोड

कार्यसमूहका सम्बन्धित सदस्यले सम्बन्धित तहमा भएका र संभावित प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिमको अवस्थाको बारेमा गरिएको पुनरावलोकन र जोखिम विश्लेषण गोष्ठीको मुख्य सत्रमा प्रस्तुत गर्नेछन् । सहभागीहरूले यसमा छलफल गरी आवश्यकता भए परिमार्जन गर्न सुझाव दिन सक्छन् । यस्तो सुझाव गोष्ठी समाप्त भएपछि पनि लिन सकिनेछ । गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषण निचोडमा छलफल गरी निर्क्योल गर्दा सम्बन्धित गा.पा. / न.पा.का पदाधिकारीको संलग्नता अपरिहार्य हुन्छ। सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त मुख्य नतिजाको संश्लेषण अभिलेख गर्न नमूना अनुसूची ४ मा दिइएकोछ। प्रकोप जोखिम विश्लेषणको ढाँचा अनुसूची ५ मा दिइएको छ ।

२. निकायगत उपलब्ध स्रोत साधन तथा क्षमताहरू

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका बारेमा विश्लेषण गर्दा विषयक्षेत्रका अगुवा र अन्य सम्बन्धित निकायसँग छलफल गरी निर्क्योल गर्नु सान्दर्भिक हुन्छ। यसको संश्लेषण कार्यशालामा प्रस्तुत गरिने र हरेक निकायले पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्नका लागि आफुसँग भएका स्रोत र साधनको सूची तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था थियो। स्रोत साधन आदिकोसूचीको ढाँचा अनुसूची ९ मा दिईएको छ।

३. मुख्य विपद् र संभावित प्रभाव क्षेत्र

आधारभूत अध्ययनमा सम्बन्धित तहका प्रकोहरूको पहिचान, सङ्कटासन्न क्षेत्र तथा पर्नसक्ने प्रभावको मूल्यांकन, लेखाजोखा गर्नुपर्दछ। यसको प्रतिवेदन कार्यशालामा प्रस्तुत गरी कुनकुन प्रकोपलाई लक्षित गरी पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने बिषय सम्बन्धित विपद्व्यवस्थापन समितिले नै निर्क्योल गर्ने बिषय हो। जोखिम विश्लेषण गर्दा दुईवटा आयाममा ध्यान दिनुपर्दछः

(क) प्रकोपको घटना घट्न सक्ने सम्भावना

भौगोलिक अवस्थिति, प्राकृतिक श्रोत साधनको उपलब्धता र दोहनको अवस्था, पर्याप्त वातावरणीय मूल्याङ्कन विना गरिएका विकास निर्माणका कृयाकलाप, जन चेतनाको स्तर, मनसुनको अवस्था, प्रकोपको स्थानीय ईतिहास आदि जस्ता तत्वहरुको विश्लेषणबाट कुनै स्थान विशेषको संभावित प्रकोपको अनुमान गर्न सहयोग पुर्‍याँउदछन्।

(ख) सो प्रकोपबाट जनताको जीउधन, पूर्वाधार तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पर्नसक्ने असर र प्रभाव

सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषणका आधारमा प्रकोपहरू छनौट गरी योजना तयार गर्ने गरिन्छ। यस योजनामा पनि प्रकृति, संभावित मात्रा र सम्भावित आपत्कालीन अवस्थालाई आधार मानेर प्रकोपको छनौट गरिएको छ। कहिले काही मात्र हुने भएता पनि भूकम्प जस्ता प्रकोपले ठूलो जनधनको क्षति पुग्न सक्दछ। यसर्थ जिल्ला, नगरपालिका र गाउँपालिकाले यस्ता अनिश्चित एवं आकस्मिक प्रकोपका लागि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वनाउनु आवश्यक हुन्छ।

४. विषयगत क्षेत्र केन्द्रित (Cluster Specific) योजना र समूहगत छलफल

सहभागीहरूलाई आफ्नो संस्थाको कामसंग सम्बन्धित विषयगत क्षेत्र छनौट गर्न लगाइएको थियो। एउटै संस्था एकभन्दा वढी विषयगत क्षेत्रसंग सम्बन्धित भएकोले संस्थाका तर्फबाट अन्य सदस्य समेत सहभागी गराइएको तुलनात्मक सक्षमताका आधारमा सवैभन्दा वढी योगदान गर्न सकिने विषयगत क्षेत्र छनौट गरी समूह निर्माण गरिएको छ।

५. तीनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण

पूर्वतयारीका कार्यहरूमा सामान्य पूर्वतयारी र पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी र आपत्कालीन अवस्थाका कार्यहरू हुन सक्दछन्। कार्ययोजना सहितको पूर्वत तयारी तथा प्रतिकार्य कार्यतालिकाको खाका अनुसूची १० मा दिईएको छ।

६. योजनामा उल्लेखित कृयाकलापमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका

यस योजनामा विभिन्न निकायहरूको जिम्मेवारी ऐन, नियम, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा तथा सम्बन्धित निकायको कार्यक्षेत्र, कार्यशर्तहरूमा उल्लेख भएका छन्। योजना निर्माणको सिलसिलामा आयोजित कार्यशालामा सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू, मानवीय कार्यमा संलग्न संस्थाहरूको भूमिकाको वारेमा व्यापक छलफल गरी भूमीका र जिम्मेवारी निर्धारण गरिएको छ। आफैद्धारा स्वीकार गरी नैतिक बन्धनमा एको निर्धारित जिम्मेवारी पूरा गर्नु प्रत्येक निकायको नैतिक र कानूनी दायित्व हुन्छ। यस्ता कार्यक्षेत्र तथा कार्यशर्तहरूलाई सम्वन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता अनुसार थप स्पष्ट गर्न सक्ने तथ्यलाई सर्वसम्मत स्वीकार गरिएको छ। अनुसूची ११ र अनुसूची १२ मा संलग्न विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्था (Cluster Member) तथा अगुवा सहयोगी संस्था (Lead Support Agency) को कार्यशर्तको नमूना आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गरी प्रयोग गर्न सकिन्छ।

७. आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिबृद्धि गर्ने रणनीति

योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री, उपकरण, जनशक्ति, आर्थिक श्रोत र अर्कोतर्फ, योजना कार्यान्वयनमा संलग्न संस्थाहरूको क्षमता विश्लेषण गरी नपुग क्षमता परिपूर्ति गर्न आवश्यक रणनीति बनाउनु उपयुक्त भएकाले विश्लेषणमा विपद् घटना पश्चात् प्रभावितहरूको मानवीय आवश्यकताको पूर्वानुमान (जस्तै आश्रयस्थलमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, स्वास्थ्य तथा सरसफाई सामग्री आदि), जनसंख्याको विशेषता (जस्तै लिङ्ग, उमेर, आर्थिक तथा सामाजिक स्तर आदि), प्रभावित समुदाय एवं सम्बन्धित तहको प्रतिकार्य क्षमताका साथै सम्भावित भौतिक तथा वातावरणीय अवस्था (पहुँच मार्ग, बजार, सेवा प्रवाह आदिका अवस्था) लाई पनि समावेश गरिएको छ।

८. अन्तरसम्बन्धित विषय, सवालहरू (Cross-cutting issue) को सम्बोधन

विपद्बाट महिला/पुरुष, वालवालिका, बृद्धबृद्धा, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिहरूमा फरक-फरक प्रभाव पर्दछ। विपद्हुनु अगावैको अवस्थामा समेत समाजका केही समूह तथा व्यक्तिहरु आर्थिक तथा सामाजिक हिसावले सीमान्तकृत भएका हुन्छन्। यसैले संकटासन्नता लेखाजोखा, क्षमता विकास र स्रोत परिचालन गर्दा महिला/पुरुष, वालवालिका, बृद्धबृद्धा, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिको आवश्यकता र क्षमतालाई मध्यनजर राख्नुपर्दछ। यी मुद्दालाई विशेष ध्यान पुऱ्याई उनीहरूको फरक आवश्यकता, योगदान र क्षमतालाई सम्वोधन गर्नुपर्दछ। विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनका हरेक चरणमा सबैले महिला/पुरुष, वालवालिका, बृद्धबृद्धा तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति सहित सामाजिक तथा आर्थिक रुपमा पिछडिएका समुदायको पहूँच, प्रतिनीधित्व र सक्रिय सहभागीताको सुनिश्चितता गएिको छ।

९. सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरु र सरोकारवालाहरू

सम्बन्धित तहमा योजना कार्यान्वयनका लागि परस्पर सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी योजनामा समावेश गरिएको छ। अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरु निर्धारण गएिको छ। अन्य तह र निकायबाट आवश्यक पर्ने सहयोग स्पष्ट गरी समयमै जानकारी गराएकोले उनीहरुका आवश्यकता, क्षमता र योगदानलाई योजनामा प्रतिविम्वित गरिएको छ।

१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन योजना तयार गरिएको छ। सम्बन्धित तहबाटै यसको कार्यान्वयन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ। नमूना सूचकहरू अनुसूची १३ मा दिईएको छ।

प्रकोप अनुसार पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सामान्यतया दुई पटक गर्नु उपयुक्त हुन्छ (जस्तै बाढी, पहिरो जस्ता प्रकोपका लागि मनसुन पूर्व र पश्चात्, अन्य प्रकोपको हकमा विपद् पश्चात्)। योजना कार्यान्वयनको अवस्था र प्रभावकारिताको अनुगमन आवश्यकता अनुसार त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धबार्षिक गरिनेछ। योजनाको कार्यान्वयनको बार्षिक मुल्याङ्कन र समसामयिक परिमार्जन गर्न सकिने गरी लचिलो बनाईएको छ।

प्रत्येक विषयगत क्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्यांकनको लागि आ-आफ्नो योजना बनाउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी तथा सिकाईहरू मूल्याङ्कन गर्न एक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन संयन्त्र निर्माण गरिएको छ। यस संयन्त्रले सम्बन्धित तहको विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वयमा कार्य गर्नेछ। अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाईको नमूना फाराम अनुसूची १४ मा दिइएको छ।

(३) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा तर्जुमा

कार्यशालाबाट प्राप्त सुझावहरूलाई समेटी कार्यसमूहले तयार गरेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्र र विपद् व्यवस्थापन समितिमा आवश्यकता अनुसार छलफल गरी छलफलको निश्कर्ष अनुसार परिमार्जन गरी अन्तिम प्रारुप तथार गरिएको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको विषयसूचीको नमूना अनुसूची ३ मा दिईएको छ।

(४) योजनाको परीक्षण

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा तय गरिएका कतिपय क्षमता र कार्यहरू सरोकारवालाहरूको सहभागितामा विपद् घटना अगावै परीक्षण गरिने छ। परीक्षणका आधारमा योजना सही भए नभएको पत्ता लगाउन सजिलो हुन्छ। कतिपय प्रतिकार्यहरुका परीक्षण कृत्रिम घटना अभ्यास (Simulation) मार्फत गरिने छ। यसका लागि विपद्को अवस्थाको कृत्रिम परिदृश्य (Scenario) को काल्पनिक अवस्था बनाई कृत्रिम घटना अभ्यास गरेर पूर्वतयारी र प्रतिकार्य दुबैको परीक्षण गर्न सकिन्छ। पूर्वानुमान उपलब्ध हुनसक्ने प्रकोपको हकमा (जस्तै भूकम्प, बाढीपहिरो आगलागी आदि) कृत्रिम अभ्यासका लागि पूर्वानुमानमा आधारित कृत्रिम परिदृश्य (Artificial Scenario) लाई पनि उपयोग गर्न सकिनेछ।

(५) परिमार्जित मस्यौदा तर्जुमा

मस्यौदा योजनाको परीक्षणबाट प्राप्त नतिजा र सुझावहरूका आधारमा योजनाको परिमार्जन गरिनेछ। यसमा अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजनालाई समेत परिमार्जन गर्नपर्ने हुन सक्छ। परिमार्जित योजनालाई सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट अनुमोदन गरी लागू गर्न सकिन्छ। यदि सम्बन्धित कार्यपालिका वा कार्यकारी समितिलाई स्वीकृत गर्ने अधिकार भए त्यहाँ पठाउन सकिन्छ।

(६) अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई

योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चितताका लागि सम्बन्धित तहका विपद् व्यवस्थापन समिति र सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरूले योजना कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि एक संयन्त्र स्थापना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अनुगमन गर्ने छन्। देशभर विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी समग्र कार्यको समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ।

अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रतिवेदनलाई समेत आधार लिई विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक वर्ष पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गरिदै आईएको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिकाको नमूना अनुसूची १५ मा दिईएको छ।

(७) संस्थागत समन्वय र सहकार्य

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको व्यवस्था गरेको छ। यो ऐनले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा देहायका संरचनाको व्यवस्था गरेकोछ।

- विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्,
- विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति,
- राष्ट्रिय विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण,
- प्रदेश विपद्व्यवस्थापन परिषद्,
- प्रदेश विपद्व्यवस्थापन कार्यकारी समिति,
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,
- स्थानीय विपद्व्यवस्थापन समिति,

यसका साथै उक्त ऐनले राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको समेत व्यवस्था गरेको छ। यस जिल्लामा पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बाजुराको भवन भित्र जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (District Emergency Operation Center- DEOC)

स्थापना भई सकेको छ । ऐनले व्यवस्था गरेको विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना सञ्जाल चित्र २ मा प्रस्तुत गरिएको छ । यसका आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको संस्थागत समन्वय र सहकार्य ढाँचा चित्र ३ मा सुझाव गरिएको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा संवैधानिक व्यवस्था अनुसार प्रदेश तथा स्थानीय तहका सरकारहरूले पनि विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कानुनी तथा संस्थागत संरचना तयार गरेका संदर्भमा समेत यी मार्गदर्शनहरू उपयोगी हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

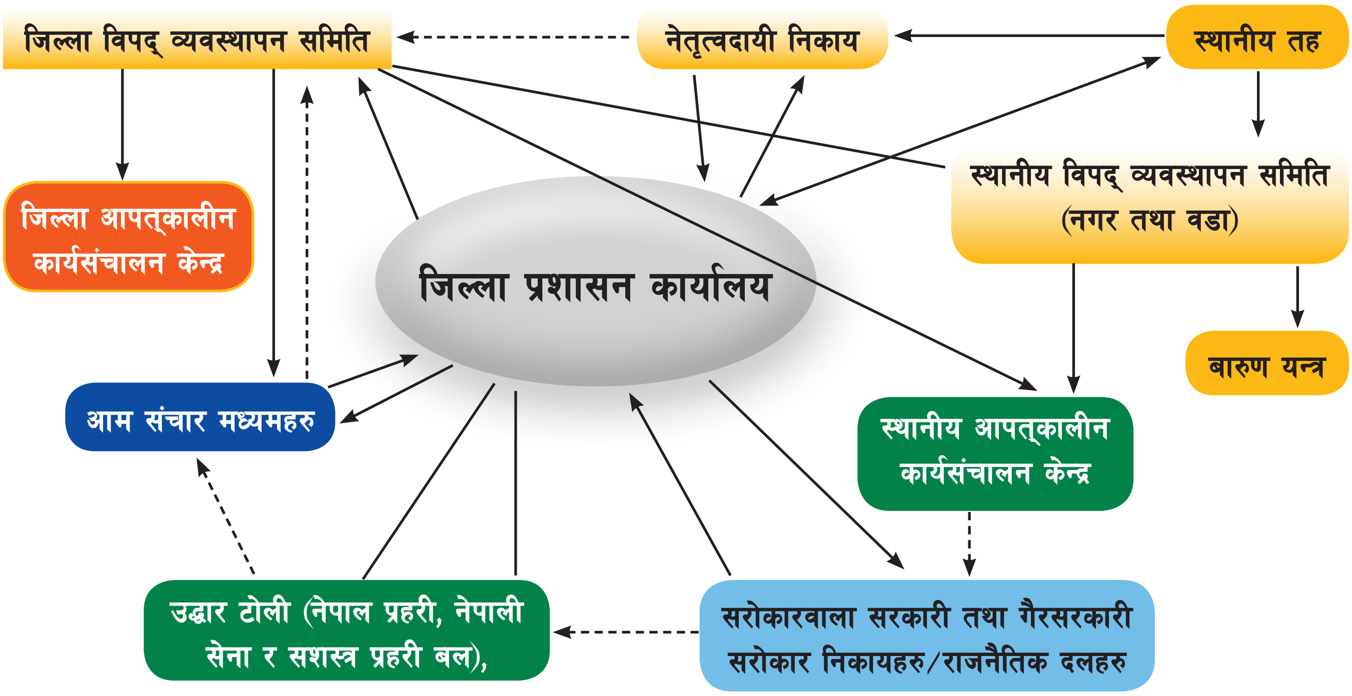

चित्र २. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) बमोजिम विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना

नोटः उल्लिखित संस्थागत संरचनामा विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ का प्रावधानहरुलाई आधार लिई विभिन्न समितिहरु र निकायहरु बीचको सम्बन्ध र समन्वयलाई प्रष्टयाउने गरी प्रस्तुत गरिएको छ । बाक्लो "←——" रेखाले प्रत्यक्ष र पातलो "← - - -" रेखाले अप्रत्यक्ष सम्बन्ध जनाउँछ ।

(८) तथ्याङ्क, घटना विवरण प्रतिवेदन तथा सम्प्रेषण

८.१ घटना विवरण एवं प्रतिवेदन विपद् सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू राख्ने तथा सम्बन्धित तहमा प्रतिवेदनको संयोजन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सम्बन्धित तहको हुनेछ । यसका लागि सम्बन्धित तहले आवश्यक पूर्वतयारी गर्नु आवश्यक छ ।

विपद्का समयमा गरिने दैनिक प्रतिवेदन आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र भएको तहमा उक्त केन्द्रले र नभएकोमा सम्बन्धित तहले तोकेको निकायले घटना तथा दैनिक विवरण तयार गरी सम्प्रेषण गर्न सकिनेछ । घटना विवरण प्रतिवेदन (Situation Report) को नमूना खाका अनुसूची १६ मा दिइएको छ । प्रतिवेदनहरू बिभिन्न हुन सक्छन् र तिनका स्वरुप पनि फरक हुन सक्छन् । घटना विवरण प्रतिवेदन आवश्यकता अनुसार सरोकारवालाहरुलाई सम्प्रेषण गर्नु पर्दछ ।

८.२ तथ्याङ्क तथा सूचना व्यवस्थापन विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि भए गरिएका कामहरू तथा स्थानीय तहबाट तत्सम्बन्धित प्राप्त जानकारी, सूचनाहरू, अभिलेखहरू व्यवस्थित ढङ्गले राख्नुपर्छ । तिनको प्रति प्राधिकरण तथा राष्ट्रिय आपत्कालीन् कार्यसञ्चालन केन्द्रमा रहेको वेभ पोर्टलमा पठाउन वा अपलोड गर्न गराउन सकिन्छ । तथ्याङ्क प्रणालीमा पहूँचकालागि गृह मन्त्रालय वा प्राधिकरणले सहयोग गर्न सक्छन् ।

अनुसूचिहरू

अनुसूची १.

योजना तर्जुमा प्रकृयामा समितिहरूको प्रथम बैठकको कार्यसूची गाउँ/नगरपालीका संग छलफलका विषयहरू

१. गत बर्षका प्रकोप घटनाहरू र व्यवस्थापन सम्बन्धि समिक्षा

२. यस बर्षको पूर्वानुमान (बर्षा, बाढी सम्बन्धि पूर्वानुमानहरू जल तथा मौसम विज्ञान बिभाग बाट उपलब्ध भएको छ अन्य प्रकोपहरूको सम्बन्धित निकायबाट उपलब्ध भएको छ)

३. सङ्कटासन्नता र जोखिमको बस्तुस्थिति (सम्बन्धित समितिको भौगोलिक कार्यक्षेत्र - जिल्ला, गाउँ वा नगरपालीका, प्रदेश)

४. बिषयगत क्षेत्रहरू (जिल्लामा रहने, गाउँपालीका, नगरपालीकामा रहने क्लष्टरहरू) र तिनको योजना

५. योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रक्रिया

- गाउँ/नगर पालीकाको सन्दर्भमा वडाहरूमा गरिने र स्थानीय विपद् व्यवस्थापनमा एकिकृत गरिने प्रक्रिया र कार्ययोजनाको छलफल गर्ने,
- जिल्लाको सन्दर्भमा जिल्लाका गाउँपालीका र नगरपालीकाहरूमा गरिनेवा भैरहेका प्रक्रिया र कार्ययोजनाको छलफल गर्ने । (आवश्यक भएमा) सम्बन्धित पालिकाहरूलाई आवश्यक सहयोग गर्ने सम्बन्धमा छलफल गर्ने
- जिल्ला विपद्व्यवस्थापन समिति र गाउँपालीका, नगरपालीकाहरूमा रहने बिषयगत कार्यक्षेत्र, साथै जिल्ला स्थित कार्यालय, संघसंस्थाहरूको योजना प्रक्रिया र कार्ययोजनाको छलफल गर्ने

६. विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि ((आवश्यक भएमा) अनुभव प्राप्त विज्ञ सम्मिलित) कार्यटोली (Working Group) को गठन गर्ने र कार्यशर्तहरू छलफल गरी स्वीकृत गर्ने

७. पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग र समन्वय (अन्य गा.पा., न.पा. सँग, जिल्ला सँग, प्रदेश र संघीय निकायविच)

८. अन्य (जस्तै : समितिको आगामी बैठक सम्बन्धमा) ।

नोट :

(१) ऐनको दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिम राष्ट्रिय परिषद्को बैठक बर्षको कम्तिमा दुईपटक बस्ने व्यवस्था छ । कार्यकारी समितिको बैठकका सम्बन्धमा यस्तो किटानी व्यवस्था भएको छैन । कार्यकारी समितिको पहिलो बैठकले संघीय तहका निकायहरूले योजना तर्जुमा प्रकृया साथै अन्य विपद् व्यवस्थापन समितिहरूलाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्न (अद्यावधिक गर्न) र आवश्यक समन्वय गर्न निर्देश गर्ने र दोश्रो (र अन्य) बैठकले प्रकोप पूर्वतयारी (योजनाहरू)को राष्ट्रिय अवस्था तथा अन्य बिषयहरूलाई समिक्षा गरी परिषद्को बैठकमा जानकारीका लागि पेश गर्ने अभ्यास गरिनेछ ।

(२) प्रदेश विपद्व्यवस्थापन परिषद्तथा कार्यकारी समिति, जिल्ला तथा स्थानीय विपद्व्यवस्थापन समितिका अन्य बैठक र तिनका कार्यसूची पहिलो बैठकका निर्णयहरू, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरूमा निर्भर हुने भएकोले संख्या र कार्यसूची यस मार्गदर्शनमा उल्लेख गरिएको छैन्

अनुसुची २

विपद पूर्व तयारी तालिका/कार्ययोजना (Flood Preparedness Calendar) २०७७

कार्य/काम	बैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भाद्र	असौज	कार्तिक	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
विपद् (बाढी, पहिरो, आगलागी, खडेरी, महामारी (कोविड १९), सडक दुर्घटना चट्याँङ) पूर्व गरिने काम निर्धारण	तेस्रो साता							DDMC	संघ संस्था	
विपद् पूर्वतयारी पहिलो बैठक जोखिम क्षेत्र पहिचान गर्ने र सम्वन्धी सरोकारवाला निकाय संग सूचना संकलनका लागि आग्रह गर्ने, बैठक गर्ने ।		दोस्रो साता						DDMC	डिभिजन वन कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र, पशु विज्ञ केन्द्र, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई समिति, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसविन, आई एन एफ नेपाल, मिस बाजुरा, सहास नेपाल, गिफ्ट नेपाल, एच.आर.सि. बाजुरा, WFP, UNFPA पत्रकार, प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यम र स्थानीय तह ।	
हुनसक्ने विपद्वाट जोखिमपूर्ण स्थानहरुको पहिचान गर्ने (स्थानीय तह वडा, टोल, समुदाय पहिचान गर्ने)		तेस्रो साता						DDMC	डिभिजन वन कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र, पशु विज्ञ केन्द्र, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसविन, आई एन एफ नेपाल, मिस बाजुरा, सहास नेपाल, गिफ्ट नेपाल, एच.आर.सि. बाजुरा, महिला विकास मंच, WFP, UNFPA पत्रकार प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यम र स्थानीय तह ।	प्रत्येक स्थानीय तहको VCA गर्नुपर्नेछ ।
सुरक्षित स्थानको लागि स्थानीय तहमा भवन स्वास्थ्य चौकी, गोदाम, चौतारा, खुला चौर मन्दिर आदि पहिचान गर्ने ।		तेस्रो साता						DDMC	स्थानीय तह, अन्य सहयोगी निकाय संघ-संस्था	**(प्रत्येक स्थानीय तहको प्रकोप संवेदनशिलता तथा क्षमता लेखाजोखा वडा स्तरमा अनिवार्य गर्नुपर्ने)**
खानेपानी निकास तथा ढल निकास पहिचान, सरसफाई, आवश्यक औषधी व्यवस्थापन		दोस्रो साता						DDMC	खानेपानी सरसफाई तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड कार्यालय	

कार्य/काम	वैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भाद्र	असौज	कार्तिक	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
विपद् (बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी कोविड-१९), भुकम्प, चट्याँङ) जोखिम तथा त्यसबाट उत्पन्न हुन सक्ने समस्या समाधानका लागि सार्वजनिक सूचना प्रवाह गर्ने ।		चौथो साता						DDMC	संचार माध्यमहरु, संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वस्तीमा
आकस्मिक कोषको व्यवस्थापन सम्वन्धी समीक्षा गरी कोष व्यवस्थापन		अन्तीम साता	पहिलो साता					DDMC	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रतयेक स्थानीय तहले आकस्मिक कोषमा बजेट व्यवस्थापन गरी संचालन गर्नुपर्ने ।
खोज तथा उद्धार टोली तयारी र उद्धार सामग्री भण्डारण र प्रयोग तथा व्यवस्थापन			तेस्रो साता					DDMC	रेडक्रस, जिप्रका, नेपाली सेना, शसस्त्र प्रहरी वल, समुदाय, गैससहरु	प्राथमिक खोज तथा उद्धार गर्ने निकायसंग प्रयाप्त सामग्रीको अभाव
बन्दोवस्ती व्यवस्थापन सम्बन्धी (सवारी साधन, गोदाम, अस्थायी वासस्थान आदि) समीक्षा र उपलब्धताको सुनिश्चितता			पहिलो साता					DDMC		स्थानीय सरकारले आफ्नो जनसंख्याको सापेक्षतामा वन्दोवस्ती व्यवस्थापन सुनिश्चीत गर्नुपर्ने
औषधि र स्वास्थ्य सामग्री भण्डारण र उपलब्धता समीक्षा र व्यवस्थापन			तेस्रो साता		दोस्रो साता			DDMC	जिल्ला अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय	समुदायस्तर औषधी तथा स्वाथ्य सम्वन्धी सामग्रीहरुको एकिन विवरण प्राप्त नभएको
संम्भावित जोखिमपूर्ण स्थानीय तह तथा टोलसम्म पुग्ने सडक बाटो पहिचान			तेस्रो साता		चौथो साता			DDMC	जि.स.स., स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी	बुढीगंगा नपा देखि बडिमालिका नपा जोड्ने मुख्य सडक अति संवेदनशिल भएको ।
स्थानीय तहमा भविश्यमा हुन सक्ने ठुलो विपदको अवस्थाको असर न्युनीकरण गर्न स्थानीय तहमा हेलीकप्टर अवतरणका लागि हेली प्याड निर्माण		अन्तीम साता	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर			LDMC	स्थानीय तहका नौ वटै स्थानीय तह	सवै स्थानीय तहले स्थान पहिचान गर्ने तयारी गर्ने वडा स्तरमा

कार्य/काम	बैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भाद्र	असौज	कार्तिक	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
विपद व्यवस्थापन समितिको दोस्रो बैठक: पूर्वतयारी गतिविधि तथा पहिलो बैठकमा दिइएको सूचनाका आधारमा संकलित तथ्याङ्क र प्रतिवेदन समिक्षा, विपदको असर न्युनीकरणका लागि उद्धार कार्य संचालनका लागि तयारी, विपद् अवस्था अध्ययन, उद्धार कार्य, विपदको अवस्थाको अनुगमन		अन्तीम साता	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर		DDMC	डिभिजन वन कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र, पशु विज्ञ केन्द्र, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई समिति, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसविन, आई एन एफ नेपाल, मिस बाजुरा, सहास नेपाल, गिफ्ट नेपाल, एच.आर.सि. बाजुरा, महिला विकास मंच, WFP, UNFPA, पत्रकार प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यम र स्थानीय तह ।	सम्वन्धित घटनाको प्रत्यक्ष अध्ययन गरेर ।
विपद्मा परेका घरधुरीहरुलाई तत्काल राहत र पुर्नस्थापना			पहिलो साता	निरन्तर	निरन्तर	निन्तर	निरन्तर	LDMC / NRCS	डिभिजन वन कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र, पशु विज्ञ केन्द्र, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई समिति, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसविन, आई एन एफ नेपाल, मिस बाजुरा, सहास नेपाल, गिफ्ट नेपाल, एच.आर.सि. बाजुरा, महिला विकास मंच, WFP, UNFPA, पत्रकार प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यम र स्थानीय तह ।	सही तथ्यांकको आधारमा
विपद् व्यवस्थापन समितिको तेस्रो बैठक: पूर्व गृहकार्य अनुरुपको अन्तिम प्रतिवेदन प्रस्तुति र छलफल, विपदको अवस्थाको अवलोकन र निरन्तर अनुगमन			पहिलो साता					DDMC	स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरु, डिभिजन वन कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र, पशु विज्ञ केन्द्र, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई समिति, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसविन, आई एन एफ नेपाल, मिस बाजुरा, सहास नेपाल, गिफ्ट नेपाल, एच.आर.सि. बाजुरा, महिला विकास मंच, WFP, UNFPA, पत्रकार प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यम र स्थानीय तह ।	

कार्य/काम	वैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भाद्र	असौज	कार्तिक	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
गृह मन्त्रालयमा पूर्वतयारी प्रतिवेदन पठाउने जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिले			अन्तिम साता					DDMC	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती , जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
विपद (बाढी, पहिरो, आगलागी, खडेरी, चट्याँङ, सडक दुर्घटना, माहामारी (कोविड-१९), भूकम्प) प्रतिकार्यको प्रभाव पुनरावलोकन, पुनर्स्थापना				निरन्तर	पहिलो साता		पहिलो साता	DDMC	स्थानीय तहहरु, डिभिजन वन कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र, पशु विज्ञ केन्द्र, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई समिति, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसविन, आई एन एफ नेपाल, मिस बाजुरा, सहास नेपाल, गिफ्ट नेपाल, एच.आर.सि. बाजुरा, महिला विकास मंच, WFP, UNFPA, पत्रकार प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यमहरु	

अनुसूची ३.

विषयगत क्षेत्रको प्रथम बैठकको मुख्य कार्यसूची गाउँ/नगरपालिका ...., जिल्ला ...., विषयगत क्षेत्र .... स्थानः ....मिति...................समयः ....

छलफलका विषयहरू

१. विषयगत क्षेत्रको परिचय
२. बिषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सदस्य संस्थाको नामाबली
३. प्रमुख विपद् र प्रभावित क्षेत्रको छनौट
४. पहिचान भएको विपद्मा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा भूमिका,
५. विपद्को घटना हुनु अगाडि गरिने पूर्वतयारी र विपद् पश्चात् गरिने प्रतिकार्यको समयसीमा निर्धारण,
६. विद्यमान कमीकमजोरीहरू (Gaps) को पहिचान,
७. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूको पहिचान,
८. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रको कार्ययोजना तर्जुमा,
९. विपद्को घटना अगावै गरिने पूर्व तयारी तथा विपद्को समयमा गरिने आपत्कालीन कार्यका लागि
१०. मुख्य जिम्मेवार निकायको पहिचान,
११. बिषयगत क्षेत्रको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना तर्जुमा,
१२. प्रत्येक पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि लागत अनुमान (सम्भव भए सम्म)
१३. .अन्य (जस्तै : आगामी बैठक सम्बन्धमा) ।

नोटः प्रत्येक विषयगत क्षेत्रका अन्य बैठक र तिनका कार्यसूची पहिलो बैठकका निर्णयहरू, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरूमा निर्भर हुने भएकोले संख्या र कार्यसूची यस योजनामा उल्लेख गरिएको छैन ।

अनुसूची ४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको विषय सूची

१. पृष्ठभूमि १.१ जिल्ला परिचय

  १.२ योजनाको पृष्ठभूमि (संक्षिप्त विपद्कोस्थिति, योजनाको आवश्यकता, औचित्य)

२. विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

३. विपद्जोखिमको अवस्था

  ३.१. विगतका विपद्हरूको विश्लेषण

  ३.२. कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था (सम्बन्धित गाउँ/नगरपालीका, जिल्ला, प्रदेशमा भएका)

  ३.३. प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू

  ३.४. सम्भाव्य प्रकोपकोआँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्शाङ्कन

  ३.५. विपद्सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

  ३.६. विपद्जोखिम आँकलन तथा नक्शाङ्कन

  ३.७. प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण

  ३.८. सरोकारवाला संस्थाहरू

  ३.९. विषयगत क्षेत्रहरू

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

५. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरूको लागि)

६. आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

७. आवश्यकताको लेखाजोखा

  ७.१. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन

  ७.२. वन्दोवस्तीका सामानको आँकलन

  ७.३. अन्य आवश्यकताहरू

  ७.४. अनुमानित लागत

  ७.५. आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र

८. अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य

९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

  १०.१. लक्ष्य र सूचकहरू

  १०.२. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

  १०.३. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्ययोजना

  १०.४. क्षमता विकास

  १०.५. विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

११. अनुसूचीहरू

१२. सन्दर्भ सामग्रीहरू

अनुसूची ५. सन्दर्भ सामग्रीहरूको समीक्षा

क्र.सं.	प्रतिवेदनको नाम	पूर्व असल अभ्यासहरू	मुख्य सिकाइ	सुझाव
१				
२				
३				
४				
५				
६				

अनुसूची ६. प्रकोप जोखिम विश्लेषण
बाजुरा जिल्लाको प्रकोप स्तरीकरण

प्रकोप	भूकम्प	पहिरो	असिना	खडेरी	चट्याङ	वाढी	महामारी (कोभिड १९)	आगलागी	जनावरको आतङ्क	हावाहुरी	सडक दुर्घटना	जम्मा
भूकम्प		भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	१०
पहिरो			पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	९
असिना				असिना	असिना	असिना	**महामारी (कोभिड १९)**	असिना	असिना	असिना	असिना	७
खडेरी					खडेरी	खडेरी	**महामारी (कोभिड १९)**	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	६
चट्याङ						चट्याङ्ग	**महामारी (कोभिड १९)**	आगलागी	जनावरको आतङ्क	हावाहुरी	सडक दुर्घटना	१
वाढी							**महामारी (कोभिड १९)**	वाढी	वाढी	बाढी	बाढी	४
महामारी (कोभिड १९)								**महामारी (कोभिड १९)**	**महामारी (कोभिड १९)**	**महामारी (कोभिड १९)**	**महामारी (कोभिड १९)**	८
आगलागी									आगलागी	आगलागी	आगलागी	४
जनावरको आतङ्क										हावाहुरी	जनावर आतंक	२
हावाहुरी											सडक दुर्घटना	२
सडक दुर्घटना												२

(१) भूकम्प, (२) पहिरो, (३) महामारी (कोभिड -१९), (४) असिना, (५) खडेरी, (६) बाढी, (७) आगलागी, (८) जनावरका आतङ्क, ९) चट्याङ, १०) हुरीबतास, ११) सडक दुर्घटना

अनुसूची ७. प्रकोप जोखिम विश्लेषण
वाजुरा जिल्लाको प्रकोपको समय रेखा

क्र.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
१	२०६४	पहिरो	ब्रहतोला १	४ जनाको मृत्यू र लाखौ वरावरको धनको नोक्सान
२	२०६४	पहिरो, असिना	जुगडा ४,५,६	धनसम्पतिको नोक्सान
३	२०६५	पहिरो	ब्रम्हतोला वडा नं. २	९ जनाको मृत्यु, १२ घर तथा पशु चौपायाको नोक्सान
४	२०६५	पहिरो	कोल्टी ८	३ जनाको मृत्यु २ वटा पुल वगाएको लाखौ वरावरको घर खेतको नोक्सान
५	२०६५	बाढी	ब्रम्हतोला १	१ जनाको मृत्यु
६	२०६५	बाढी	जुकोट ८	१ जनाको मृत्यु
७	२०६६	महामारी	जुगडा २,६,७ र अन्य गा.वि.स.	१४ जनाको मृत्यु
८	२०६६	पशुरोग	मानाकोट	६६ चौपाया मरेका
९	२०६७ वैशाख	असिना	आटिचौर, जुगाडा, मार्तडी र बुढीगंगा	२ करोड वरावरको क्षति
१०	२०५८ देखि निरन्तर वर्षाको समय	पहिरो	व्रम्हतोला ७, कुलदेवमाडौ. २,३,८ र जुगडाको ५, कैलाशमाण्डौ ५	वर्षेनी लाखौ वरावरको क्षति हुने गरेको र मानिहरू विस्थापित हुने गरेका
११	२०६९ फागुन १५	बाढी, पहिरो, चट्याग	बाँधु, ९ पीपलडाली, काँडामा चट्याङ	५ जनाको मृत्यु, १२५ घर नष्ट, चट्याङबाट २ जना मृत्यु
१२	२०७० जेष्ठ २४ गते	पहिरो	कोल्टी	३ जनाको मृत्यु, निजी घर, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा क्षति
१३	२०७२ अषाढ ४ गते	असिना पात	वाई गाविस	२०७२ साल अषाढ ४ गते बाली भण्डारण समयमा आएको असिनाले वाइ गा.वि.स. वडा नं ४ मिगुमा गहुँवाली नष्ट र ७२ घरधुरीको जिवीकोपार्जनमा संकट ।

क्र.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
१३	मंसीर २०७२	चट्याङ	कोटीला, दहकोट र काँडा गाविसमा	कोटीलामा ३३ वटा, दहकोट १८ बाखाको मृत्यु र काँडामा १ जना सरकारी कर्मचारीको मृत्यु
१४	०७२ माघ देखि ०७२	पीपीआर महामारी	जिल्ला भरी	३१०० भेडाबाखको मृत्यु, हजारौंको संख्यामा प्रभावित
१५	०७२ मंसीर देखि ०७३ जेष्ठ सम्म	सुख्खा खडेरी	कुन्ना बेल्टका ११ वटा र विच क्षेत्रका ५ वटा गाविस	हिउदे सिजनामा लगाइएको बालीनाली, तरकारी खेती, फलफूल सुख्खाका कारण सुकेको, साप्पाटा, रुगीन, वाई, विच्छ्याँ गाविसहरू अति प्रभावित
१६	असोज ०७२	सुख्खा पहिरो	साप्पाटा ३ रुडी	पहिरोले १० परिवार पूर्ण रूपमा विस्थापित र ६० परिवार जोखिममा रहेको, साथै सार्वजनीक संरचनाहरूमा क्षति करोडौंको सम्पत्ती नष्ट
१७	२०७३ जेष्ठ १२ गते	बाढी तथा पहिरो	रुगीन ५ र ६ कवाडी	बाढीले २ जनाको मृत्यु, १५ घर पूर्ण क्षति, २० वटा घरमा आंशिक क्षति र ९४ घरपरिवारको जग्गा जमिन क्षति
१८	२०७३ जेष्ठ	अविरल वर्षा	ब.न.पा.१ देखि ८	तरकारी तथा खाद्यबाली, जग्गाजमन कुलो, खानेपानी, सडकमा क्षति, राप्का र घागर क्षेत्रमा व्यापक नोक्सानी
१९	२०७४/३/२६	बाढी ,पहिरो	गौमुल गाउँपालिका वडा नं ३	२ वाखाको मृत्यु,
२०	२०७४/३/१९	बाढी, पहिरो	बुढीगंगा नगरपालिका वडा नं ४	१ गोठ, १ गोरु, १ गाई, १ बाच्छो मृत्यु
२१	२०७४/४/२६	बाढी, पहिरो	जगन्नाथ गाउँपालिका ,वडा नं ४	४ वटा वाखाको मृत्यु
२२	२०७४/०५/०१	बाढी, पहिरो	बडिमालिका नपा वडा न ९	१ गाई ,२ गोरु ,१ बाच्छोको मृत्यु
२३	२०७४/०६/०३	पहिरो	जगन्नाथ गाउँपालिका	३ गाई को मृत्यु
२४	२०७५।१।६	आगलागि	ब.न.पा९	२ वटा कोठाको सरसामान जलेको
२५	२०७५।१।२२	अविरल वर्षा	त्रिवेणी ६र ७	विद्यालय र सिंचाइको नहर भत्केको
२६	२०७५।१।२४	हावाहुरी	ब.न.पा.९	घर भित्रको सर सामान क्षति भएको
२७	२०७५।१।२२	चट्याङ	जगन्नाथ गा.पा.२	घर क्षति सहित घाइते भएको

क्र.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
२८	२०७५।१।२०	हावाहुरी	बुढिनन्दा १०	घरको छानो उडाएको
२९	२०७५।१।२६	हावाहुरी	बुढिनन्दा ,६	घरको छानो उडाएको
३०	२०७५।१।२६	हावाहुरी	बुढिनन्दा ८	घरको छानो उडाएर क्षति भएको
३१	२०७५।२।१५	आगलागि	गौमुल गा.पा.६	भान्सा घर सहित सरसामान क्षति भएको
३२	२०७५।२।१५	आगलागि	गौमुल गा.पा.६	घरको समान सहित गोठमा बाधेको बाखा घाइते भएको
३३	२०७५।२।७	आगलागि	गौमुल गा.पा.२	घर क्षति भएको
३४	२०७५।२।८	आगलागि	हिमाली गा.पा.३	घर भित्रका सामान नगद सहित क्षति भएको
३५	२०७५।०३।१८	अविरल वर्षा	ब.न.पा. ८	घर क्षति
३६	२०७५।०३।१८	अविरल वर्षा	ब.न.पा. ९	माथिबाट पहिरो आई घर भत्केको
३७	२०७५।०३।१८	हावहुरी	त्रिवेणी न.पा ९	घर पछाडीको रुख ढली घर क्षति भएको
३८	२०७५।०३।१७	अविरल वर्षा	ब.न. पा ८	घर भत्केको
३९	२०७५।०३।२६	अविरल वर्षा	बुढिगंगा न.पा ४	घर भत्केको
४०	२०७५।०३।२७	अविरल वर्षा	ब.न.पा. ६	पहिरो आएर घर क्षति
४१	२०७५।०३।१८	पहिरो	त्रिवेणी २	पहिरो आएर बाखा पहिरोमा पुरिएर मृत्यु
४२	२०७५।०३।२३	अविरल वर्षा	त्रिवेणी ८	घर भत्केर गोठमा रहेको गाईको मृत्यु
४२	२०७५/१२/२०	चट्याङ	त्रिवेणी ८	१ जना गम्भीर घाइते तथा घर भत्किएको
४३	२०७६/०३/१८	अविरल वर्षा	बडिमालिका ,६	दुइतेले घर क्षति भएको
४४	२०७६/०३/२७	अविरल वर्षा	त्रिवेणी नगरपालिका वडा नं ७	तिन तले घर क्षति भएको

क.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
४५	२०७६/०३/३०	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा. ७	कच्ची घर क्षति भएको
४६	२०७६/०३/२९	अविरल वर्षा	गौमुल गा.पा. वडा नं ६	घर र अन्न दाना क्षति भएको
४७	२०७६/०३/३०	अविरल वर्षा	बुढीगंगा वडा नं ५	२ तले घर पक्की घर क्षति भएको
४८	२०७६/०३/३०	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. वडा नं ५	६ कोठे घर क्षति
४९	२०७६/०३/३१	अविरल वर्षा	बडिमालिका वडा नं ६	कच्ची घर भत्केर क्षति भएको
५०	२०७६/०४/०५	अविरल वर्षा	बडिमालिका ,९	कच्ची घर क्षति भएकाो
५१	२०७६/०४/०१	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा ,नगरपालिका वडा नं ७	घर र अन्नदाना क्षति भएको
५२	२०७६/०४/०४	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा ,नगरपालिका वडा नं ८	घर र अनाज क्षति भएको
५३	२०७६/०३/२५	आगलागि	बुढी नन्दा न.पा. ८	घरभित्र रहेको अन्नदाना लत्ताकपडा खटिया आदि क्षति भएको
५४	२०७६/०४/०६	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा न.पा. ५	२ तले कच्ची घर भत्केको
५५	२०७६/०४/०१	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा न.पा. ५	२ तले कच्ची घर भत्केको
५६	२०७६/०४/०४	आगलागि	खप्तड छेडेदह वडा नं,२	२ तले कच्ची घर जलेको
५७	२०७६/०३/३०	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा वडा नं २	कच्ची घर क्षति भएको
५८	२०७६/०३/२६	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा वडा नं २	३ तले कच्ची घर भत्केर क्षति भएको
५९	२०७६/०४/१५	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा.	२ तले २ कोठे घर भत्केको
६०	२०७६/०४/१६	अविरल वर्षा र हावाहुरी	स्वामिकार्तिक खापर गाँउ पालिाका वडा नं. १	२ तले घर क्षति
६१	२०७६/०४/९	अविरल वर्षा	त्रिवेणी नगरपालिका वडा १	२ तले घर भत्केको

क.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
६२	२०७६/०४/१	अविरल वर्षा	खप्तड छेडेदह गा.पा. ,६	३ तले घर क्षति
६३	२०७६/०४/१६	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. ५	४ कोठे घर क्षति
६४	२०७६/०३/२७	अविरल वर्षा	स्वामिकार्तिक खापर गा.पा.२	कच्ची घर क्षति
६५	२०७६/०४/१६	बाढी पहिरो	हिमाली गा.पा. ५	२ तले ४ कोठे घर क्षति भएको
६६	२०७६/०४/३१	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. ५	३ तले घर क्षति भएको
६७	२०७६/०४/१६	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. ५	४ कोठे घर क्षति भएको
६८	२०७६/०४/२१	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा नगरपालिका , ५	२ तले कच्ची घर क्षति
६९	२०७६/०४/३१	अविरल वर्षा	गौमुल गा.पा. ४	घर तथा खाद्यान्नको क्षति
७०	२०७६/०४/३१	अविरल वर्षा	त्रिवेणी न.पा. ,१	२ तले घर क्षति
७१	२०७६/०४/२३	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. ५	२ तले ३ कोठे घर क्षति
७२	२०७६/०५/०३	अविरल वर्षा	गौमुल गा.पा. ६	घर अन्नदाना र भाडाकुडा क्षति भएको
७३	२०७६/०४/२४	अविरल वर्षा	जगन्नाथ गा.पा. वडा नं १	कच्ची घर भत्केको
७४	२०७६/०५/१	आगलागि	स्वामिकार्तिक खापर गा.पा. वडा नं १	घर जलेको ५ वटा कखुरा जलेको
७५	२०७६/०५/१	अविरल वर्षा	त्रिवेणी न.पा. वडा नं ४	२ तले ९ कोठे घर क्षति भएको
७६	२०७६/०५/८	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. ५	घर क्षति भएको
७७	२०७६/०५/०८	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. ५	घर क्षति भएको
७८	२०७६/०४/२३	अविरल वर्षा	स्वामिकार्तिक खापर गा.पा. ३	२ तले घर क्षति
७९	२०७६/०४/०२	अविरल वर्षा	बुढीनन्दा नगरपालिका वडा नं ५	२ तले ४ कोठे घर भत्कीएको

क्र.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
८०	२०७६/०५/०५	अविरल वर्षा	बुढीगंगा न.पा. ४	पक्की २ तले घर क्षति
८१	२०७६/०५/१९	अविरल वर्षा	खप्तड छेडेदह गा.पा. ४	६ कोठे कच्ची घर क्षति भएको
८२	२०७६/०५/२०	अविरल वर्षा	खप्तड छेडेदह गा.पा. २	३ तले घरको क्षति
८३	२०७६/०५/०६	आगलागि	बुढीनन्दा न.पा.१०	१ तले ३ कोठे घर नस्ट भएको
८४	२०७६/०५/२५	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा. ९	२ तले कच्ची घर क्षति भएको
८५	२०७६/०५/२९	अविरल वर्षा , पहिरो	गौमुल गा.पा. ३	२ तले पक्की घर भत्केको
८६	२०७६/०५/२९	अविरल वर्षा	गौमुल गा.पा. ३	अन्नपात तथा भाडाकुडा र घर क्षति भएको
८७	२०७६/०५/२८	अविरल वर्षा	गौमुल गा.पा. ४	गाई गोरु गोठ भत्केको
८९	२०७६/०५/२९	अविरल वर्षा	खप्तड छेडेदह गा.पा.२	घर क्षति भएको
९०	२०७६/०४/२३	अविरल वर्षा	स्वामीकार्तिक खापर गा.पा. ,३	२ तले घर क्षति भएको
९१	२०७६/०४/२५	अविरल वर्षा	स्वामीकार्तिक खापर गा.पा. ,३	६ कोठे तिनतले घर भत्केको
९२	२०७६/०६/१०	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. वडा नं ५	२ तले २ कोठे घर क्षति भएको
९३	२०७६/०६/१२	आगलागि	त्रिवेणी न.पा. वडा नं २	अन्नदाना ,लुगाकपडा , भाडाकुडा क्षति
९४	२०७६/०६/१०	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा. ,५	३ तले २ कोठे घर क्षति भएको
९५	२०७६/०६/२७	अविरल वर्षा	जगन्नाथ गा.पा. ५	३ तले ४ कोठे घर क्षति भएको
९६	२०७६/०८/०३	पहिरो	स्वामिकार्तिक खापर गा.पा. , २	घर भत्केको
९७	२०७६/०८/१०	आगलागि	स्वामिकार्तिक खापर गा.पा. , २	२ तले ४ कोठे घर नष्ट भएको
९८	२०७६/०९/०४	आगलागि	खप्तड छेडेदह गा.पा. ,३	गरगहना ,भाडाकुडा खाद्यान्न र घर जलेर नष्ट

क्र.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
९९	२०७६/०९/२३	अविरल वर्षा	हिमाली गा.पा.५	२ तले २ कोठे घर क्षति भएको
१००	२०७६/०९/०८	आगलागि	हिमाली गा.पा.५	२ वटा बाखा , गरगहना , भाडाकुडा आदी नष्ट
१०१	२०७६/१०/०९	आगलागि	जगन्नाथ गा.पा. ,२	२ तले कच्ची घर जलेर नष्ट भएको
१०२	२०७६/०९/२४	हिमपात	बुढीनन्दा न.पा. ५	२ तले पक्की घर क्षति भएको
१०३	२०७६/१०/१५	अविरल वर्षा	स्वामिकार्तिक खापर गा.पा.,४	२ तले ४ कोठे भबन पुर्ण रूपमा क्षति
१०४	२०७६/१०/१८	अविरल वर्षा	त्रिवेणी न.पा. ३	३ तले पक्की घर क्षति भएको
१०५	२०७६/१०/२६	आगलागि	बुढीनन्दा न.पा. ,७	२ तले घर क्षति भएको
१०६	२०७६/१०/२०	हिमपातका	हिमाली गा.पा. ,५	३ तले ३ कोठे घर क्षति
१०७	२०७६/११/२६	अविरल वर्षा, हावाहुरी	बडिमालिका न.पा. ६	घरको क्षति भएको
१०८	२०७६/११/२	आगलागि	जगन्नाथ गा.पा. ६	२ तले २ कोठे घर लत्ताकपडा ,खाद्यान्न जलेर नष्ट
१०९	२०७६/११/२१	आगलागि	हिमाली , गा.पा. ५	घर जलेर नष्ट भएको
११०	२०७६/११/२१	अविरल वर्षा	हिमाली , गा.पा. ५	घर भत्केर क्षति भएको
१११	२०७७/०२/२१७	हावाहरी ,अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा.६	घर छाना उठाएर नष्ट भएको
११२	२०७७/०३/०६	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा. ,६	२ तले कच्ची भत्केर क्षति भएको
११३	२०७७/०३/०८	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा. ,६	३ तले घर क्षति भएको
११४	२०७६/१०/१९	आगलागि	बडिमालिका न.पा. ,९	लुगा कपडा , भाडाकुडा खाद्यान्न जलेर नष्ट ।

क.स.	मिति	प्रकोपको प्रकार	गा.वि.स./वडा/स्थानीय तह ,गाँउपालिका नगरपालिका	क्षति विवरण
११५	२०७७/०३/०७	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा. ,७	२ तले घर भत्केर क्षति भएको
११६	२०७७/०३/१२	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा.९	घर भत्केर क्षति भएको
११७	२०७७/०३/१०	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा.८	वर्षा कारण थापा वाडा स्थित बस्ती जोखिम भएको
११८	२०७७/०३/१०	अविरल वर्षा	खप्तड छेडेदह गा.पा. ,६	पक्की भत्केर क्षति भएको
११९	२०७७/०३/११	अविरल वर्षा	जगन्नाथ गा.पा. ,१	निर्माणाधिन घर भत्केर क्षति भएको
१२०	२०७७/०३/२१	पहिरो	खप्तड छेडेदह गा.पा. ,५	घरको छाना भत्केर क्षति भएको
१२१	२०७७/०३/२०	अविरल वर्षा	बडिमालिका न.पा. ,९	२ तले घर भत्केर क्षति भएको

अनुसुची ८ प्रकोप पात्रो

प्रकोप	महिना											
	बैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
भूकम्प												
बाढी/पहिरो												
हुरीबतास												
आगलागि												
खडेरी												
बन्यजन्तु आतङ्क												
असिना												
चट्याङ्ग												
अतिवृष्टि												
हिमपात												
कोभिड -१९ रोग संक्रमण												

अनुसूची ९. प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्दा सहभागी निकायको उपस्थिति

क्र.सं.	नाम थर	पद	निकाय	इमेल	फोन नं.	हस्ताक्षर

अनुसूची १०. सरोकारवाला निकायको पहिचान
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सम्पर्क सूचि

क्र.स.	नम	संस्था वा कार्यालय	मोवाइल नम्वर	कार्यालयको टेलिफोन नम्वर	निवासको टेलिफोन नम्वर	पद
१	कृष्ण गैह्रे समीर भण्डारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाजुरा	९८५८४४७७७७ ९८४४८४४६६९	०९७-५४११२५ ०९७-५४११५६	०९७५४११०१ ०९७५४११५१	प्र.जि.अ स प्र जि अ
२	नरेन्द्र कुमार रोकाया	जिल्ला समन्वय समिति बाजुरा	९८४८६४८७७७	०९७-५४११३४		प्रमुख
३	गोविन्द गिरी	जि.स.स. बाजुरा	९८४८०९४७९७	५४११३४	५४११३५	नि.समन्वय अधिकारी
४	रबिन श्रेष्ठ	समरजीत गुल्म मार्तडी	९८५५०४५९५५	०९७-५४१२६२	०९७-५४१२६२	गुल्मपति
५	टंकप्रसाद भट्टराई	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाजुरा	९८५८४५५५५५	०९७- ५४११३०	०९७-५४११३०	प्र.ना.उ.
६	श्याम रावत	सशत्र प्रहरी बल बाजुरा	९८४१२९६१५१	०९७-५४१३२४		सशस्त्र प्रहरी नायव उपरिक्षक
८	दयाकृष्ण पन्त	स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरा	९८५८४८६४००			स्वा.का.प्र.
९	डा. रूपचन्द्र वश्वकर्मा	बाजुरा अस्पताल	९८५८४२४६६०	०९७-५४१०१३	०९७-५४१०१३	बाजुरा अस्पताल
१०	रमबहादुर शाही मेखराज जैशी इश्वरा सुवेदी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बाजुरा जिल्ला शाखा	९८४८६४२८३१ ९८६८४२७८९९ ९८५७८३३०८१	५४११०९	०९७-५४११०९	सभापति मन्त्री कार्यक्रम अधिकृत
११	मेखराज ओझा	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि. बाजुरा	९८४८५८०३१८	५४१०६६	५४१०६६	का.प्र.
१२.	लाल बहादुर कठायत	कृषि विकास बैक बाजुरा	९८४८७२०४४४	५४१०२१	५४१०२१	प्रबन्धक
१३	भिम प्रसाद कंडेल	डिभिजन बन कार्यालय, बाजुरा	९८५८४२५८६६	५४१००६	५४१००६	डिभिजन बन अधिकृत
१४	सुरेश कुमार शाह	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय फिल्ड बाजुरा		५४१००९	५४१००९	फिल्ड कार्यालय इन्चार्ज

क्र.स.	नम	संस्था वा कार्यालय	मोवाइल नम्वर	कार्यालयको टेलिफोन नम्वर	निवासको टेलिफोन नम्वर	पद
१५	गोपालदत्त जोशी	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, बाजुरा	९८५८७५६००२	५४१०३५	५४१०३५	इकाई प्रमुख
१६	गोबिनद सिजापति	कृषि ज्ञान केन्द्र, बाजुरा	९८५८४९१९१४	५४१०१४	५४१०१४	नि.का.प्र.
१७	झनकदत्त ढुंगाना	भेटेरीनरि अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, बाजुरा		०९७-५४१०६४	०९७-५४१०६४	कार्यालय प्रमुख
१८	दिक्षा भण्डारी	जिल्ला आर्युवेद स्वास्थ्य केन्द्र	९८४६८९६६६०			
१८	पदमराज पडाल	नेपाल टेलिकम	९८५८४२१५५५	०९७-५४११११		का.प्र.
१९	प्रकाश सिंह	नेपाल पत्रकार महासंघ	९८४८५१३१३४			अध्यक्ष
२०	जुद्ध राबल	पीसबिन बाजुरा	९७५९००२२८०	५४१११३	५४१११३	का.प्र.
२१	देव बहादुर रोकाया	उद्योग वाणिज्य संघ बाजुरा	९८५८४४०४४२	०९७-५४११९२		अध्यक्ष
२२	कृष्ण बहादुर अधिकारी	गिफ्ट बाजुरा	९८४८६९४४२०	५४१२२३	५४१२४३	का.प्र.
२३	काशी वि.क.	मिस बाजुरा		५४१११८		अध्यक्ष
२४	नर बहादुर खड्का	उद्योग घरेलु तथा साना उद्योग समिति, बाजुरा	९८४८४३५२१७	०९७–५४१०४१		का.प्र
२५	नर बहादुर भाट	साल्ट ट्रेडिङ्ग क. डिपो मार्तडी,बाजुरा	८४८७३१२०६			डिपो प्रमुख
२६	उजा विष्ट	महिला विकास मंच	९८४८५२३७७४	५४१२०७	५४१२०७	कार्यकारी निर्देशक
२७	अग्नीराज शाही	एचआरसी बाजुरा	९८५८४२०५९९	५४११७९	५४११७९	का.निर्देशक
२८	नवराज जोशी	जलश्रोत सिंचाई सव डिभिजन कार्यालय, बाजुरा	९८५८४३५८९६	०९७-५४११५०		स.डि प्र.
२९	गणेश पाध्याय दान बहादुर थापा	डब्लुएफपी बाजुरा	९८४८५५२७७७	५४११६०	५४११६०	जिल्ला संयोजक

क्र.स.	नम	संस्था वा कार्यालय	मोवाइल नम्वर	कार्यालयको टेलिफोन नम्वर	निवासको टेलिफोन नम्वर	पद
३०	कृष्ण बहादुर चौधरी	युएनएफपीए	९८०१२४७८६६	०९७-५४११९०		जि. सं.
३१	देशेन्द्र राई	साहस नेपाल	९८४८०९३०३०	०९७,५४११६६		डि.आर.आर. अफिसर
३२	जुवारीलाल कार्की	आइ.एन. एफ	९८४८३०८९०३	०९७-५४१२३५		परियोजना संयोजक
३४	शिबलाल तिमिल्सीना	नेपाल स्काउट	९७४९०११०११			
३५	जयराम रेग्मी	साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेसन लि. कोल्टी	९८६८५७५२५३			
३६	शेर बहादुर शाही	रुडसेक	९८५११९७८९३			

अनुसुची ११ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
बाजुरा जिल्ला शाखा

क.स	जिल्ला शाखा रहेको स्थान	प्रमुखको नाम	सर्म्पक नं.	सदरमुकाम बाटोको दुरी कोषमा
१	जिल्ला शाखा मार्तडी	सभापति- रमबहादुर शाही मन्त्री - मेखराज जैशी कार्यक्रम अधिकृत ईश्वरा सुवेदी	९८४८६४२८३१, ०९७- ५४११०९ ९८६८४२७८९९ ९८५७८३३०८१	०

जिल्लामा रहेका नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उप-शाखाहरूको विवरण

क.सं.	उपशाखा रहेको स्थान	प्रमुखको नाम	सर्म्पक नं.	सदरमुकामदेखि दुरी कोषमा
१	मार्तडी उपशाखा	सभापति देवी खत्री विजयराज पण्डित - सदस्य बाजुरा जि.शाखा दिपु न्यौपाने पण्डित- सदस्य बाजुरा जि.शाखा	९८४८६४८२५५ ९८४८५८८७९९ ९८६७२७१३२२	०
२	बम्हतोला उपशाखा	सभापति हंश बुढथापा सदस्य तुला ब. थापा जिल्ला शाखा	९८४६७४५७०० ९७४९००४३३१	८
३	काँडा उपशाखा	सभापति जनक बहादुर सिंह	९८४३५३३२४३	२२
४	कुलदेवमाण्डौ उपशाखा	सभापति भक्तराज जैशी दिपक बहादुर शाह उपसभापति बाजुरा जि. शाखा उमा थापा कटुवाल उपसभापति बाजुरा जि शाखा	९७४९००२४०७ ९८४८६२८२८३ ९८४८६९३६६३	१०
५	कोल्टी उपशाखा	सभापति लोकराज रेग्मी निर्मला रोकाया - सदस्य बाजुरा जिल्ला शाखा	९८६८७०१०९६ ९८४४१३९९०१	१०
६	पाण्डुसैन उपशाखा	सभापति नर बहादुर शाही	९८६४३१७३०२	१०
७	मानाकोट उपशाखा	सभापति कलक वहादुर सिंह	९७४९०३४६६८	८
८	रुगिन उपशाखा	सभापति जयबहादु भण्डारी विष्णु बहादुर मल्ल - सदस्य बाजुरा जिल्ला शाखा	९८४८६८५४६१ ९८६५५७२९९५	३०
९	साप्पाटा उपशाखा	सभापति केशव बुढा		२४
१०	जुगाडा उपशाखा	सभापति कृष्ण बहादुर कार्की	९७४९००९१५१	२
११	वाँधु उपशाखा	सभापति विष्णु बहादुर रावत	९८६९४४७३५५	१४
१२	जुकोट उपशाखा	सभापति जयवीर कट्टेल	९७४९००२२५३	२०
१३	वाई उपशाखा	सभापति कर्णसिहं कठायत	९७४९०२१०४७	१८
१४	वाहृवीस उपशाखा	सभापति प्रेमबहादुर थापा मेखराज जैशी मन्त्री बाजुरा जिल्ला शाखा	९८६५८०४२५८	१४

क्र.सं.	उपशाखा रहेको स्थान	प्रमुखको नाम	सर्म्पक नं.	सदरमुकामदेखि दुरी कोषमा
१५	गुदुखाती उपशाखा	सभापति नन्द बहादुर रावत	९७४९०१२५६४	१४
१६	दहकोट उपशाखा	सभापति धन वहादुर रोकाया धर्म बहादुर बोहरा	९८४८४८०५३४ ९८६८५७५३८७	१०
१७	कोटिला उपशाखा	सभापति टंकप्रसाद न्यौपाने	९८६५९५५७७१	१२
१८	छतारा उपशाखा	सभापति भुबनराज न्यौपाने	९७४९००८७७८	१२
१९	कैलाशमाण्डौं उपशाखा	सभापति रतन बहादुर अयडी	९८४८४३७३३८	२०
२०	जगन्नाथ उपशाखा	सभापति धनबहादुर विष्ट	९८६६६५३७४४	
२१	डोगडी उपशाखा	सभापति दिल बहादुर रावत	९८६५९५४००३	

अनुसुची १२
आपत्कालिन अवस्थामा सेवा प्रदान गर्ने बाजुरा जिल्लामा रहेका सुरक्षा निकाय र सम्पर्क नम्बरहरू

क्र.सं.	यूनिट	नाम थर	रहेको स्थान	दर्जा	कार्यालयको नम्बर	व्यक्तिगत नं.
१	समरजीत गुल्म मार्तडी	रबिन श्रेष्ठ	समरजीत गुल्म मार्तडी	गुल्मपति	०९७-५४१२६२, ९८५५०४५९५५	
२	सशत्र प्रहरी बल बाजुरा	श्याम रावत	सशत्र प्रहरी बल बाजुरा	सशस्त्र प्रहरी नायव उपरिक्षक	९८४१२९६१५१	
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाजुरा	टंकप्रसाद भट्टराई	जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाजुरा	प्र.ना.उ.	०९७-५४११३० ९८५८४४५५५५	
४		शेरबहादुर कुँवर	बुढीनन्दा २	प्रनानी	९८५८४२५००१	९८६०४४२०८७
५		बसन्त बहादुर खाती	गौमुल गा.पा. ६	प्रनानी	९८४४१५६६४४	९८६०४४२०८७
६		शेर बहादुर कुवर	बुढिनन्दा २	प्रनानी	९८५८४२५००१	९८६३६७९२६७
७		विरसिंह ठगुन्ना	जगन्नाथ २	प्रनानी	९७४९६०८९३२	९८४८८२३४९२
८	प्रहरी चौकी कुल्देवमाण्डौ	मोतिबहादुर खडायत	बुढीगंगा नपा ५	प्रनानी	९७४८६४४३८४	९८६३०८२०१७
९	मौरे प्रहरी चौकी	रघुविर बड्डु	त्रिवेणी ४	प्रसनी		९८६८४३४०८६
१०	प्रहरी चौकी बार्जुगाड	खगेन्द्र बहादुर थापा	बुढीगंगा ६	प्रसनि	९७४९६०८९७७	९८४८४१७००७
११	इप्रका वडिमालिका	सुरेन्द्र बहादुर ऐर	त्रिवेणी न.पा ९	पसनि		९७४८०४३९२६
१२	इप्रका ख.छे	शेर बहादुर थापा	खप्तड छेडेदह १	प्रसनि		९७४९१०३४०५
१३		नारायणसिंह धामी	खप्तड छेडेदह ५	प्रसनि		९८४८४४२५२४
१४	विच्छिया प्रहरी चौकी	मोहनसिंह कार्की	हिमाली गा.पा ५	प्रसनि	९७४९६०८९५८	९८६६५३३१२१
१५		कमलसिंह भण्डारी	जगन्नाथ गा.पा.१	प्रसनि	९८६५७४५९०६	९८५८७९०३२१

क्र.सं.	यूनिट	नाम थर	रहेको स्थान	दर्जा	कार्यालयको नम्बर	व्यक्तिगत नं.
१६		दिपबहादुर राबल	हिमाल गा.पा.६	प्रसनि		९८४८२८८०५९
१७		बलराम बडु	वडिमालिका ९	प्रसनि		९८४८४६९७२७
१८	प्रहरी पोष्ट पाण्डुसैन	पदम बहादुर साउद	वुढीनन्दा ९	पसनि		९८४५४२८९५०
१९		लिलिपसिंह महरा	बुढीगंगा न.पा ८	प्रसनि		९८६५८८३०९७
२०		क्षेत्र बहादुर ऐर	बडिमालिका ८	प्रह		९८५८४९०१३३
२१	जिल्ला अदालत	नारायणसिंह विष्ट	बडिमालिका ८	प्रसनि		९८६३८९२६५७
२२		इन्द्र बहादुर खड्का	वडिमालिका ९	पसनि		९८५८४९००८८
२३	अस्थायी प्रहरी पोष्ट बार्जुगाड	हर्क बहादुर थापा	बुढिगंगा ६	प्रह		९८४०४४७७६६
२४		कर्ण बहादुर घर्ति	स्वामीकार्तिक गा.पा.४	प्रनानि		९८४८७२८४११

अनुसुची १३
आपतकालिन अवस्थामा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने वाजुरा जिल्लामा रहेका स्वास्थ्य केन्द्र र सम्पर्क विवरण

सि.न.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	न.पा./गा.पा.	स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम	सम्पर्क नं.
१	**हिमाली गाउपालिका, धूलाचौर**	**जम्मा वडा ६**	**राज बहादूर भण्डारी**	**९८५६०७७५२३**
१	विच्छ्या स्वां. चौकी	हिमाली १	रेखा बानियां अ.हे.व.	९८४०३१८५१६
२	रुगिन स्वा. चौकी	हिमाली ५	प्रेमकला मल्ल सि.अ.न.मी.	९८४०१८८४०७
३	सामूदायिक स्वा.इकाई धिम	हिमाली ६	बासूदेव पाण्डे अ.हे.व.	९८६०२५६६०२
सि.न.	**स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा./गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
२	**गौमूल गाउपालिका, घटमूना**	**जम्मा वडा ६**	**हरिशचन्द्र वि.क. हे.अ.**	**९८४८८२८३५१**
१	सामुदायिक स्वा.इकाई अम्लीस	गौमूल गा.पा १	प्रेम रोकाया अ.हे.व.	९८४८६५१२९५
२	दहकोट स्वास्थ्य चौकी	गौमूल गा.पा.२	धर्म बहादूर खत्री हे.अ.	९८६०१७१७४९
३	सामूदायिक स्वास्थ्य ईकाइ आला	गौमूल गा.पा.३	रमिता रोकाया अ.न.मी.	९८६५७३७८७४
४	मानाकोट स्वास्थ्य चौकी	गौमूल गा.पा ४	दल ब.रोकाया सि.अ.हे.व.	९८६८५७५३७३
५	सामूदायिक स्वास्थ्य इकाई नखडा	गौमूल गा.पा. ५	कल्पना रोकाया अ.न.मी.	९८६८५९२९३१
६	सामूदायिक स्वास्थ्य इकाई घटमूना	गौमूल गा.पा ६	कृषा बूढा अ.न.मी.	९८६५९८१९२१
सि.न.	**स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा./गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
३	**बूढिनन्दा नगरपालिका, कोल्टी**	**जम्मा वडा १०**	**जसे लूहार सि.अ.हे.व.**	**९८६९०८६४८५**
१	बाधू स्वास्थ्य चौकी	बूढिनन्दा १	लक्ष्मी बूमी हे.अ.	९८६८२९२१६७
२	कोल्टी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	बूढिनन्दा १	डा.राजूराज जैशी	९८४९६१६८८३
३	कोटिला स्वास्थ्य चौकी	बूढिनन्दा ५	जनक विश्वकर्मा हे.अ.	९८४३७७२२४९

४	पाण्डूसैन स्वास्थ्य चौकी	बूढिनन्दा १०	कालूसिंह वि.क. हे.अ.	९८४८४१७३५४
५	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र कूरु	बूढिनन्दा ४	लोकेन्द्र कैला अ.हे.व.	९८६५६१२३३७
सि.न.	**स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा./गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
४	**स्वामीकार्तिक खापर गा.पा. सूइजिउला**	**जम्मा वडा ५**	**पारस ब.शाही ज.स्वा.नि.**	**९८६५७५२५९१**
१	साप्पाटा स्वास्थ्य चौकी	स्वामीकार्तिक खापर १	विर्ज वि.क. अ.हे.व.	९८४८४५८९६८
२	सामूदायिक स्वास्थ्य इकाई फयालगांउ	स्वामीकार्तिक खापर २	रन्दीप बूढा अ.हे.व.	९८४८४०६७५१
३	जूकोट स्वास्थ्य चौकी	स्वामीकार्तिक खापर ३	सूरेन्द्र तिमिल्सेना अ.हे.व.	९८६५६१७०८२
४	वाई स्वास्थ्य चौकी	स्वामीकार्तिक खापर ४	अम्विका कू.बूढा अ.हे.व.	९८६९७०९०९४
सि.न.	**स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा/गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
५	**जगन्नाथ गा.पा.जूड्डी**	**जम्मा वडा ६**	**रबिनद्र बहादुर शाही**	**९८६४३१७९६१**
१	जगन्नाथ स्वास्थ्य चौकी	जगन्नाथ १	बद्री बहादूर शाही सि.अ.हे.व.	९८६८५४६८७१
२	सामूदायिक स्वास्थ्य इकाई तल्लोहूनी	जगन्नाथ २	नौरता कार्कि अ.न.मी.	९८४२२५४७४७
३	हूनिमहति स्वास्थ्य चौकी	जगन्नाथ ३	कूवेर भण्डारी अ.हे.व.	९८६५६३६८३४
४	सामूदायिक स्वास्थ्य इकाई डाडागांउ	जगन्नाथ ४	प्रकाश वि.क. अ.हे.व.	९८६९०७६४५५
५	सामूदायिक स्वास्थ्य इकाई गोत्री	जगन्नाथ ५	अम्मर बूढा अ.हे.व.	९७४१४६२७३०
६	सामूदायिक स्वास्थ्य इकाई कापरी	जगन्नाथ ६	नरजंग वि.क. अ.हे.व.	९८६५८४१६४४
सि.न.	**स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा/गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
६	**खप्तड छेडेदह गा.पा. डोगडी**	**जम्मा वडा ७**	**नन्द ब.रावत ज.स्वा.नि.**	**९८६५७६२४१२**
१	कांडा स्वास्थ्य चौकी	खप्तड छेडेदह १	नरेन्द्र ब.बूढा अ.हे.व.	९८६५६१२५१५ ९८४८४४९५७८
२	जयवागेश्वरी स्वास्थ्य चौकी	खप्तड छेडेदह २	महेश सिंह हे.अ.	९८४३३६३३८०
३	गूदूखाती स्वास्थ्य चौकी	खप्तड छेडेदह ४	खम्म ब.मिजार अ.हे.व.	९८४८५२३३७७ ९८०६८९५१४२
४	डोगडी स्वास्थ्य चौकी	खप्तड छेडेदह ५	दल बहादूर रावत सि.अ.हे.व.	९८६५६१२११७
५	आटिचौर स्वास्थ्य चौकी	खप्तड छेडेदह ७	रमेश बहादूर बली हे.अ.	९८६८५२२७२२
सि.न.	**स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा/गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
७	**बडिमालिका न.पा.**	**जम्मा वडा ९**	**टेक बहादूर खड्का**	**९८५८४२५००८**
१	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र पाटा	बडिमालिका न.पा.१	कर्ण गूयाल अ.हे.व.	९८६५९८१७२७
२	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र पिनालेख	बडिमालिका न.पा.१	विरेन्द्र विष्ट अ.हे.व.	९८६८७४९७९३
३	जूगाडा स्वास्थ्य चौकी	बडिमालिका न.पा.२	तिलकराज न्यौपाने हे.अ.	९८४८४०८१३५
४	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र रजाली	बडिमालिका न.पा.३	पार्वति जोशी अ.हे.व.	९८६३४६५५९०
५	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र रिला	बडिमालिका न.पा.४	कम्लेस चौधरी अ.हे.व.स्थायी	९८४२१९५०४७
६	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र मना	बडिमालिका न.पा.५	छत्र बहादूर साउद अ.हे.व.	९८६८४२७३९५

७	बूढिगंगा स्वास्थ्य चौकी	बडिमालिका न.पा.६	भेषराज पण्डित हे.अ.	९८६५६१७४९५
८	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र कोर्द	बडिमालिका न.पा.६	विष्णू ब.बडूवाल अ.हे.व.	९८४८५२३७६७
९	मार्तडी स्वास्थ्य चौकी	बडिमालिका न.पा.७	काशिचन्द्र पाध्याय सि.अ.हे.व.	९८४८४२८६१२
१०	जिल्ला अस्पताल बाजूरा	बडिमालिका न.पा.८	डा.रूपचन्द्र विश्वकर्मा मे.अ.	९८५८४२४६६०
सि.न.	**न.पा/स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा./गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
८	**बूढिगंगा न.पा. टांटे**	**जम्मा वडा १०**	**दिपक बहादूर शाह**	**९८४८६२८२८३**
१	बह्मतोला स्वास्थ्य चौकी	बूढिगंगा न.पा. ३	पदम भण्डारी हे.अ.	९८४१९९५५००
२	बाजूरा स्वास्थ्य चौकी	बूढिगंगा न.पा. ४	छत्र बहादूर थापा हे.अ.	९८४८४९३५४३
३	देबलसैन स्वास्थ्य चौकी	बूढिगंगा न.पा. ८	पूष्पराज गिरी हे.अ.	९८५१२००५८७
४	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र सेलापाखा	बूढिगंगा न.पा. १०	रूप राबल अ.हे.व.	९८६८५३५७८८
सि.न.	**न.पा/स्वास्थ्य संस्थाको नाम**	**न.पा/गा.पा.**	**स्वास्थ्य संस्था प्रमूख नाम**	**सम्पर्क नं.**
९	**त्रिवेणी न.पा. तोली**	**जम्मा वडा नं.९**	**चिरन्जीवि प्र.शाह सि.अ.हे.व.**	**९८५२०२९४०३**
१	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र छतारा	त्रिवेणी न.पा.१	राम नेपाली अ.हे.व.	९८६०४८०८१४
२	छतारा स्वास्थ्य चौकी	त्रिवेणी न.पा.२	शंकर विष्ट हे.अ.	९८६६१३८४३१
३	शहरी स्वास्थ्य इकाई सिम्ला	त्रिवेणी न.पा.२	हिरा न्यौपाने अ.न.मी	९८६५७६४१३७
४	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र पूर्भुता	त्रिवेणी न.पा.३	नृप सुनार	९८४८५२३४०८
५	तोली स्वास्थ्य चौकी	त्रिवेणी न.पा.४	विर ब. ऐडी सि.अ.हे.व.	९८४८४८४२९७
६	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र किम्नी	त्रिवेणी न.पा.५		
७	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र किम्नी	त्रिवेणी न.पा.५	रमेश सूनार	९८४८६९४२६०
८	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र पन्धारा	त्रिवेणी न.पा.६	कोपिला बसौला अ.न.मी	९८६१९०६२६९
९	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र पन्धारा	त्रिवेणी न.पा.६		
१०	कैलाशमाण्डौ स्वास्थ्य चौकी	त्रिवेणी न.पा.७	प्रकाशविक्रम शाही हे.अ.	९८४८६९८७१८
११	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र डराली	त्रिवेणी न.पा.८	निर्मला खाती अ.न.मी	९८६५९७६२७०
१२	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र बागापाटा	त्रिवेणी न.पा.९	सन्तोषी साउद अ.न.मी	९८४३७७७५४८
१३	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र बागापाटा	त्रिवेणी न.पा.९		
१४	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र पैमा	त्रिवेणी न.पा.९	विमला राबल अ.न.मी.	९८६८४७९००४

अनुसुची १४ बाजुरा जिल्लाको जनप्रतिनीधिहरूको विवरण

क. माननीय सांसदज्यूहरू

क्र.सं.	नाम थर	पद	राजनीतिक दल	संपर्क नम्बर
१	सदस्य प्रतिनीधि सभा	माननीय लाल बहादुर थापा	नेकपा	९८४८६१११३०
२	सदस्य प्रदेश सभा	माननीय प्रकाश शाह	नेकपा	९८४१२००८८९
३	सदस्य प्रदेश सभा	माननीय बलदेव रेग्मी	नेकपा	९८४९००८७११

ख. जिल्ला समन्वय समिति बाजुराका पदाधिकारीहरु

सि.नं.	जिल्ला	पदाधिकारीको नाम	पद	हालको ठेगाना	सम्पर्क नं	पार्टी	कै
१	बाजुरा	नरेन्द्र कुमार रोकाया	प्रमुख	बुढिनन्दा नपा ७	९८४८६४८७७७	ने. का.	
२	"	सुनिता कुमारी सुनार	उप(प्रमुख	बुढिनन्दा ४	९८४८७०६५९९		
३	"	पार्वति देवी शाह	महिला सदस्य	छेडेदह गापा ५	९८६५६३६७०८		
४	"	श्रीमती धनी थापा	महिला सदस्य	बनपा ८	९८४८३८६९१३		
५	"	अषाढी लुहार	"	त्रिवेणी नपा ९			
६	"	धन सार्की	दलित वा अल्पसंख्यक सदस्य	गौमुल गापा २	९८६५६२८३४३		
७	"	जय बहादुर साउँद	खुल्ला सदस्य	त्रिवेणी नपा ४	९८६८५८७८१०		
८	"	मोहन सिंह कार्की	"	बुढिनन्दा नपा १	९७४९०१७४८२		
९	"	दलविर बुढथापा	"	हिमाली गापा ५	९८४८४८००९६		

बडिमालिका नगरपालिका अन्तर्गत

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुखरउपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नामथर	वतन	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै.
१	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	मेयर	पदम बडुवाल	ब.न.पा ६	९८५८४२५०३९	ने.का.	
२	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	उप मेयर	कविता बिष्ट	ब.न.पा.९	९८६८४३५८१५	ने.का.	
३	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	राम बहादुर कार्की	ब.न.पा १	९८४८४८०५५२	ने.का.	
४	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	डम्मर महत	ब.न.पा २	९८६५८११२१४	एमाले	
५	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	बिर बहादुर रावल	ब.न.पा ३	९८४९००५८०७	एमाले	
६	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	सुरेन्द्र नाथ	ब.न.पा ४	९८४८९७४१२०	एमाले	
७	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	बल बहादुर थापा	ब.न.पा ५	९८६५६२८०४०	ने.का.	
८	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	कला बडुवाल	ब.न.पा ६	९८६५६२९८६६	ने.का.	
९	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	धर्म राज उपाध्याय	ब.न.पा ७	९८६०१४०६२६	एमाले	
१०	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	प्रकाश रावल	ब.न.पा ८	९८६८५८७७१०	ने.का.	
११	बाजुरा	बडिमालिका नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	बिनोद कुमार बि.क.	ब.न.पा ९	९८६८८१२७१२	एमाले	

बुढीगंगा नगरपालिका अन्तर्गत

सि.न.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुखरउपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नामथर	ठेगाना	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै.
१	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	मेयर	दिपक विक्रम शाह	बुढीगंगा न.पा.९	९८५८४२२८४५	ने.का.	
२	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	उप मेयर	तरा देवी खाती	बुढीगंगा न.पा ७	९७४९०२१४२४	ने.का.	
३	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	राजेश बहादुर सिह	बुढीगंगा न.पा १	९८४८४८८४२५	ने.का.	
४	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	हिरालाल थापा	बुढीगंगा न.पा २	९७४९५३८२३८	एमाले	
५	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	खडक बहादुर अधिकारी	बुढीगंगा न.पा ३	९८४८६०९२३०	एमाले	
६	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	राम बहादुर कटुवाल	बुढीगंगा न.पा ४	९८४८६४४०५४	ने.का.	
७	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	केश बहादुर थापा	बुढीगंगा न.पा ५	९८६५६६८४६०	एमाले	
८	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	गणेश बहादुर थापा	बुढीगंगा न.पा ६	९८४८६९३७२१	एमाले	
९	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	भुवन सिह के.सी	बुढीगंगा न.पा ७	९८६५६६८२९५	ने.का.	
१०	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	टेक बहादुर रावल	बुढीगंगा न.पा ८	९८६८४७५४५१	ने.का.	
११	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	भरत बहादुर थापा	बुढीगंगा न.पा ९	९८४८६४४९४४	एमाले	
१२	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	धर्म राज जोशी	बुढीगंगा न.पा १०	९८४८६४२९२१	एमाले	

त्रिवेणी नगरपालिका अन्तर्गत

क्र.स.	स्थानीय तह	पद	नामथर	ठेगाना	सर्म्पक नं.	आवद्ध पार्टी
१	त्रिवेणी नगरपालिका	नगर प्रमुख	रामसिंह राबल	त्रिवेणी नगरपालिका ८	९७४१३३९२०३	ने.का.
२	त्रिवेणी नगरपालिका	नगर उप-प्रमुख	राधिकादेवी सुनार	त्रिवेणी नगरपालिका ३	९८६८३३९२०४	ने.का.
३	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	मनराज बुढा	त्रिवेणी न.पा.वडा नं. १	९८६५६१७०१२	ने.क.पा.
४	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	प्रभुराज जोशी	त्रिवेणी न.पा. वडा नं. २	९८४८४१९५५६	ने.का.
५	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	मीन बहादुर भण्डारी	त्रिवेणी न.पा. वडा नं. ३	९८५८४२४१२१	ने.का.
६	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	कालु साउद	त्रिवेणी न.पा. वडा नं. ४	९७४९०३३२१५	ने.का.
७	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	गम्भीर बुढा	त्रिवेणी न.पा.वडा नं. ५	९८६९४३८५७९	ने.का.
८	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	खडक बहादुर बुढा	त्रिवेणी न.पा. वडा नं. ६	९८६१९८९०६०	ने.क.पा.
९	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	प्रेम बहादुर थापा	त्रिवेणी न.पा. वडा नं. ७	९८४३२९३६१२	ने.का.
१०	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	भीम बहादुर थापा	त्रिवेणी न.पा.वडा नं. ८	९७४९०३५३४३	ने.का.
११	त्रिवेणी नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	वीर बहादुर विष्ट	त्रिवेणी न.पा. वडा नं. ९	९८६७५९२४५३	ने.का.
१२	त्रिवेणी नगरपालिका	नि.प्र. प्रशासकीय अधिकृत	खगेन्द्र साउद	त्रिवेणी नगरपालिका नगर कार्यपालिका	९७४९०३४२६१	
१३	"	आइटी	नरेशराज पन्त	"	९८४००५४८८२	

बुढीनन्दा नगरपालिका अन्तर्गत

सि.न.	जिल्ला	स्थानिय तहको नाम	पद	प्रमुख र उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नाम थर	वतन	सम्पर्क नम्बर	आवद्द पार्टी	
१	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	मेयर	पदम कुमार गिरी	बु.न.पा.२	९७४८००९१६१	ने.का.	
२	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	उप मेयर	श्रृष्टि रेग्मी	बु.न.पा.२	९८६५०७४५६७	एमाले	
३	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	नृप राज खत्री	बु.न.पा.१	९७४९०१७५५७	ने.का.	
४	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	भिम बहादुर कार्की	बु.न.पा.२	९७४९००८२७६	ने.का.	
५	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	राम बहादुर बोहरा	बु.न.पा.३	९७४१२५२१७७	ने.का.	
६	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	राजन कुमार रोकाया	बु.न.पा.४	९८५८०२६१२६	एमाले	
७	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	कृष्ण राज उपाध्याय	बु.न.पा.५	९८६८२४४६२०	ने.का.	
८	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	दल बहादुर भाट	बु.न.पा.६	९७४८०२४१३२	एमाले	
९	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	असोक बहादुर दानी	बु.न.पा.७	९७४९०३४७०५	ने.का.	
१०	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	टेक बहादुर रोकाया	बु.न.पा.८	९७४९०१७५७८	ने.का.	
११	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	खडक बहादुर बोहरा	बु.न.पा.९	९८६८८११०६१	एमाले	
१२	बाजुरा	बुढिनन्दा नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	सतवरे बुढा	बु.न.पा.१०	९७४९०३४३९७	एमाले	

गौमुल गाउँपालिका अन्तर्गत

सि.न.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुख र उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नाम थर	वतन	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै.
१	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	अध्यक्ष	हरी बहादुर रोकाया	गौमुल गापा १	९८४८६१८९४१	एमाले	
२	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	उपाध्यक्ष	सिता रोकाया थापा	गौमुल गापा ६	९८६५७५२८८६	एमाले	
३	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	बल बहादुर रोकाया	गौमुल गापा १	९८४८६१८२३७	एमाले	
४	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	चक्र बहादुर बोहरा	गौमुल गापा २	९८६८५९४६१४	ने.का.	
५	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	मान बहादुर बोहरा	गौमुल गापा ३	९८६८५८९५९७	एमाले	
६	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	बिरेन्द्र बहादुर रोकाया	गौमुल गापा ४	९८६८५७५२९८	एमाले	
७	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	गणेश बहादुर रोकाया	गौमुल गापा ५	९८४८४८१४८०	एमाले	
८	बाजुरा	गौमुल गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	प्रकाश बहादुर रोकाया	गौमुल गापा ६	९८६८५३५९८४	एमाले	

खप्तड छेडेदह गाउँपालिका अन्तर्गत

सि.न	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुख र उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नाम थर	वतन	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै.
१	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	अध्यक्ष	नर बहादुर रावत	ख.छे.गापा ६	९८५८४८८४१८	ने.का.	
२	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	उपाध्यक्ष	कुन्ति बुढा साउद	ख.छे.गापा २	९८४८६९३६८०	ने.का.	
३	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	बिर बहादुर रावल	ख.छे.गापा १	९८४५५१९८३५	एमाले	
४	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	मिन बहादुर शाही	ख.छे.गापा २	९८६८४२४५१९	ने.का.	
५	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	दिपक बहादुर रावत	ख.छे.गापा ३	९८४८६५४०८८	एमाले	
६	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	हर्क बहादुर रावत	ख.छे.गापा ४	९८६८५६४३४५	ने.का.	
७	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	हर्क बहादुर रावत	ख.छे.गापा ५	९८४८६५४०८८	ने.का.	
८	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	कुम्भ नाथ योगी	ख.छे.गापा ६	९८४८६४८६१०	ने.का.	
९	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	खगेन्द्र बहादुर रावत	ख.छे.गापा ७	९७४९०१०७३०	एमाले	

स्वामीकार्तिक गाउँपालिका अन्तर्गत

सि.न	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुख र उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नाम थर	वतन	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै.
१	बाजुरा	स्वामीकार्तिक गाउँ पालिका	अध्यक्ष	चिरन्जिवी शाही	स्वामीकार्तिक ३	९७४९००१५२९	एमाले	
२	बाजुरा	स्वामीकार्तिक गाउँ पालिका	उपाध्यक्ष	मिमा बुढा	स्वामीकार्तिक २	९७४९०३३६२४	एमाले	
३	बाजुरा	स्वामीकार्तिक गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	जनक बहादुर रोकाया	स्वामीकार्तिक १	९७४९०२१५५६	एमाले	
४	बाजुरा	स्वामीकार्तिक गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	बिष्णु बहादुर बुढा	स्वामीकार्तिक २	९७४०१०९६७	ने.का.	
५	बाजुरा	स्वामीकार्तिक गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	बितजित कटेल	स्वामीकार्तिक ३	९७४८९३९६०७	एमाले	

सि.न	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुख र उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नाम थर	वतन	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै.
६	बाजुरा	स्वामीकार्तिक गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	काशीराम कैला	स्वामीकार्तिक ४		ने.का.	
७	बाजुरा	स्वामीकार्तिक गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	बिष्णु बहादुर शाही	स्वामीकार्तिक ५	९७४९०३३४०४	एमाले	

जगन्नाथ गाउँपालिका अन्तर्गत

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुख र उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नाम थर	वतन	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै
१	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	अध्यक्ष	काली बहादुर शाही	जगन्नाथ ५	९७४९०११३३०	एमाले	
२	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	उपाध्यक्ष	ऐना गिरी	जगन्नाथ १	९७४९००८७९७	एमाले	
३	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	रामलाल बोगटी	जगन्नाथ १	९७४९००३३९५	एमाले	
४	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	कर्ण बहादुर बिष्ट	जगन्नाथ २	९७४९०१७६०४	एमाले	
५	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	डम्मर बहादुर शाही	जगन्नाथ ३	९७४९०६२५८९	एमाले	कै
६	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	पदम भण्डारी	जगन्नाथ ४	९७४९०६२५८९	ने.का.	
७	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	प्रकाश बहादुर शाही	जगन्नाथ ५	९७४१४१५२२२	मा.के.	
८	बाजुरा	जगन्नाथ गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	कटक बहादुर बिष्ट	जगन्नाथ ६	९७४९००५५०६	एमाले	

हिमाली गाउँपालिका अन्तर्गत

सि.न.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	पद	प्रमुख र उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरुको नाम थर	वतन	सम्पर्क नम्वर	आवद्द पार्टी	कै.
१	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	अध्यक्ष	गोबिन्द बहादुर मल्ल	हिमाली ४	९८५८०२१५२१	ने.का	
२	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	उपाध्यक्ष	चन्दा देबी बुढा	हिमाली ६	९७४६०७१४७५	ने.का	
३	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	लाल जित थापा	हिमाली १	९८६५८४४१५२	मा.के	
४	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	धनरुप बुढा	हिमाली २	९८४८४८११८०	एमाले	
५	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	ध्यान बहादुर रोकाया	हिमाली ३	९८६१५५४६७२	एमाले	
६	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	रमेश बि.क	हिमाली ४	९८४८४८०८५४	ने.का	
७	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	अम्मलाल कार्कि	हिमाली ५	९८४८८८७१२१	ने.का	
८	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	सुरेन्द्र बहादुर मल्ल	हिमाली ६	९८६५९१७४९८	ने.का	
९	बाजुरा	हिमाली गाउँ पालिका	वडा अध्यक्ष	जय बहादुर अधिकारी	हिमाली ७	९८६५९७७०९९	ने.का	

राजनैतिक दलका पदाधिकारीहरुको विवरण

सिन	राजनैतिक दल	पदाधिकारीको नाम	सम्पर्क न
१	नेकपा	कालीबहादुर शाही	९८५८०२९३३०
२	नेपाली कांग्रेस	कबिराज पण्डित	९८४९८५२०३०
३	जसपा	दिलिप कुमार शाही	९८६८३१०११३

अनुसुची १५

स्थानीय पत्रकारहरुको विवरण

सि.नं.	प्रत्रकारको नाम	कार्यरत संस्था	सर्म्पक नं.	ईमेल ठेगाना
१	प्रकाश सिंह	द हिमालयन टाईम्स	९८४८५१३१३४	
२	निमेन्द्र शाहि	राजधानी दैनिक	९८६८४२४९४६	
३	प्रेम वि.क.	सगरमाथा टि.भि.	९८६८४४७२९७	
४	लक्ष्मीराज पाध्याय	एभिन्युज टि.भि.	९८४८५२३७४३	
५	कृष्ण ओली	नागरिक दैनिक	९८४८६५१२८०	
६	प्रेम रौले	रासस	९८४८६५१२७७	
७	मदन वि.क.	माउटेन टि.भि.	९८४८५२३५४०	
८	अनिल शाही	रेडियो बुढीनन्दा	९८६५७४७५७६	
९	पदम सिंह	अन्नपुर्ण पोष्ट	९८४८६६२९७४	
१०	गगन ऐडी	नयाँ पत्रिका	९८४८६३१९४२	
११	दयाराम पण्डित	रेडियो पौरखी	९८४८६४५३५३	

आपत्कालिन फोनहरू

प्र.जि.अ कृष्ण गैह्रे ९८५८४४७७७७

स.प्र जि.अ. समीर भण्डारी ९८४८८४४६६९

प्र.ना.उ. जि.प्रहरी कार्यालय टंक प्रसाद भट्टराई ९८५८४४५५५५

गुल्मपति रबिन श्रेष्ठ, ९८५५०४५९५५,

प्र.ना.उ.सशस्त्र प्रहरी बल श्याम रावत ९८५१२५९९७३

अनुसूची १६ . विषयगत अगुवा र सम्बन्धित संस्थाको सूची

क सं	क्षेत्रगत समिति (Clusters)	क्षेत्रगत नेतृत्व	सदस्य संस्था (स्थानीय सहयोगी सङ्घ संस्था)	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	समन्वय, सूचना व्यवस्थापन तथा पूर्वसूचना प्रणाली (Coordination, Information Management and Early Warning System)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स्थानीय प्रहरी चौकी, जुनियर रेडक्रस सर्कल जि.स.स., भूसंरक्षण कार्यालय, डिभिजन वन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा उपशाखा, पत्रकार महासंघ, आम संचार, पीसबिन, गिफ्ट, मिस बाजुरा, एचआरसी बाजुरा, विश्व खाद्य कार्यक्रम लगायतका अन्य संस्थाहरू र स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिहरू	स.प्र.जि.अ: प्रहरी निरीक्षक	०९७५४११२५, ०९७५४११३०, ९८५१२८१४५५	
२	खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)	सुरक्षा निकाय	नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति, खोज तथा उद्धार कार्यदल नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, नेपाल स्काउट र गैससहरू ।	सेनानी , प्र.ना.उ., स.प्र.ना.उ.	०९७५४१२६२ ०९७ ५४११३०, ९८५८४४५५५५, ९८५८४२५००१ ९८४८६४२८३१, ९७४९०१११८	
३	खाद्य (Food)	कृषि ज्ञान केन्द्र	स्थानीय तह, खाद्य संस्थान, जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ विश्व खाद्य कार्यक्रम, , स्थानीय संस्था गिफ्ट, पीसबिन, एचआरसी, मिस बाजुरा, साहस नेपाल महिला विकास मंच, जुजियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल	कार्यालय प्रमुख	०९७५४१०१४, ९८५८४९१९१४	
४	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री तथा शिविर व्यवस्थापन (Shelter/Non Food Item and Camp Management)	गाउँपालिका/नगर पालिका नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बस्ती विकास योजना, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय, डिभिजन वन कार्यालय, पीसबिन, गिफ्ट, एच.आर.सी. बाजुरा, मिस बाजुरा, गुड नेर्वस इन्टरनेशनल, नेपाल पत्रकार महासंघ, आइ एन एफ बाजुरा महिला विकास मंच बाजुरा, बन उपभोक्ता समिति	प्रजिअ सभापति	९८५८४४७७७७ ९८४८६४२८३१	
५	खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता (WASH)	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय डोटी, फिल्ड कार्यालय बाजुरा	स्वास्थ्य कार्यालय, गाउँपालिका/नगरपालिका र स्थानीय गैसस पीसबिन, गिफ्ट , एच.आर.सी. बाजुरा, ,गुड नेर्वस इन्टरनेशनल, आइ एन एफ बाजुरा, यूनीसेफ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, महिला विकास मंच बाजुरा ,वडाहरू	कार्यालय प्रमुख	०९७५४१००९, ९८४४८२१२१४ ९७४८०१०७७८	
६	स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition)	स्वास्थ्य कार्यालय, गाउँपालिका र नगर पालिका	गाउँपालिका/नगरपालिका, गैससहरू: पीसबिन, गिफ्ट, एच.आर.सी. बाजुरा, मिस बाजुरा, गुड नेर्वस इन्टरनेशनल, आई. एन. एफ. बाजुरा, NNDSWO, महिला विकास मंच बाजुरा, साहस नेपाल, सेभ द चिल्ड्रेन, युएनएफपीए, यूनीसेफ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी आदि	कार्यालय प्रमुख	०९७५४११५५, ९८५८४२४६६०	
७	शिक्षा (Education)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	गाउँपालिका/नगरपालिका र स्थानीय गैसस पीसबिन,गिफ्ट, एच.आर.सी. बाजुरा, गुड नेर्वस इन्टरनेशनल, सहास, NNDSWO, यूनीसेफ, आइ एन एफ बाजुरा, महिला विकास मंच बाजुरा	कार्यालय प्रमुख	९७-५४१०३५, ९८५८४२०५०२ ०९७५४११००, ९८४००६४२७४	

क सं	क्षेत्रगत समिति (Clusters)	क्षेत्रगत नेतृत्व	सदस्य संस्था (स्थानीय सहयोगी सङ्घ संस्था)	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
८	संरक्षण (Protection)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रहरी, जिल्ला वाल कल्याण समिति, जिल्ला बाल क्लव, जिल्ला समन्वय समिति, NNDSWO पीसबिन, गिफ्ट, सहास, एच.आर.सी. बाजुरा, मिस बाजुरा ,गुड नेर्वस इन्टरनेशनल, सेभ द चिल्ड्रेन ,आइ एन एफ बाजुरा, यूनीसेफ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, महिला विकास मंच, नेपाल जुनियर रेडक्रस सर्कल बाजुरा, युएनएफपिए	गाउँपालिका / नगरपालिका सामाजिक विकास शाखा		

अनुसूची १७. विषयगत क्षेत्र निकायगत स्रोत साधनको आँकलन

क्र.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार	सामाग्रीको नाम तथा परिणाम	भएको स्थान	कैफियत
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाजुरा	खोज तथा उद्धार सामग्री	आगो निभाउने ग्यास २ वटा ,आगो प्रतिरोधात्मक ज्याकेट १ वटा , हेल्मेट ३ वटा ,तारकाट्ने मेसीन २वटा,घैंटी २वटा ,बन्चरो ४वटा, सव्वल ,४ वटा ,छिना २ वटा ,फरुवा २ वटा,स्टेचर ४ वटा ,लाइफ ज्याकेट ७ वटा,सुरक्षा डोरी १ वटा ५० मिटर ,	**जिल्ला प्रशासन कार्यालय**	
		राहत सामग्री	कम्मल ३० थान र त्रिपाल १०० थान		
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	खोज तथा उद्धार सामग्री	लाईफ ज्याकेट २४ हेडलाईट १२, स्टेचर १० सावेल १०, फरुवा १०, सिजफयर ग्याँस ४, बन्चरो २, बेल्चा ११, , बाल्टी ५, हसिया, ३, भऱ्याग १, हेण्ड माईक २, प्लाष्टिक बुट ५, प्लाष्टिक पाल ५, हेल्मेट प्लाष्टिक १० , फोरमेन टेन्ट ५, फ्लोरेन्स ज्याकेट १२, आगो निभाउन प्रयोग हुने ज्याकेट २, फलामे बाल्टीन ५, तारपोलेन पाल ४, प्लाष्टिक म्याट, २, घैटी ५, डोरी ५ वटा, बाल्टी ६ वटा टर्च लाईट १२	जिप्रका र सम्पूर्ण प्रहरी चौकी	**जि. प्र. का. र सम्पूर्ण प्रहरी चौकीमा प्रयोग गर्न सकिने जनशक्ति जम्मा ११५ जना**
३	इ.प्र.का. बुढीनन्दा	खोज तथा उद्धार सामग्री	लाईफ ज्याकेट ,५ वेल्चा थान २,घैटी थान २ टर्चलाईट २ थान,डोरी थान १ बाल्टी थान १,स्टेचर थान २	इ.प्र.का. बुढीनन्दा	
४	प्रहरी चौकी बार्जुगाड	खोज तथा उद्धार सामग्री	स्टेचर थान १,लाईफ जाकेट थान ,३	प्रहरी चौकी बार्जुगाड	
५	प्रहरी चौकी कुन्ना	खोज तथा उद्धार सामग्री	लाइफ जाकेट थान ३,वेल्चा थान २, गैटी थान २ ,टर्चलाईट थान १ र बाल्टिन थान १	प्रहरी चौकी कुन्ना	
६	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल आश्रित गुल्म हे.क्वा. बाजुरा	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू	लाईफज्याकेट ५ थान, स्ट्रेचर १ थान, डोरी ६ थान, स्वीटर २ थान ,सावेल १, फरुवा १, कुटो १, घन १ थान ,बन्चरो १, बेल्चा २ थान , बाल्टी ८ थान, फायर स्टीगुइसर १ थान, जेटसुटर २ थान, जम्पसुट २ थान, बुट २ जोडा, हेल्मेट २ थान, पन्जा २ थान, ग्रोभिङ एक्स २ थान, रेकहोइ २ थान, रेक २ थान, ,फस्टएड किट २ वक्स ,	मार्तडी	**विपद्को समयमा जिल्लाभर परिचालन गर्न सकिने**
		मानव श्रोत	२५ जना जनशक्ति २४ सै घण्टा तयारी अवस्थामा राखिएको		

क.स.	कार्यालय	सामग्रीको प्रकार		सामग्रीको नाम तथा परिणाम		भएको स्थान	कैफियत
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन (राहत)		**राहत सामग्री :** कम्बल थान........, बाल्टिन ३४ थान, त्रिपाल २५ थान, भाडाँ ५५ सेट, साडी ७५ थान, सादा कपडा ६ मिटर ७५ थान, टेरिकटन कपडा ६ मि. ७५ थान, पाइन्ट कपडा ७५ थान, सर्ट कपडा ७५ थान, डोरी ७५ थान, पुरुषले लगाउने धोती ७५ थान, **उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामग्री :** स्ट्रेचर ७ थान र प्राथमिक उपचार किट्स सेट ६७, टेन्ट २ सेट **प्राथमिक उपचार जनशक्ति : ८ जना** जनचेतना : भूकम्प, बाढीपहिरो, हुरीवतास, असिना, खडेरी, चट्याङ्ग विषयमा तालिम, अभिमुखीकरण, अतिरिक्त क्रियाकलाप, खोज तथा उद्धार तालिम		नेपाल रेडक्रस सोसाईटी बाजुरा जिल्ला शाखा	५० जना स्वयंसेवक परिचालन गर्न सकिने २०० परिवारका लागि सामग्री माग गरिएको ढुवानी गर्न बाँकी
८	नेपाल खाद्यसंस्थान	खाद्यसामग्री व्यवस्थापन		मार्तडी स्टक १२३४।९४ क्वी, कोल्टी ६२५ क्वी.		मार्तडी र कोल्टी	
९	जिल्ला स्थित राजनीतिक पार्टीहरू	जनशक्ति परिचालन		आवश्यकता अनुसार सहयोग		नौ वटै स्थानीय तहमा	
१०	स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरा	औषधी	१	Azithromycine 500 mg	1000 Tab.	मार्तडी	
			२	Azithromycine 250 mg	1000 Tab.		
			३	Paracitamol 500 mg.	20000 Tab.		
			४	Amoxycillin 500mg.	36000 Cap.		
			५	Amoxycillin 250 mg. DT	25000 Tab.		
			६	Amoxycillin 125 mg DT	4000 Tab.		
			७	Ciprofloxacin Hydrochoride 500 mg DT	5000 Tab		
			८	Ciprofloxacin Hydrochoride 250 mg DT.	1000 Tab		
			९	Cetrizine HI 10 mg.	15000 Tab.		
			१०	Metronidazole 400 mg	10000 Tab.		
			११	Metronidazole 200 mg	10000 Tab.		
			१२	Povidone Iodine Solution 5% 500 ml	50 Ph		
			१३	Glycrin 400 mg	20 Ph		
			१४	Hydorgen perioxide	20 Ph		
			१५	Inj.Amoxycillin clavanare1.25 gm.	100 vial		

क.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार		सामाग्रीको नाम तथा परिणाम		भएको स्थान	कैफियत
	स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरा	औषधी	१६	Inj R/I	250 vial	मार्तडी	
			१७	Inj N/S	250 vial		
			१८	Codin 10 mg + paracitamol500 mg	2000 Tab		
			१९	Salbutamol 4 mg	20000 Tab		
			२०	cefexime 400 mg	1000 Tab		
			२१	Amoxycilin clavanic acid 625 mg	1000 Tab		
			२२	Amoxycilin clavanic acid 375 mg	800 tab		
			२३	DNS 500ml	250 Vial		
			२४	Asthalin soln	50 Ph		
			२५	Asthalin inhelar	10 Bottle		
			२६	Gentamycin inj. 80mg/ml	2500 vial		
			२७	ORS	2000 Packet		
			२८	Zink sulphate	3000 Tab.		
			२९	aphajdaz0pem400 mg cewable	16000 Tab		
			३०	Balvita	65000 Packet		
			३१	Fettous sulphate	20000 Tab		
			३२	Ratinol	1400 Cap.		
			३३	RUTF	1600		
			३४	HR	320		
			३५	HR adult	5600		
			३६	HRE	28 Tab		
			३७	HRZ	320 Tab		
			३८	Pyrazinamide	28 Tab		

क.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार		सामाग्रीको नाम तथा परिणाम		भएको स्थान	कैफियत
	स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरा	औषधी	३९	Ethamnutamol 100 mg	400 Tab	मार्तडी	
			४०	Clotrimazole cream	300		
			४१	Gamabenzine hexachloride	20		
			४२	Ampiciline inj	100 amp.		
			४३	Inj. Diclo	200 amp.		
			४४	Frucimide 2 ml. 10 mg	200 amp.		
			४५	Gentamycin 40 mg. unj	600 Vial		
			४६	Oxotycin	400		
			४७	Paracitamol 150 mg/ml inj	150		
			४८	Asyclovir 200mg	900 Tab		
			४९	Anoldipin 5 mg	18000 Tab		
			५०	Asprin 150 mg	2500 Tab		
			५१	Calcium 500 mg	300000 Tab		
			५२	Chlorpmphenicol millete 4 mg	800 Tab		
			५३	Chlorophenariming millettee4 mg	3000 Tab		
			५४	Cipro 500 mg	1000		
			५५	Cloxacilin 500 mg	1500 Tab		
			५६	Doxycilin 100 mg	800 Cap		
			५७	Fluconazole	1500 Cap.		
			५८	Folic acid	5000 Tab		
			५९	Frucemide 40 mg	2500 Cap		
			६०	Ibuprophen	14500 Tab		
			६१	Metronidazole 400 mg	30000 Tab		

क.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार		सामाग्रीको नाम तथा परिणाम		भएको स्थान	कैफियत
	स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरा	औषधी	६२	Ranitidine 150 mg	2500 Tab	मार्तडी	
			६३	Tetracycline500 mg	2500 Tab		
			६४	Tetracycline 250 mg	600 Tab		
			६५	Tinidazole 500 mg	1000 Tab		
			६६	Amoxycilin 125 mg dry Sus.	300 Ph.		
			६७	Cypro Eye/ear drop	25		
			६८	Oaraceranik 125 mg. 5ml	312 bottle		
			६९	Povidone iodine Solution 5% 500 ml	110 Bottle		
			७०	PPE Set	14 Set		
			७१	Gown set	4 set		
			७२	Gowm PPE	23 set.		
			७३	n 95 mask	31 pic.		
			७४	Surgical mask	50 pic.		
			७५	Faceshield	2 Pic.		
			७६	Safett Goggles	20 Pic.		
			७७	Gloces examination	200 Pic.		
			७८	Glove surgical	200 Pair		
			७९	IR Thermometer	1 Pic.		
			८९	RDT kit	29 Pec		
			८१	VTM eith packing	38 Pec		
			८२	Sanitizer	20 ltr.		
			८३	chlorine pouweer	25 kg.		

क्र.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार	सामाग्रीको नाम तथा परिणाम	भएको स्थान	कैफियत
११	बाजुरा अस्पताल बाजुरा	औषधी	:मेट्रोनिडाजोल ४०० एमजी १००० ट्याब्लेट, मेट्रोनिडाजोल २०० एमजी ५०० ट्याब्लेट: मेट्रोनिडाजोल ६० एमएल इन्जेक्सन ५०, :मेट्रोनिडाजोल १०० एमएल २५, सिप्रो ५०० एम.जी.१००० ट्याब्लेट, सिप्रो इन्जेक्सन १०० एमएल ५० वोतल, जीबन जल २०० प्याकेट, इन्जेक्सन आर.एल २४ बोतल, इन्जेक्सन नर्मल सलाइन २४ वोतल, एमोक्सी ५०० एमजी १००० क्याप्सुल, पेरीनरम २५ एमजी १०० ट्याब्लेट, कोट्रिम १०००० ट्याब्लेट, आइभी सेट २५, पेरीनरम इन्जेक्सन २० एम्पुल, आइभी क्यानुला १०० पीस, ब्रोफिन ५०० ट्याब्लेट, आयोसिनव्यूटीब्रीन्ड २ एमएल २०० एम्पुल, रेनिटिडिन इन्जेक्सन ३० एम्पुल, कोट्रिम एसएस २००० ट्याब्लेट, बेटाडिन ५०० एमएल १० वोतल, कटन ४ रोल, स्प्रिट १ बोत्तल, व्यान्डेज ५ थान, प्यारासिटामोल ५००० ट्याब्लेट, प्यारासिटामोल सिरप १०० बोत्तल, एमक्लोर ४ एमजी २००० ट्याब्लेट, एमपीक्लोक्सा ५०० एमजी २०० क्याप्सुल, डिस्पोजीबल सिरिन्ज १०० थान, सर्जिकल ग्लोव्स १०० जोडा, डिस्पोजीबल ग्लोव्स १०० थान, प्राथमिक उपचार सामग्री १० बक्स	मार्तडी	
१२	खा.पा. तथा स.स.डि फिल्ड कार्यालय	पानी शुद्धीकरण सामग्री	जनशक्ति ४ जना एचडिपी पाईप २० एम एम. १००० मी, एचडिपी पाईप २५ एम एम ५०० मी., एचडिपी ३२ एम एम ५०० मी. एचडिपी ४० एम एम. ४०० मी.	मार्तडी	
१३	गिफ्ट, नेपाल	गैर खाद्य सामग्री तथा जनशक्ति	नगद २५००० हजार बरावरको गैर खाध्य सामग्री । त्रिपाल थान १०, गैटी २, थान,बेल्चा २ थान	कार्यक्षेत्र र जिल्लामा	मानवस्रोत १२ जना
१४	नेपाली सेना समरजीत गुल्म थापाथली बाजुरा	जनशक्ति	लाईफ ज्याकेट ३५ ,वाटरप्रुफ जकेट ३५, इम्प्रोभाइस र्‍याफ्ट १ , प्रेवार ,२ वटा ,टयुव ,२ वटा, पीक ३५ वटा , सावेल ३५ वटा	१ प्लाटुन	नेपाल सरकार, नेपाली सेना, सुदुरपश्चिम पृतना हे. क्वा. र नं. ५ बाहिनी अड्डाको निर्देशनमा आवश्यक कार्य गर्ने
१५	जि.स.स. बाजुरा		पालिका सँग समन्वय गर्ने	आवश्यकता अनुसार	
१६	डिभिजन बन कार्यालय बाजुरा	गैरखाद्य सामग्री	काठ तथा जनशक्ति आवश्यकता बमोजिम, बन डढेलो नियन्त्रणका लागि संघबाट आ.व. २०७६/०७७ मा रु. १,००,०००। विनियोजन गरिएको । बन डढेलो नियन्त्रणका लागि स्वाटर ८ थान, पञ्जा १२ थान, हेलमेट १२ थान, सावेल ४ थान, दाँती(कोर्ने औजार) २ थान, फरुवा(कुटो) २ थान र जम्प सुट १२ थान	आवश्यकता अनुसार	विपद्को बेला जिल्ला भरीका सामुदायिक बन समुह सँग सम्बनय गरेर काठ उपलब्ध गरिनेछ ।
१७	पीसबिन बाजुरा	नगद तथा जनशक्ति	१० जना जनशक्ति परिचालन र नगद रु ५०,०००। सम्मको, विद्यालयमा विपत् सम्बन्धी संचेनतामुलक कियाकलापहरू	आवश्यक क्षेत्रमा	जिल्लाभर सहयोग गर्न सकिने

क्र.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार	सामाग्रीको नाम तथा परिणाम	भएको स्थान	कैफियत
१८	एच.आर.सि. बाजुरा	नगद तथा जनशक्ति	जनशक्ति परिचालन ४ जना, नगद ४०,०००, त्रिपाल ३ थान,	आवश्यक क्षेत्रमा	
१९	आइ.एन.एफ.नेपाल	गैरखाद्य र उद्धार साम्रगी	नगद ५००००, जनशक्ति परिचालन ८ जना प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त, त्रिपाल २६ थान, कम्बल ५ थान, सेफ्टी हाते पञ्जा ५ जोर, बन्चरो १ थान, घन १ थान, स्टेचर १ थान, फायरिङ जकेट १० थान, गमबुट २ जोर, हेल्मेट ५ थान, सावेल ५ थान, गैटी २ थान, कटन डोरी २५ मिटर,मास्क १ पाकेट, प्राथमिक उपचार बक्स १, गेलेन १० थान, विपद् जोखिम न्यूनीकरण अधिकृत १ जना	आवश्यकता अनुसार	
२०	सहास नेपाल	जनशक्ति तथा खाद्य तथा गैरखाद्य	जनशक्ति ९जना ,२० थान कम्मल र उद्धार सामग्री २ सेट नुन ३८० प्याकेट, तेल ३८० ली., चामल ११७०० कि.ग्रा, सिमी ५७० कि.ग्रा १२ थान थर्मल गन, पीपीइ सेट ११ वटा पञ्जा २८० जोडा सर्जिकल माक्स ९७० थान KN 95 माक्स १६ वटा साबुन ३८० थान,	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला भर सहयोग गर्न सकिने
				कोभिड - १९ प्रभावित क्षेत्रमा	वडिमालिका, गौमुल गा.पा., खप्तड छेडेदहको वडा नं. ६ र ७ गरी ३९० घर धुरीलाई खाद्यान्न राहत वितरण गर्न सकिने
					वडिमालिकामा १०, खप्तड छेडेदहमा २ वटा
					वडिमालिकामा १०, खप्तड छेडेदहमा २ वटा
					वडिमालिकामा २३०, खप्तड छेडेदहमा ५० वटा
					वडिमालिकामा ७५०, खप्तड छेडेदहमा २२० वटा
					वडिमालिकामा १२, खप्तड छेडेदहमा ४ वटा
					वडिमालिकामा ३००, खप्तड छेडेदहमा ८० वटा
२१	मिस, बाजुरा	गैरखाद्य सामग्री	५ जना जनशक्ति		
२२	संचार		सूचना प्रवाह, कार्यक्षेत्रबाट रिपोर्टिंगको कार्य र जनचेतनामूलक नाटक, रेडियो सञ्चार, टेलिभिजन संचार		

क्र.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार	सामाग्रीको नाम तथा परिणाम	भएको स्थान	कैफियत
२३	महिला विकास मञ्च				
२४	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास सव-डिभिजन कार्यालय	गैरखाद्य सामग्री	ग्याबिन जाली २९९ थान		११८ थान जाली वार्जुगाड प्रहरी चौकीमा रहेको
	साल्ट ट्रेडिङ्ग	जनशक्ति	बाम्का १४८३ क्वी., मार्तडी १४६१ क्वी.,कोल्टी १२०६ क्वी.,कवाडी ११४६ क्वी.	आवश्यकता अनुसार	
२५	बडिमालिका नगरपालिका	गैरखाद्य सामग्री	वेल्चा , गैटी ,सावेल, ७५ थान ,त्रिपाल ५० थान	आवश्यकता अनुसार	राहत कोष
२६	बुढिगंगा नगरपालिका	गैरखाद्य सामग्रि	डोरी ३ रिम, फाउरो, बेल्चा, गैटी, सब्बल ५०थान, त्रिपाल,कम्बल,लुगा कपडा,भाडा कुडा १०० परिवारलाई ,खाद्य सामग्री १०० परिवारलाई		
२७	त्रिवेणी नगरपालिका	राहत सामग्री	कम्मल १९४ थान, त्रिपाल ८० थान, भाडा ८० सेट, साडी ८० थान, सादा कपडा ८० थान , प्रिन्ट कपडा ८० थान, टेरिकटन कपडा ८० थान ,बाल्टीन ८० थान , डोरी ८० थान, पाइन्ट कपडा ८० थान, सर्ट कपडा ८० थान ,	त्रिवेणी नगर पालिका कार्यालयमा रहेको	प्राथमिक उपचारक, खोज तथा उद्धारकर्मी, स्वास्थ्य उपचार मानवीय श्रोत १०० जना र स्वास्थ्यकर्मी
		उद्धार सामग्री :	हाते माईक १९ थान, घन २५२ थान, बेल्चा ३५०, सब्बल २४० थान , गैती २५० थान, ४० थान, हेड लाइट ४२ थान, वाइर कटर ९ थान, , गम बुट ४२ जोडा, गाइखुरे १४ थान, फरुवा १४८ थान, खुर्पा १२ थान, हातेआरी ७ थान, स्प्रे पेन्ट रातो सुन्तला रङ्ग ७ सिलिण्डर, हेक्साब्लेड हेण्डिल सहित ७ थान, रेनकोट ४२ थान, छालाको पञ्जा ४२ जोडा, माक्स ३ लेयर ४२ थान, रिबन रातो र हरियो १४ रोल, हेलमेट ७२ थान, सुतीको डोरी १०-१२ गालाइको ५० मी को ७ थान, सिठ्ठी ४२ थान, चिनाउने जकेट ४२ थान, टिनको बाकस समान राख्ने ७ थान, ताला १४ थान, ब्ल्यांकेट १४ थान, झोला ठूलो ४२ थान, टुम्लेट ४२ थान, सुरक्षा जकेट ४२ थान, स्ट्रेचर ७ थान, अग्नीसामक यन्त्र १४ थान, इमरजेन्सी लाइट ७ थान, भर्याङ्ग फोल्डिङ्ग ७ थान, बाल्टिन ५ लि ७० थान, प्राथमिक उपचार किट्स ७ थान आदि	वडा नं. २,३,४ र ७ मा ४ सेट सामग्री हस्तान्तरण गरिएको, ४ सेट नगरपालिकामा मौजदात रहेको	आपतकालिन कोष रु. १० लाख रहेको
		औषधीहरू :	सिटामोल ५०० एमजी ४००० टयाबलेट , सिटाक्सिन २०० एमजी १७०० ट्याब्लेट, सिटाक्सिन १०० एमजी ८०० ट्याब्लेट, , एमोक्सीलीन ५०० एमजी ३००० क्याप्सुल एमोक्सिलिन २५० एम.जी. १६०० क्याप्सुल, जीबन जल ६०० प्याकेट, एजिथ्रोमाइसिन ५०० एमजी २२०० ट्याब्लेट, एजिथ्रोमाइसिन २५० एमजी ६०० ट्याब्लेट,	स्वास्थ्य चौकी छतारा, तोली र कैलाशमाण्डौ	आपत्कालिन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने

क्र.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार	सामाग्रीको नाम तथा परिणाम	भएको स्थान	कैफियत
	कोभिड १९ रोग रो कथाम, न्यूनीकरण र व्यवस्थापन	**सामग्रीहरू र औषधीहरू**	ग्लोव्स २००, डिस्पोजेबल मास्क ४०० थान, एप्रोन १५ थान, गाउन ५ थान, Dispo. Cap १०० थान, सोडियम हाइड्रोक्लोराइड ५ लि. २०, स्यानीटाइजर २०० एम.एल. २०० वो त्तल, KN 95 मास्क १०० थान, Entra led Thrmometer २ थान, RDT Corana Kit २३४ थान, Faceshield ४० थान, PPE set १८ थान, DTM ७७ थान, Leancet २०० थान Disinfectory ५ एम.एल ५००, Disinfectory ३०० एम एल ५०० थान,		
२८	कृषि ज्ञान केन्द्र बाजुरा		जनशक्ति ३ जना,	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला भर
२९	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र बाजुरा	गैर खाद्य सामग्रीहरू	अग्नी नियन्त्रक २ गोटा, औषधी पशु पछिका लागि मात्र		जिल्ला भर
		मानव श्रोत	भेटेरीनरी प्राविधिक अधिकृत छैठौ १, ना.प.से. प्रा. १ जना	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला भर
३०	स्वामिकार्तिक खापर गाउँपालिका		आवश्यकता अनुसार राहत सामग्री दिने तयारी गरेको		
३१	जगन्नाथ गाँउपालिका	गैर खाद्य तथा उद्धार सामग्रीहरू	लाइब जाकेट २०पीस ,वेल्चा,सब्बल, गैंटी २५ पीस, त्रिपाल ४० थान , खाद्यान्न ५० क्वीनटल		
३२	हिमाली गा.पा.				
३३	खप्तड छेडेदह गा.पा				
३४	गौमुल गा.पा.	गैर खाद्य/ खाद्य सामग्री तथा औषधिहरू	त्रिपाल, डोरी, लगायत खाद्यान्न १०० परिवारका लागि, २० वटा ड्रम	गौमुल	४५ लाख राहत कोष
			औषधि २ लाख बरावर		
३५	रुडसेक नेपाल	खोज तथा उद्धार सामग्री राहत	गैती थान ४, वेल्चा थान २, सब्बल थान ३ र त्रिपाल १० थान	मार्तडी	
३६	युएनएफपीए	**MISP सेवाको लागि प्रजनन स्वास्थ्य किट, किशोरी किट, मर्यादा सामग्री**	मर्यादा सामग्री थान २००, किसोरी किट थान ५०, प्रजनन स्वास्थ्य सामग्री थान ५० परिवार नियोजन सेवा , जनशक्ती ६ जना	मार्तडी	
३७	उद्योग वाणिज्य संघ		बेल्चा ५ थान, गैटी,५ थान,बाल्टीन ३ थान ,डोरी २ थान,सावेल २थान फरुवा ३थान जनशक्ति १५ जना		नगद २५०००।

क्र.स.	कार्यालय	सामाग्रीको प्रकार	सामाग्रीको नाम तथा परिणाम	भएको स्थान	कैफियत
३८	नेपाल राष्टिय दलित समाज कल्याण संघ - (NNDSWO) बाजुरा शाखा		त्रिपाल वटा, २ वटा गैंटी ,कम्बल १० थान सावेल २ थान टर्च थान ५ सिटी ,१० थना बाल्टीन ५ वटा २० लिटर ,जना शक्ति १५ जना		नगद १००००।

नोटः

(१) विपद् व्यवस्थापन समिति वा सम्बन्धित निकायहरूले सेवा प्रदायक वा आपुर्तिकर्ताहरूसँग आपत्कालीन अवस्थामा आवश्यक भएमा उपलब्ध गराउने/खरीद गर्ने शर्त सहित करार गर्न सकिन्छ।

(२) माथि उल्लेखित तालिकामा तत्कालीन प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध हुनसक्ने राहत सामग्रीको परिमाण सहित उल्लेख गर्नुपर्दछ। प्राय प्रदेश/जिल्ला/गा. पा./न. पा. मा कार्यरत निकायहरूले उल्लेखित परिमाणका सामग्री उपलब्ध गराउने प्रतिवद्धता जाहेर गर्न नसकेता पनि पछि केन्द्रीय कार्यालयबाट माग गर्न सक्दछन्। यस्तो अवस्थामा पनि सम्भावित सामग्रीको विवरण उल्लेख गरी उपलब्धताका वारेमा कैफियतमा जनाउन सकिन्छ।

(३) सामान्यतया तत्कालीन राहत सामग्रीमा त्रिपाल, प्लाष्टिकका वाल्टीन, प्लाष्टिकका म्याट, मञ्जन/ब्रस, सावुन, खानापकाउने भाँडाकुँडा, चामल, चिउरा, चाउचाउ, विष्कुट, नुन, प्याज तथा अन्य गाडी, डुङ्गा, गोदाम जस्ता बनदोबस्ती (Logistic) सामग्री पर्दछन्।

(४) उद्धार सामग्रीहरू प्रकोप अनुसार फरक फरक हुन सक्छन्। साथै एउटै प्रकोपमा पनि त्यसको स्तर अनुसार फरक उद्धार साम्रगीहरू आवश्यक हुन्छन्। उद्धार सामग्री र तिनको प्रयोग गर्ने दक्ष जनशक्तिको लेखाजोखा साथसाथै गर्नुपर्छ।

अनुसूची १८ विपद् पूर्वतयारी कार्ययोजना (अनुसुची २मा रहेको)

प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको कार्यसूची विषयगत क्षेत्रका पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका आधारमा तयार गरिएको छ ।

कार्य/काम	बैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भाद्र	असौज	कार्तिक	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
विपद् (बाढी/पहिरो,आगलागि ,महामारी, खडेरी चट्याँङ) पूर्व गरिने काम निर्धारण	तेस्रो साता							DDMC	संघ संस्था	
विपद् पूर्वतयारी पहिलो बैठक जोखिम क्षेत्र पहिचान गर्ने र सूचना संकलनका लागि आग्रह गर्ने, बैठक गर्ने । सम्बनधी सरोकारवाला निकाय सँग		दोस्रो साता						DDMC	डिभिजन बन कार्यालय ,कृषि ज्ञान केन्द्र,पशु विज्ञ केन्द्र ,जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई समिति, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसबिन, आई एन एफ नेपाल मिस बाजुरा, साहस नेपाल गिफ्ट नेपाल एच.आर.सि. बाजुरा, युएनएफपीए, WFP, पत्रकार प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यम र स्थानीय तह ।	
हुनसक्ने विपद्बाट जोखिमपूर्ण स्थानहरूको पहिचान गर्ने (स्थानीय तह वडा,टो ल,समुदाय पहिचान गर्ने)		तेस्रो साता						DDMC	डिभिजन बन कार्यालय ,कृषि ज्ञान केन्द्र,पशु विज्ञ केन्द्र ,जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई समिति, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, रेडक्रस, पीसबिन, आई एन एफ नेपाल मिस बाजुरा, साहस नेपाल गिफ्ट नेपाल एच.आर.सि. बाजुरा, महिला विकास मंच, युएनएफपीए, WFP, पत्रकार प्रकाशन तथा प्रसारणका माध्यम र स्थानीय तह ।	
सुरक्षित स्थानको लागि स्थानीय तह भबन स्वास्थ्य चौकी ,गोदम, चौतारा,खुला चौर मन्दिर आदी पहिचान गर्ने ।		तेस्रो साता						DDMC	स्थानीय तह, अन्य सहयोगी निकाय संघसंस्था	**(प्रत्येक स्थानीय तहको प्रकोप संवेदनशिलता तथा क्षमता लेखाजोखा अनिवार्य गर्नुपर्ने)**
खानेपानी निकास तथा ढल निकास पहिचान , सरसफाई ,आवश्यक औषधी व्यवस्थापन		दोस्रो साता						DDMC	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन फिल्ड कार्यालय	
विपद् (बाढी, पहिरो ,आगलागि, महामारी, भुकम्प चट्याँङ) जोखिम तथा त्यसबाट उत्पन्न हुन सक्ने समस्या समाधानका लागि सार्वजनिक सुचना प्रवाह गर्ने ।		चौथो साता						DDMC	संचार माध्यमहरू, संघसंस्थाहरू	प्रत्येक बस्तीहरूमा

कार्य/काम	बैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भाद्र	असौज	कार्तिक	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
आकस्मिक कोषको व्यवस्थापन सम्बनधी समीक्षा गरी कोष व्यवस्थापन		अन्तीम साता	पहिलो साता					DDMC	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तहले आकस्मिक कोषमा बजेट व्यवस्थापन गरि संचालन गर्नुपर्ने ।
खोज तथा उद्धारटोली तयारी र उद्धार सामग्री भण्डारण र प्रयोग तथा व्यवस्थापन			तेस्रो साता					DDMC	नेपाल रेडक्रस, जिप्रका, गुल्म, सशस्त्र प्रहरी बल, समुदाय ।	खोज तथा उद्धार गर्ने निकाय सँग प्रयाप्त सामग्री नभएको ,
बन्दोबस्ती व्यवस्थापन सम्बन्धी(सवारी साधन, गोदाम आदि) समीक्षा र उपलब्धताको सुनिश्चितता			पहिलो साता					DDMC	नेपाल रेडक्रस, जिप्रका, गुल्म, सशस्त्र प्रहरी बल, समुदाय ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो जनसंख्याको सापेक्षतामा बनदोबस्ती व्यवस्थापन सुनिश्चीत गर्नुपर्ने
औषधि र स्वास्थ्य सामग्री भण्डारण र उपलब्धता समीक्षा र व्यवस्थापन			तेस्रो साता		दोस्रो साता			DDMC	बाजुरा अस्पताल , जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	समुदाय स्तर औषधी तथा स्वाथ्य सम्बनधी सामग्रीहरूको एकिन विवरण प्राप्त नभएको
सम्भावित जोखिमपूर्ण स्थानीय तह तथा टोलसम्म पुग्ने सडक बाटो पहिचान			तेस्रो साता		चौथो साता			DDMC	जि.स.स. स्थानीय तह प्रहरी	बुढीगंगा नपा देखि बडिमालिका नपा जोड्ने मुख्य सडक अति संवे दनशिल भएको ।
स्थानीय तहमा भविश्यमा हुन सक्ने ठुलो विपदको अवस्थाको असर न्युनीकरण गर्न स्थानीय तहमा हेलीकप्टर अवतरणका लागि हेली प्याड निर्माण		अन्तीम साता	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर				९ वटा स्थानीय तहका	सबै स्थानीय तहले स्थान पहिचान गर्ने तयारी गर्ने वडा स्तरमा
विपद व्यवस्थापन समितिको दोस्रो बैठक: पूर्वतयारी गतिविधि तथा पहिलो बैठकमा दिइएको सूचनाका आधारमा संकलित तथ्याङ्क र प्रतिवेदन समिक्षा,विपदको असर न्युनीकरणका लागि उद्धार कार्य संचालनका लागि तयारी ,विपद् अवस्था अध्ययन,उद्धार कार्य ,विपदको अवस्थाको अनुगमन		अन्तीम साता	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर		DDMC	विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू	

कार्य/काम	बैशाख	जेष्ठ	असार	साउन	भाद्र	असौज	कार्तिक	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
विपद् व्यवस्थापन समितिको तेस्रो बैठकः पूर्व गृहकार्य अनुरूपको अन्तिम प्रतिवेदन प्रस्तुति र छलफल, विपदको अवस्थाको अबलोकन र निरन्तर अनुगमन			पहिलो साता					DDMC	जिल्ला स्थित ९ वटै स्थानीय तह र अन्य सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरू	
गृह मन्त्रालयमा पूर्वतयारी प्रतिवेदन पठाउने जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिले			अन्तिम साता					DDMC		
विपद् - (बाढी,पहिरो,आगलागि माहामारी, भूकम्प) प्रतिकार्यको प्रभाव पुनरावलोकन, पुर्नस्थापना				निरन्तर	पहिलो साता		पहिलो साता	DDMC	स्थानीयतह, संचार माध्यम, सरोकारवालाहरू	

अनुसूचि १९ : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : भूकम्प

विपद् पूर्व

बाजुराको विपद् पूर्वतयारी योजना विभिन्न सरोकारावालाहरूसँगको छलफल र विभिन्न स्थानीय तहहरू र सरोकारवाला निकायहरूबाट प्राप्त विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको आधारमा तयार पारिएको हो । यो योजनामा क्षेत्रगत रूपमा पूर्वतयारीका योजनाहरू समेटिएका छन् । सबैभन्दा पहिला भुकम्पका लागि निम्नअनुसारको पूर्वतयारी उल्लेख गरिएको छ ।

१ समन्वय, सुचना र सञ्चार :

सिन	गतिविधिहरू	मुख्य जिम्मेवार	सहयोग	कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
१)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मासिक बैठकमा जानकारी लिने	जिल्ला प्रशासन, विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह, सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	पत्राचार छलफल	२ महिनामा १ पटक
२)	उद्धारकर्मीहरूको रोस्टर तयारी गर्न समन्वय र जानकारी लिने	जिल्ला प्रसासन, विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह, सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	छलफल बैठक गरेर उद्धारकर्मीहरूको सूची तयार तथा अद्यावधिक गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
३)	सुरक्षित स्थानको पहिचान	जिल्ला प्रशासन, विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह, सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	सबै स्थानीय तह र जिल्लामा रहेको खुल्ला स्थानको खोजी गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	जेष्ठ मसान्तभित्र
४)	स्वयंसेवक दस्ता निर्माण र नमूना अभ्यास गर्ने	जिल्ला प्रशासन, विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह, सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने (घुँडा टेकी गुडल्की ओत लागि समात) अभ्यास विद्यालय तथा समुदायको सहभागितामा सञ्चालन गर्ने	६ महिनामा १ पटक
५)	सरोकारवाला निकायहरूको सम्पर्क सूची तयार पार्ने	जिल्ला प्रशासन, विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह, सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	सरोकारवालाहरूसँगको बैठक तथा छलफलबाट	२०७७ चैत्र मसान्तभित्र
७)	जोखिम नक्सांकन	जिल्ला जिल्ला प्रशासन, विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	प्रकोप हुन सक्ने सम्भावित स्थानहरूको सबै सरोकारावालाहरूको सहभागितामा जोखिम नक्सांकन गर्ने । नगरपालिकाले वडास्तरबाट नक्सांकनको सूचना लिएर अद्यावधिक गर्ने	नक्सांकन गरिसकेको
८)	रेडियो सन्देशहरू प्रशारण	जिल्ला प्रशासन, विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय सञ्चार माध्यम	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	भुकम्पीय जोखिमबाट बच्नका लागि सन्देशहरू उत्पादन तथा प्रशारणका लागि न.पा/ गा.पा.ले स्थानीय रेडियो एफ एमहरूसँग समन्वय गर्ने । यसले पालीकाबासीहरूलाई भुकम्पीय जोखिम न्यूनीरकणमा सहयोग पुर्‍याउने	बर्षभरी

२: खोज तथा उद्धार :

सिन	गतिविधिहरू	मुख्य जिम्मेवार	सहयोग	कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
१)	खोज तथा उद्धार सामग्री व्यवस्थापनमा थप सामाग्रीको मौजुदा अवस्था र थप सामग्री बारे मासिक बैठकमा जानकारी लिने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	खोज तथा उद्धार सामग्री खरीद गरेर पूर्व तयारी अवस्थामा राख्ने	२०७७ जेष्ठ १५ भित्र
२)	उद्धारकर्मीहरूको रोस्टर तयार तथा परि चालन गर्ने।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	छलफल बैठक गरेर उद्धारकर्मीहरूको सूची तयार तथा अद्यावधिक गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
३)	सुरक्षित स्थानको पहिचान	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	जोखिम नक्सांकन गरेर त्योबाट प्राप्त सूचना तथा जानकारीका आधारमा स्थानको पहिचान गरेर अभिलेखीकरण गर्ने, सरोकारवालाहरूसँग छलफल बैठक गर्ने	भइसकेको
४)	स्वयंसेवक दस्ता निर्माण र नमूना अभ्यास गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	कृत्रिम घटनामा आधारित तालिम सञ्चलान गर्ने । ग्वालेख क्षेत्रमा, बाराकोट क्षेत्रमा, सेरा क्षेत्रमा, सुन्दखाली मावि चम्खाली मा सञ्चालन गर्ने । (घुँडा टे की गुडल्की ओत लागि समात) अभ्यास गराउने , विद्यालय तथा समुदायको सहभागितामा	६ महिनामा १ पटक
६)	खोज तथा उद्धार सामग्री/उपकरण खरीद तथा व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, अन्य सरोकारवालाहरूसँगको छलफल बैठकबाट निर्णय गरेर न.पा/ गा.पा.ले खरीद गर्ने र सबै ठाउँमा वितरण गरी सक्ने ।	२०७७ आषाढ मसान्तभित्र
७)	जोखिम नक्सांकन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	प्रकोप हुन सक्ने सम्भावित स्थानहरूको सबै सरोकारावालाहरूको सहभागितामा जोखिम नक्सांकन गर्ने । न.पा/ गा.पा.ले वडास्तरबाट नक्सांकनको सूचना लिएर अद्यावधिक गर्ने	२०७७ आषाढ मसान्त सम्म

३ खाद्य कृषि तथा गैरखाद्य सामग्री :

सिन	गतिविधिहरू	मुख्य जिम्मेवार	सहयोग	कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
१)	स्थानीयस्तरमा खाद्यान्न उपलब्ध हुने संस्थाहरूको पहिचान तथा आपूर्ती क्षमता पहिचान गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	सबै सरोकवारवालाहरूको बैठक बसी न.पा/ गा.पा. क्षेत्रमा खाद्यान्न स्थिती पत्ता लगाउने र तत्काल खाद्यान्न आपूर्ती हुन सक्ने व्ययवसायीहरूको सूची तयार पार्ने ।	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
२)	फुड बैंक स्थापना गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द कृषि ज्ञान केन्द	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा न.पा/गा.पा. क्षेत्रभित्र प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्याको आँकलन गर्ने (सरोकारवालाहरूसँग छलफलबाट)। कम्तीमा ३ महिनाका लागि विपद् परेमा तत्काल वितरण गर्ने हिसाबले चिउरा, चाउचाउ,दाल, बिस्कुट, चामल लगायतका सामग्री भण्डारण गरेर राख्ने, भण्डारण सामग्री वितरणका लागि कार्यविधि बनाएर राख्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
३)	साना सिंचाई निर्माण गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द कृषि ज्ञान केन्द	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	भत्केका सिंचाई आयोजना पुनर्निर्माणका लागि बजेट विनियोजन गरेर कार्यान्वयन गर्ने	२०७७ असार मसान्तभित्र
४)	बीउबिजन भण्डारण गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द कृषि ज्ञान केन्द	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	प्रभावित समुदायको कृषि क्षेत्रमा सहयोग पुर्याउन निशुल्क रूपमा बीउविजन वितरण गर्ने	२०७७ असार मसान्तभित्र

४ आश्रयस्थल र बन्दोबस्ती :

सिन	प्राथमिकता प्राप्त पूर्व तयारी	मुख्य जिम्मेवार	सहयोग	कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
२)	राहत तथा बन्दोबस्तीका सामग्री खरीद र भण्डारण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा आवश्यक पर्ने बन्दोबस्तीका सामग्री न.पा/ गा.पा.ले निर्णय गरेर खरीद गर्ने । साथै भण्डारण गर्नका लागि उपयुक्त स्थानको छनौट गर्ने	२०७७ असार १० गतेभित्र
३)	आपतकालिन आवास निर्माण गर्ने जनशक्तिको रोस्टर तयार पार्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	पालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापनको बैठक राखेर जनशक्ति भए नभएको बारेमा जानकारी लिने । भएकाहरूको सूची तयार गर्ने । जनशक्ति नभएमा तालिम सञ्चालन गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
४)	अस्थायी आवाससँग सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको पहिचान र प्रतिबद्धता गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	पालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने, अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय र छलफल गर्ने, विपद्को समयमा जनशक्ति परि चालनका लागि प्रतिबद्धता गराउने	१ महिना भित्र

५ खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता :

सिन	प्राथमिकता प्राप्त पूर्व तयारी	मुख्य जिम्मेवार	सहयोग	कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
१	पानी शुद्धीकरणका बिषयमा समुदायका नागरिकलाई जानकारी गराउने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	समुदायस्तरमा पानी शुद्धीकरणका बिषयमा तालिम सञ्चालन गर्ने	नियमित
२	खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रका सरोकारवालाहरूको पहिचान गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	पालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक, सरोकार वालाहरूको बैठकबाट सरोकारवालाहरूको पहिचान गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
३	सरसफाई कीटहरू तथा फिल्टर आदि खरीद तथा भण्डारण गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा प्रभावित परिवारलाई सरसफाई कीट वितरण गर्नका लागि खरीद गरेर वितरण गर्ने । प्रभावित परिवारको तथ्यांकको आधारमा कीटहरू उपलब्ध गराउने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
४	अस्थायी शौचालय निर्माणका लागि तालिम सञ्चालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	अस्थायी शौचालय निर्माणका लागि सामग्री खरीद गर्ने र समुदायका नागरिकलाई तालिम दिएर व्यवस्थापन सीप सिकाउने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
५	पियुस, बाटरगार्ड लगायतका सामग्रीहरू खरीद गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्कोसमयमा प्रभावित परिवारलाई शुद्धीकरण गरेको पानी उपलब्ध गराउन न.पा/ गा.पा. ले निर्णय गरेर पियुस बाटर गार्ड खरीद गर्ने, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई परिचालन गरेर प्रभावित परिवारलाई वितरण गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
६	न.पा/ गा.पा. मा पालिका स्तरीय तथा वडा स्तरीय वास समिति गठन तथा पुनगर्ठन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	न.पा/ गा.पा.को क्षेत्रभित्र पालिका स्तरीय वास समिति गठन र पुनगर्ठन गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
७	स्थानीय श्रोत व्यक्तिहरूको पहिचान तथा क्षमता विकास गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	न.पा/ गा.पा. का प्रत्येक वडामा एकजना वास श्रोत व्यक्तिको पहिचान गरेर तालिम सञ्चालन गर्ने	२०७७ असार १० गतेभित्र
८	खानेपानी तथा सरसफाई बिशेष कोष स्थापना र सञ्चालन गर्ने कार्यविधि निर्माण गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई फिल्ड कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	न.पा/ गा.पा. भित्रका प्रकोपहरूलाई मध्यनजर गरेर खानेपानी बिशेष कोषको स्थापना गर्ने र कोष परिचालन गरेर कार्यविधि निर्माण गर्ने	२०७७ असार १० गतेभित्र

६. स्वास्थ्य र पोषण :

सिन	गविविधिहरू	मुख्य जिम्मेवार		कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
१	औषधि तथा सुरक्षाका सामग्री खरीद तथा व्यवस्थापन	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा हुन सक्ने महामारी तथा रोगहरूलाई ध्यानमा राखेर आकस्मिक रूपमा औषधि वितरण गर्नका लागि	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
२	जनशक्ति पहिँचान र तयारी	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित स्वास्थ्य कर्मी पहिँचान गरी तालिम दियी द्रुत प्रतिकार्यका लागि समुह गठन गर्ने र हरेक वर्ष अध्यावधिक गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
३	पोषण सामग्री खरीद गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने कुपोषण जोखिम कम गर्नका लागि नगरपालिकाले खरीद गर्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तभित्र
४	पोषण विषयमा काम गर्ने सरोकारवालाहरूसँग समन्वय	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद् प्रभावित क्षेत्रका मानिसमा हुनसक्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्ने	२०७७ असार मसान्तभित्र

७. शिक्षा :

सिन	प्राथमिकता प्राप्त पूर्व तयारी	मुख्य जिम्मेवार	सहयोग	कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
१	विद्यालयका लागि शैक्षिक सामग्री खरीद गर्ने	शिक्षा विकास इकाई	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा जोखिम परेका विद्यालयहरूमा शैक्षिक सामग्री वितरण गर्ने	आवश्यकताका आधारमा
२	जस्तापाताहरू खरीद गर्ने	शिक्षा विकास इकाई	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा छाना भत्केकका विद्यालयहरूलाई तत्काल सञ्चालनका लागि वितरण गर्ने	२०७७ असार १० गतेसम्म
३	अस्थायी अध्यापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरू खरीद गरी व्यवयस्थापन गर्ने	शिक्षा विकास इकाई	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा भौतिक संरचनाहरू नष्ट भएका क्षेत्रमा अस्थायी पठनपाठन केन्द्र सञ्चालनमा ल्याउने	२०७७ असार १० गतेसम्म
४	प्राथमिक उपचार कीट खरीद तथा विद्यालयका शिक्षक र विद्यार्थीहरूलाई तालिम दिने	शिक्षा विकास इकाई	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	भुकम्प प्रभावित क्षेत्रभित्रका विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूलाई प्राथमिक उपचार तालिम दिने र कीट खरीद गरी सबै विद्यालयमा उपलब्ध गराउने । जसले गर्दा विपद्को समयमा यी कार्यले सजिलो हुनेछ ।	२०७७ जेष्ठ मसान्तसम्म
५	मनोसामाजिक परामर्श तालिम सञ्चालन गर्ने	शिक्षा विकास इकाई	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	वडाभरी कम्तीमा दुईजना मनोसामाजिक परामर्शकर्ता निर्माण गर्न तालिम सञ्चालन गर्ने र विपद्को समयमा उनीहरूलाई परिचालन गर्न सकिने गरेर कार्यविधि तयार गरेर परिचालन गर्ने	नियमित

८: संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा :

सिन	प्राथमिकता प्राप्त पूर्व तयारी	मुख्य जिम्मेवार	सहयोग	कार्यान्वयन गर्ने तरीका	समयावधि
१	सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान गर्ने		स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	सरोकारवालाहरूको संयुक्त बैठक आमन्त्रण गरेर त्यसबाट संरक्षण क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्थाहरूको सूची तयार पार्ने	२०७७ जेष्ठ मसान्तसम्म
२	तथ्यांक संकलन गर्ने		स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	भुकम्प प्रभावित क्षेत्रभित्रका जेष्ठ नागरिक, अपांग, बालबालिका, गर्भवती महिलाहरूको तथ्यांक संकलन गर्ने । सामाजिक परिचालक परिचालन गरेर तथ्यांक संकलन गर्ने	२०७७ असार १५ गतेसम्म
३	लैगिंक तथा बालहिंसा न्यूनीकरण समबिन्ध तालिम सञ्चालन गर्ने	नगरपालिका	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा हुन सक्ने हिंसा न्यूनीकरणका लागि वडास्तरमा तालिम सञ्चालन गर्ने	२०७७ असार १५ गतेसम्म
४	मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरूको तयारी	नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन शाखा	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	पहिचान गरी तालिम सञ्चालन गर्ने	२०७७ असार १५ सम्म
५	महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा सामग्री खरिद गर्ने	नगरपालिका	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	विपद्को समयमा महिनावारी व्यवस्थापनमा सहयोग हुने भएको ले सामग्री खरिद गर्ने	२०७७ असार १५ गतेसम्म
६	महिला तथा बालबालिकामा हुने हिंसा न्यूनीकरण	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	सचेतनामूलक सन्देश प्रशारण गर्ने । यस्तै मानवबेचबिखन विरुद्धका सन्देश तयारी र प्रशारण गर्ने	नियमित
७	महिला तथा बालबालिकाहरूका आपतकालिन राहत कोषको स्थापना गर्ने	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	कार्यविधि बनाई बैंक खाता संचालन गर्ने	नियमित
८	बालबालिकाका लागि खेल सामग्री, मनोरञ्जनका सामग्री तयारी राख्ने	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने	२०७७ असार मसान्तसम्म
९	महिला बालबालिकाहरूका लागि नगरस्तरीय संरक्षण समिति बनाई क्षमता विकास गर्ने	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	बैठक बसी निर्देशिका अनुसार कार्यान्वयन गर्ने	२०७७ असार मसान्तसम्म
१०	स्थानीय तहमा जेण्डर हेल्प डेस्कको स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह सरोकारवाला निकायहरू-राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरू	बैठक बसी निर्देशिका अनुसार कार्यान्वयन गर्ने	२०७७ असार मसान्तसम्म

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् भूकम्प

विपद्को समयमा

१ समन्वय, सूचना र सञ्चार :

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
भूकम्पबाट करिब १००० घर पुर्णरूपमा क्षति १५०० घरहरू आशिंक रूपमा क्षति हुनेछन् भने ५५०० जना मानिसहरूको हताहती हुन सक्ने अनुमान गरीएको छ, केहि विद्यालयका भवन नष्ट, केहि खाने पानी योजना, सिंचाइ ,जटा भो.पु पूर्ण रूपमा क्षति कच्चि सडक, विद्युत अवरुद्ध हुनेछन ।	● प्रमुख जिल्ला अधिकारी लगायत सुरक्षा निकायसँग समन्वय तथा सूचना पठाउने/विपद्को जानकारी दिने ● नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक बोलाउने ● विपदको घटना र प्रभावित क्षेत्रको यथार्थ तथ्यांक संकलन गरी सूचना प्रवाह गर्ने ● खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशनका गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयसँग समन्वय गर्ने ● विद्युतीय सञ्चार माध्यामहरू सूचारु गर्ने	● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	तालिम प्राप्त स्थानीय जनशक्ति	२४ घण्टाभित्र
	● विपद् प्रतिकार्यका लागि निर्देशन दिने	● जिल्ला प्रशासन कार्यालय		
	● प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा बसोबास गराउन समन्वय गर्ने	● जिल्ला प्रशासन कार्यालय, विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस	७२ घण्टा भित्र
	● तथ्यांक संकलनमा सहजीकरण गर्ने ● प्रभावित क्षेत्रमा राहत वितरणमा समन्वय गर्ने	● स्थानीय तह ● जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	१ हप्ताभित्र
	● प्रभावितहरूलाई राहत वितरणको अवस्थाको बारेमा जानकारी लिने ● प्रभावितहरूका समस्याका बारेमा निरन्तर जानकारी लिने		गै.स.स.	१५ दिनभित्र
	● प्रभावितहरूलाई थप राहत वितरणको अवस्थाको बारेमा जानकारी लिने ● प्रभावितहरूका समस्याका बारेमा निरन्तर जानकारी लिने ● सरोकारवालाहरूसँग नियमित छलफल र बैठक गर्ने	● न.पा/ गा.पा. ● जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गै.स.स.	१ महिनाभित्र
	● प्रभावितहरूलाई थप सहयोगका लागि सरोकारवालाहरूसँग नियमित छलफल र बैठक गर्ने	● न.पा/ गा.पा. ● जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गै.स.स.	३ महिनाभित्र

२. खोज तथा उद्धार

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
भूकम्पबाट करिब १००० घर पुर्णरूपमा क्षति १५०० घरहरू आशिंक रूपमा क्षति हुनेछन् भने ५५०० जना मानिसहरूको हताहती हुन सक्ने अनुमान गरीएको छ, केहि विद्यालयका भबन नष्ट, केहि खानेपानी योजना , सिंचाइ ,जटा फो.पु पूर्ण रूपमा क्षति कच्चि सडक, विद्युत अवरुद्ध हुनेछन ।	• खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा टोली र तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन गर्ने • घाइतेहरूको प्राथमिक उपचारका लागि प्राथमिक उपचार टोली परिचालन गर्ने • थप उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पठाउने	• न.पा/ गा.पा. • जिल्ला प्रशासन कार्यालय • सुरक्षा निकाय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल आर्मी स्वास्थ्य संस्था , तालिम प्राप्त जनशक्ति	२४ घण्टाभित्र
	• मृतकहरूको पहिचान र सनाखात गर्ने र मृत शरीरको व्यवस्था गर्ने	• न.पा/ गा.पा. • अस्पताल • प्रहरी कार्यालय	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस	४८ घण्टाभित्र
	• प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा बसोबास कोलागि समन्वय गर्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गै.स.स.	७२ घण्टा भित्र
	• तथ्यांक संकलनमा सहजीकरण गर्ने • प्रभावित क्षेत्रमा राहत वितरणमा समन्वय गर्ने	• स्थानीय तह • जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	१ हप्ताभित्र
	• प्रभावितहरूलाई राहत वितरणको अवस्थाको बारेमा जानकारी लिने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सरोकारवाला सरकारी, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	१५ दिनभित्र
	• सरोकारवालाहरूसँग नियमित छलफल र बैठक गर्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सरोकारवाला सरकारी, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	३ महिनाभित्र

३. खाद्य तथा कृषि तथा गैरखाद्य

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
भूकम्पबाट करिब १००० घर पुर्णरूपमा क्षति १५०० घरहरू आशिंक रूपमा क्षति हुनेछन् भने ५५०० जना मानिसहरूको हताहती हुन सक्ने अनुमान गरीएको छ, केहि विद्यालयका भवन नष्ट, केहि खाने पानी योजना , सिंचाइ ,जटा भ्मो.पु पूर्ण रूपमा क्षति कच्चि सडक, विद्युत अवरुद्ध हुनेछन ।	• प्रभावितहरूलाई तत्काल खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने • फुडबैंकमा भएका खाद्य सामग्रीहरूलाई प्रभावित परिवारसम्म ढुवानी गर्ने	• कृषि ज्ञान केन्द्र	• स्थानीय तह, विश्वखाद्य कार्यक्रम, उद्योग वाणिज्य संघ, खाद्य संस्थान, बजार व्यवस्थापन समिति, सुआहारा पीसविन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी शाखा /उपशाखा	२४ घण्टाभित्र
	• खाद्य सामग्री प्रभावित परिवारलाई वितरण गर्ने • प्रभावित परिवारलाई गैर खाद्य सामग्री वितरण	• कृषि ज्ञान केन्द्र	• स्थानीय तह, विश्व खाद्य कार्यक्रम, खाद्य संस्थान उद्योग वाणिज्य संघ, बजार व्यवस्थापन समिति, सुआहारा, पीस वीन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा	४८ घण्टाभित्र
	• विभिन्न निकायबाट संकलन गरिएका खाद्य सामग्री प्रभावित परिवार सम्म पुर्याउने	• कृषि ज्ञान केन्द्र	• स्थानीय तह, विश्व खाद्य कार्यक्रम, उद्योग वाणिज्य संघ, बजार व्यवस्थापन समिति, सुआहारा, पीस वीन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी शाखा उपशाखा	१ हप्ताभित्र
	• सिंचाइ सुविधाबाट वञ्चित भएका परिवारहरूको तथ्यांक संकलन गर्ने	• कृषि ज्ञान केन्द्र	• स्थानीय तह, विश्व खाद्य कार्यक्रम, उद्योग वाणिज्य संघ, बजार व्यवस्थापन समिति, सुआहारा, पीस वीन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा	१५ दिनभित्र
	• प्रभावित परिवारलाई थप खाद्य सामग्रीको पूर्ती गर्ने	• कृषि ज्ञान केन्द्र	• स्थानीय तह विश्व खाद्य कार्यक्रम, उद्योग वाणिज्य संघ, बजार व्यवस्थापन समिति, सुआहारा, पीस वीन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा	१ महिनाभित्र
	• प्रभावित परिवारका महिला, बालबालिका तथा अन्य लक्षित समुदायका नागरिकलाई आवश्यकताका आधारमा लत्ता कपडा उपलब्ध गराउने		• विश्व खाद्य कार्यक्रम, उद्योग वाणिज्य संघ, बजार व्यवस्थापन समिति, युएनएफपीए, पीसविन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी शाखा /उपशाखा, गिफ्ट नेपाल,	३ महिनाभित्र

४ : आश्रयस्थल र बन्दोबस्ती :

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
भूकम्पबाट करिब १००० घर पुर्णरूपमा क्षति १५०० घरहरू आशिंक रूपमा क्षति हुनेछन् भने ५५०० जना मानिसहरूको हताहती हुन सक्ने अनुमान गरीएको छ, केहि विद्यालयका भवन नष्ट, केहि खाने पानी योजना , सिंचाइ ,जटा झो.पु पूर्ण रूपमा क्षति कच्चि सडक, विद्युत अवरुद्ध हुनेछन ।	● प्रभावितहरूलाई नजिकको सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	● स्थानीय तह ● नेपाल रेडक्रस	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बन उपभोक्ता समिति, वडा कार्यालय, पीसविन	२४ घण्टाभित्र
	● प्रभावित परिवारहरूलाई त्रिपाल, कम्बल, भाडाकुडा उपलब्ध गराउने	● न.पा/ गा.पा. ● नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	४८ घण्टाभित्र
	● प्रभावित परिवारको आश्रयस्थलको बारेमा नियमित जानकारी लिने र अवस्था अनुसार थप व्यवस्थापन गर्ने	● स्थानीय तह	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, वडा कार्यालय, पीस वीन,	७२ घण्टाभित्र
	● प्रभावित परिवारका लागि अस्थायी आश्रय स्थलको निर्माण गर्ने	● स्थानीय तह	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१ हप्ताभित्र
	● प्रभावित परिवारका किशोरी तथा महिलाहरुलाई मर्यादा सामग्री तथा किशोरी किट उपलब्ध गराउने	● स्थानीय तह	युएनएफपीए, नेपाल रेडक्रस, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१५ दिनभित्र
	● प्रभावित परिवारलाई थप लत्ताकपडा उपलब्ध गराउने	● स्थानीय तह	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१५ दिनभित्र
	● प्रभावित परिवार बसेको आश्रय स्थलमा भएका समस्याहरूको पहिचान गर्ने	● स्थानीय तह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, , पिसवीन,	१ महिनाभित्र
	● प्रभावित परिवारको आश्रय स्थल र बसोबास गरिरहेको स्थानमा नियतिम अनुगमन गर्ने	● स्थानीय तह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरू	३ महिनाभित्र

५ : खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता :

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
भूकम्पबाट करिब १००० घर पुर्णरूपमा क्षति १५०० घरहरू आशिंक रूपमा क्षति हुनेछन् भने ५५०० जना मानिसहरूको हताहती हुन सक्ने अनुमान गरीएको छ, केहि विद्यालयका भवन नष्ट, केहि खाने पानी योजना , सिंचाइ ,जटा फो.पु पूर्ण रूपमा क्षति कच्चि सडक, विद्युत अवरुद्ध हुनेछन ।	• प्रभावित परिवारलाई शुद्ध खानेपानी वितरणका उपभोक्ता समिति तथा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक सञ्चालन गर्ने	• खानेपानी तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड अफिस	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव	२४ घण्टाभित्र
	• प्रभावित परिवार खानेपानी पुगे नपुगेको बारेमा जानकारी लिने • पियुस, बाटरगार्ड लगायत पानी शुद्धीकरण गर्ने सामग्री वितरण गर्ने	• स्थानीय तह खानेपानी तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड अफिस	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव	४८ घण्टाभित्र
	• बिग्रेका खानेपानी संरचनाहरूको तथ्यांक संकलन गर्ने	• स्थानीय तह खानेपानी तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड अफिस	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव	७२ घण्टाभित्र
	• शुद्ध खानेपानीको व्यवस्थापनका बारेमा जनचेतना जगाउने • सरसफाई कीट वितरण गर्ने	• स्थानीय तह खाने पानी तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड अफिस	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव	१ हप्ताभित्र
	• भत्केका खानेपानी संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक श्रोतको खोजी गर्ने	• स्थानीय तह खाने पानी तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड अफिस	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव	१५ दिनभित्र
	• प्रभावित परिवारहरूलाई अस्थायी खानेपानी र शौचालयको व्यवस्था गर्ने	• स्थानीय तह खानेपानी तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड अफिस	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव	१ महिनाभित्र
	• नियमित खानेपानी आपूर्तीका लागि प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने र शुद्ध खानेपानी आपूर्तीको सुनिश्चितता गर्ने • खानेपानी र सरसफाईका बारेमा सचे तनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने	• स्थानीय तह खाने पानी तथा सरसफाई सव डिभिजन फिल्ड अफिस	नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव	३ महिनाभित्र

६. स्वास्थ्य र पोषण :

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
भूकम्पबाट करिब १००० घर पुर्णरूपमा क्षति १५०० घरहरू आंशिक रूपमा क्षति हुनेछन् भने ५५०० जना मानिसहरूको हताहती हुन सक्ने अनुमान गरीएको छ, केहि विद्यालयका भबन नष्ट, केहि खानेपानी योजना , सिंचाइ ,जटा झो.पु पूर्ण रूपमा क्षति कच्चि सडक, विद्युत अवरुद्ध हुनेछन ।	• घाइतेहरूको तत्काल प्राथमिक उपचार गरी थप उपचारका लागि अन्यत्र पठाउने • स्वास्थ्य समितिको आपतकालिन बैठक बस्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव नेपाल रेडक्रस, स्थानीय स्वास्थ्य चौकी आमा समूह,	२४ घण्टाभित्र
	• प्रभावित क्षेत्रमा रोग फैलिन नदिनका लागि स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गर्ने • प्रभावित बालबालिका, गर्भवती आमा, अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई पोषिलो खानेकुराको व्यवस्था गर्ने • दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा शवको पोष्टमार्टम तथा शव व्यवस्थापन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव स्थानीय स्वास्थ्य चौकी आमा समूह ,	४८ घण्टाभित्र
	• प्रभावित क्षेत्रमा स्वास्थ्य शिविर राख्ने • प्रभावितहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श दिने	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव , स्थानीय स्वास्थ्य चौकी आमा समूह, युएनएफपीए	७२ घण्टाभित्र

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
	● प्रभावित क्षेत्रमा नियमित खोप र गर्भवती जाँच, सुत्केरी तगा जटिलता व्यवस्थापन लगायत अन्य जीवन बचाउ सेवा (MISP) सेवा सञ्चालन गर्ने, सुत्केरी तथा जटिलता व्यवस्थापन लगायत अन्य जीवन बचाउ सेवा (MISP) ● विभिन्न रोगहरूबाट बच्नका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने ● घाइतेहरूको अवस्थाका बारेमा नियमित जानकारी लिने र उपचारलाई व्यवस्थित गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह, यूनीसेफ, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव स्थानीय स्वास्थ्य चौकी आमा समूह, युएनएफपीए	१ हप्ताभित्र
	● प्रभावित क्षेत्रका बालबालिकाहरूलाई पोषणको कमी हुन नदिन पोषिलो खानेकुराको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह, यूनीसेफ, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव स्थानीय स्वास्थ्य चौकी आमा समूह,युनिसेफ,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरू	१५ दिनभित्र
	● प्रभावित क्षेत्रमा पोषण कीट वितरण गर्ने ● भत्किएका स्वासथ्य संस्थाहरूको लगत संकलन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस उपशाखाहरू यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव स्थानीय स्वास्थ्य चौकी आमा समूह,युनिसेफ,	१ महिनाभित्र
	● प्रभावितहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने ● प्रभावित क्षेत्रहरूमा नियमित सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरू, यूनीसेफ, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता उपभोक्ता समिति, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था युवा क्लव स्थानीय स्वास्थ्य चौकी आमा समूह, युनिसेफ,	३ महिनाभित्र

७. शिक्षा :

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
३० ओटा विद्यालय भत्किदा केहि बालबालिकाको मृत्यु हुन सक्ने केहि विद्यालयमा पठनपाठन अवरुद्ध बालबालिकामा मनोवैज्ञानिक समस्या सिर्जना हुन सक्छ विद्यालयलाई आश्रय स्थलको रूपमा प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता र बालबालिकाहरूको पठनपाठनमा अवरुद्ध हुनसक्छ	• प्रभावित बालबालिकाहरूको अभिलेख संकलन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	२४ घण्टाभित्र
	• प्रभावित क्षेत्रका बालबालिका तथा महिलाहरू हिंसामा पर्न सक्ने भएकाले सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	४८ घण्टाभित्र
	• प्रभावित क्षेत्रमा भत्केका विद्यालय भबनहरूको तथ्यांक संकलन गर्ने • प्रभावित क्षेत्रका बालबालिकाहरूको पठनपठान सुचारु गर्न समन्वय गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	७२ घण्टाभित्र
	• प्रभावित क्षेत्रका बालबालिकाहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श दिने • बालबालिबाहरूको पठनपाठनका लागि तत्कालिका उपायको खोजी गर्न अस्थायी क्षेत्रमा पठनपाठनको व्यवस्था गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	१ हप्ताभित्र
	• भत्किएका विद्यालयहरूमा शैक्षिक सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने • समान्य मर्मत गरेर सञ्चालन गर्न सकिने विद्यालयहरू सञ्चालन गर्न पहल गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	१५ दिनभित्र
	• प्रभावित क्षेत्रमा भत्किएका विद्यालयहरूको पुनर्निर्माण गर्ने बिषयमा समन्वय गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	१ महिनाभित्र
	• प्रभावित क्षेत्रमा लैगिंक हिंसा न्यूनीकरण र मनोसामाजिक परामर्शलाई निरन्तरता दिने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	३ महिनाभित्र

८. संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षाः

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
जिल्लामा भुकम्पले घरहरू भत्किदा जेष्ठ नागरिक,बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्तिहरू समस्या पर्ने बालबालिका तथा महिलाहरू हिंसामा पर्न सक्नेछन ।	● प्रभावित क्षेत्रका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरूको अवस्था बुझ्ने	स्थानीय तह ,समुदाय अन्य गैससहरू	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	२४ घण्टाभित्र
	● महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श दिने	न.पा./ गा.पा.को महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह, विद्यालय, युएनएफपीए, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	४८ घण्टाभित्र
	● प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने हिंसा नियन्त्रणका लागि स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ● हिसा, दुरव्यवहार, बेचबिखनबाट बच्ने उपायका बारेमा प्रभावितहरूलाई जानकारी दिने	न.पा./ गा.पा.को महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह, युएनएफपीए, विद्यालय, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	७२ घण्टाभित्र
	● प्रभावितहरू महिला तथा किशोरीहरूलाई मर्यादा सामग्री वितरण गर्ने ● जेष्ठ नागरिक, बालबालिकाहरूलाई निशुल्क उपचारका लागि पहल गर्ने ● अल्पकालिन अस्थायी सेवाकेन्द्रहरूको स्थापना गरी सेवा सञ्चालन गर्ने	न.पा./ गा.पा.को महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह, युएनएफपीए, नेपाल रेडक्रस, विद्यालय, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	१ हप्ताभित्र
	● प्रभावित क्षेत्रमा मनोसामाजिक परमार्श दिने ● प्रभावित परिवारका बालबालिका, महिला, जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई नगद हस्तान्तरण गर्ने	न.पा./ गा.पा.को महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह,ु एनएफपीए, विद्यालय, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	१५ दिनभित्र
	● प्रभावित क्षेत्रका बालबालिका, महिलालाई आवश्यकता अनुसारको थप मर्यादा सामग्री उपलब्ध गराउने	न.पा./ गा.पा.को महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह,ु एनएफपीए, नेपाल रेडक्रस, विद्यालय, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	१ महिनाभित्र

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोग	समय अवधि
	● प्रभावित क्षेत्रमा मनोसामाजिक परामर्श दिने ● पीडित तथा प्रभावितहरूलाई व्यवसायमूलक तालिम सञ्चालन गरी व्यवसायमा संलग्न गराउने ● पारिवारिक पुनर्मिलन, पुनर्स्थापना गर्ने	न.पा./ गा.पा.को महिला तथा बालबालिका शाखा	स्थानीय तह, एनएफपीए, विद्यालय, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	३ महिनाभित्र
	● एचआईभी भएकालाई ART औषधि निरन्तरताका लागि सहयोग	न.पा./ गा.पा.को स्वास्थ्य शाखा	स्थानीय तह, विद्यालय, सरकारी तथा राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रि संघसंस्थाहरू	नियमित

विपद्को आधारमा विभिन्न संघ संस्थाहरूको जिम्मेवारी बाँडफाँड
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना
विपद् : बाढी ,पहिरो
विपद् पहिले गरिने क्रियाकलापहरू

क्र. स.	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	कैफियत
१	पूर्वसूचना प्रणालीको विकास र सूचना सञ्जाल निर्माण	बैशाख महिनादेखि निरन्तर	उच्च जो खिम भएका स्थानीय तहका गाउँपालिका तथा नगर पालिका	जिल्ला विपद् व्यस्थापन समिति, गाउपालिका तथा नगर पालिका	रेडियो बाजुरा, रेडियो पौरखी, रेडियो बुढीनन्दा पत्रपत्रिका सञ्चारका माध्यम, संघसंस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल टेलिकम प्रत्येक पालिकाहरू	रेडियो, टेलिफोन, माइक, प्रकोप पात्रो, बाढी पहिरो सम्बन्धी पर्चा पम्प्लेट, प्रकोप सम्बन्धी सूचना वोर्ड, सूचना सञ्जाल बोर्ड तयार गर्ने, एस.एम.एस. प्रवाह र जनशक्ति आदि	रेडियो, टेलिफो न,माइक प्रन्त्येक स्थानीय तहमा हाते माइक तयारी अवस्थामा राख्ने	प्रत्येक स्थानीय तहका वडाहरूमा १, १ थान माईकको र घरघरमा सिटी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने।
२	बाटर गेज, रेन गेज वायुको गति मापन यन्त्र, तापक्रम मापन यन्त्र स्थापना तथा रेर्कड अभिलेखीकरण	असार पहिलो हप्तामा	स्थानीय तहका गाउँपालिका तथा नगर पालिकाका मूख्य स्थानहरूमा र नदी क्षेत्र खोला क्षेत्रमा	प्रत्येक पालिका	गाउपालिका तथा नगरपालिका र सुरक्षा निकाय, हावापानी विभाग सँग समन्वय गर्ने ।	बाटर गेज,, रेन गेज वायुको गति मापन यन्त्र ,तापक्रम मापन यन्त्र	रेर्कड अभि लेखीकरण गरी सम्बनधीत गा.पा. तथा न.पा. र सुरक्षा निकाय, हावापानी विभाग सँग रेर्कडको रिर्पोटीङ गर्ने ।	बुढीगंगा, त्रिवेणी नगरपालिकाको मालागाड, कासाँगाड, बुढीगंगा, नदीमा ताप्रिसेरा, मौरे, दवारी , बडिमालिका नगरपालिकामा, राप्का, पोरखे, कोर्दिगाड, ओलेना, ढम्कने , छेडेदह गा.पा.मा गुईबन, डोगडी खोला,इकडी गाड, छेडेदह क्षेत्र, गौमुल गा.पा.मा घटमुना, अम्लीस, धलकाँडा, माझपाली मल्लोदुगुन, हिमाली ,स्वामीकार्तिक, जगन्नाथ गा.पा. कर्णाली नदी क्षेत्र, पीलिचौर, वोल्डीक, कवाडी, मुसेखो ला जुकोट, साप्पाटाको रुडी, विच्छयाँ, बुढीनन्दा नगरपालिका, दान सागु, कुरुखोला,पीलिचौर,कोटिला नुरी आदिमा नदीको वहाव मापन यन्त्र र पालिकहरूको वडामा पानी मापन यन्त्र जडान गर्ने

क्र. स.	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	कैफियत
३	संकटाभिमुखता तथा जोखिम क्षेत्र पहिचान तथा सुरक्षित स्थानको छनोट	जेष्ठ महिनाको दोस्रो हप्ता बाट निरन्तर	पहिरो,बाढी हुनसक्ने जो खिमपूर्ण स्थानहरूमा	DDMC र NGO अन्य सरोकारवाला निकाय	सम्वद्ध निकाय र स्थानीय वासिन्दा गिफ्ट बाजुरा, पीसबिन र यच.आर.सि., मिस बाजुरा, गा.पा.र न.पा.	वैठक, समूह छलफल, अर्न्तक्रिया , अनुगमन, अवलोकन	दक्ष जनशक्ति	त्रिवेणी नगरपालिकामा सबै कार्य सम्पन्न भएको
४	औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्थापन र जनशक्तिको छनोट	जेठ महिना भित्र	पहिरो, बाढी का कारण जोखिमपूर्ण गा.पा. ⁄ न.पा. का स्थानहरूमा	जिल्ला विपद् व्यस्थापन समति, पालिकाहरू, जिल्ला अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी	नेपाल स्काउट र स्थानीय क्लवहरू गिफ्ट बाजुरा,मिस ,एचआरसी,	आवश्यक औषधी ढुवानीका साधन र जनशक्ति डक्टर, हेल्थ असिस्टेन्ट, नर्स अहेव, अनमी		आवश्यक औषधी ढुवानीका साधन र जनशक्ति डक्टर, हेल्थ असिस्टेन्ट, नर्स अहेव, अनमी स्वयंसेविका जस्ता जनशक्ति आवश्यकता अनुसार वडास्तरमा १० जना तयारी अवस्थामा राख्ने
५	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामग्री व्यवस्थापन	जेठभित्र	जोखिमपूर्ण स्थानमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, गाउँपालिका नगरपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, स्थानीय कल्व ,समुदाय	प्रकोपको प्रभाव अनुसार, सुतिको डोरी वेल्चा, गल र कोदालो, स्ट्रेचर, सेफ्टी हेलमेट, कर्जन टेप, वायर कटर, भिजिविलिटी जकेट, फोल्डिङ्ग भ्याङ्ग, गमबुट, छालाको पञ्जा, माक्स, गैती, घन, सिठ्ठी, हातेआरी, हेक्साब्लेड त्रिपाल, कम्बल, माइक, रेनकोट, हेडलाइट, लाइफ जकेट, इमरजेन्सी लाइट एम्बुलेन्स आदि ।	७२ वटा प्राथमिक उपचार सामग्री रेडक्रससँग रहेको	१० वटा प्रा.उ. वाकस र उद्धार सामग्रीहरू प्रत्येक पालिकामा तयारी अवस्थामा राख्नुपेर्न । (प्रकोपको प्रभाव अनुसार, सुतिको डोरी, वेल्चा, गल र कोदालो, स्ट्रेचर, सेफ्टी हेलमेट, कर्जन टेप, वायस कटर, भिजिविलिटी जकेट, सेफ्टी जकेट, फोल्डिङ्ग भ्याङ्ग, गमबुट, छालको पञ्जा, माक्स, गैती, घन, सिठ्ठी, हातेआरी, हेक्साब्लेड त्रिपाल, कम्बल, माइक र प्राथमिक उपचार किड्स, इमरजेन्सी लाइट, आदि सबै पालिकामा तयारी अवस्थामा रान्नु पर्ने

क्र. स.	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	कैफियत
६	प्रत्येक पालिकाको विपद् पूर्व तयारी प्रतिकार्य योजना निर्माण खोज तथा उद्धार कर्ताको क्षमता विकास र सामग्री व्यवस्थापन	जेठ मसान्त सम्म	स्थानीय तहका सर्म्पूण गाउँपालिका तथा नगर पालिका हरूमा	स्थानीय तहका प्रत्येक पालिकाहरूले	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाली सेना, प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, तथा अन्य संघ संस्थाहरू	तालिम सामग्री, खोज तथा उद्धार सामग्री र सहजकर्ताहरू		तालिम सामग्री, खोज तथा उद्धार सामग्री र सहजकर्ताहरू प्रत्यक पालिकाले व्यवस्थापन गरी जनशक्ति तयार गर्नुपर्ने
७	आधारभुत आवश्यकताहरूमा प्रभावपार्ने खानेपानी, संचार, लत्ताकपडा, अस्थाई आवास र खाद्यान्न तथा सरसफाइको व्यवस्थापन	आषाढ १५ भित्र	उच्च जोखिम रहेका क्षेत्रमा	नगर पालिका तथा गाउँपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्वास्थ्य कार्यालय स्वमंसेविका समुदाय, अन्य संघसंस्थाहरू खानेपानी फिल्ड अफिस, पिसवीन, स्थानीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समिति, बन उपभोक्ता समिति, आमा समूह, वाल समूह, युवा समूह, जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल	पियूष बाटरगार्ड, बिलचीङ पाउडर,बाल्टिन, जग, खाद्यन्न, टेलिफोन सेवा, लत्ता कपडा सुरक्षित आवासको व्यवस्थापन		प्रत्येक स्थानीय तहका उच्च जोखिममा रहेका वडा स्तरमा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
८	खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन तथा भण्डारण	जेष्ठ मसान्त भित्र	विपद्को उच्च जोखिम भएका क्षेत्रमा	नेपाल खाद्यसंथान मार्तडी र कोल्टी र कवाडीमा	जिसस, स्थानीय तह पालिका र खाद्यसंस्थान, जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल, उद्योग बाणिज्य संघ	चामल, दाल चिउरा नुन, तेल, तथा स्थानीय अन्य खाद्यय सामग्री		मुख्य बाटो रोकिदा मार्तडी क्षेत्र ,कोल्टी क्षेत्रमा, बुढिगंगा न.पा क्षेत्र अवरोधको समयमा पुग्नेगरी खाद्यान्नको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।
९	आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	जेष्ठ मसान्त भित्र	जोखिमपूर्ण स्थानमा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	गाउँपालिका, नगरपालिका, नेपाल प्रहरी, नेपाल आर्मी, सशस्त्र प्रहरी बल, अन्य गैर सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरू	टेन्ट, कपडा र भाडाकुडा ५० सेट वडा स्तरमा स्थानीय तहमा		५० सेट वडा स्तरमा र प्रत्येक पालिकामा १०० सेट राहत सामग्री मौज्दात राख्नुपर्ने

क्र.स.	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	कैफियत
१०	शैक्षिक व्यवस्था, (आपतकालिन सिकाइ केन्द्र, विद्यालयको विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना,)	जेष्ठ भित्र	उच्च जोखिम समुदायमा	शिक्षा विकास समन्वय इकाई समिति, पीसबिन, गिफ्ट बाजुरा, एचआरसी , मिस,सेतोगुराँस	विद्यालय, शिक्षक अविभावक, विद्यार्थी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	किताव कापी सेट,		जिल्ला भर ,नियमानुसार ७२ घण्टा भित्र विद्यालय संचालन गरिनुपर्ने।
११	प्रबनध व्यवस्थापन (ढुवानी तथा भण्डारण)	जेष्ठ महिना भित्र	विपद् जोखिम भएका क्षेत्रमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल प्रहरी, शसत्र प्रहरी, नेपाल आर्मी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी खाद्यसंथान	खच्चड, मानिस, भेडा, टेक्टर, गाडी, ट्रक आदि		आश्यकता अनुसार	मुख्य सडक अवरुद्ध हुदा वा अवरोध हुने समयमा तत्काल सम्बनधी सरोकारवाला लाई बाटो सुचारु गर्न तत्काल तयारी अवस्थामा राख्ने
१२	राहत सामग्री खरिद र ढुवानी गर्ने	जेठको अन्तिम हप्तामा	जिल्ला सदरमुकाम	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह ,उद्योग वाणिज्य संघ गैरसरकारी संघ संस्था पालिका,	त्रिपाल, भाडा कुडा १०० सेट		प्रत्येक पालिकामा १००० सेट राहत सामग्री मौज्दात राख्नुपर्ने
१३	तालिम, अभिमुखीकरण - जनचेतना)	निरन्तर	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सबै सरोकार वालाहरूले	सबै सरोकारवालाहरूले	जनशक्ति, आर्थिक श्रोत	जनशक्ति, आर्थिक श्रोत	प्रत्येक स्थानीय तहमा २४ जना खोज तथा उद्धार स्वयंसेवक र २४ जना प्राथमिक उपचारक स्वयंसेवक तयार गर्न तालिमको व्यवस्थापन गर्ने

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : बाढी/ पहिरो

विपद्को समयमा गरिने क्रियाकलापहरू

क्र.स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलव्ध स्रोत	आवश्यक	अनुमानित वजेट
१	खोज तथा उद्धार गर्ने	तत्काल	प्रभावित क्षेत्रमा	नेपाल आर्मी, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी	नेपाल प्रहरी र दक्ष समुदाय	प्रकोपको प्रभाव अनुसार, सुतीको, डोरी वेल्चा, गल र कोदालो,स्टेचर, सेफ्टी हेलमेट, बुट, माक्स, रेनकोट, भिजिविलिटी जकेट, लाइफ जकेट	एक प्लाटुन आर्मी, १५ जना प्रहरी र १० जना स्वमंसेवक		
२	प्राथमिक उपचार गर्ने	उद्धार कार्य सगसगै	सुरक्षित स्थानमा ल्याएर	रेडक्रस, स्वमं सेविका, स्काउट, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, बाल समुहका सदस्यहरू ,समुदाय परिचालक	उद्धारमा खटिएका व्यक्तिहरू	प्राथमिक उपचार वाकस र ११८ जना दक्ष जनशक्ति	११८ जना	११८ जना	
३	मृतक तथा घाइतेको तथ्याङ्क संकलन गर्ने र जि.वि.व्य.स. मा पठाउने	सात दिन भित्र	प्रकोप प्रभावित क्षेत्रमा	स्थानीय तह	नेपाल आर्मी नेपाल प्रहरी र राजनितिक दल	कपी डट्पेन र फर्मेट	२०	२३	
४	घाइतेको उपचार गर्ने	तत्काल	शिविर तथा अस्पतालमा	स्वास्थ्य कार्यालय	DHO PHC HP SHP, NRCS	औषधी र जनशक्ति	रु.३ लाख बराबर को औषधी दक्ष जनशक्ति		महमारीमा
५	अस्थायी वास स्थानको व्यवस्था गर्ने	उद्धार कार्य सगसगै	विद्यालय तथा सार्वजनिक भवन	जि.शि.का. समुदाय, रेडक्रस, गै.स.स.हरू	डिभिजन बन कार्यालय तथा बनका सव- डिभिजन कार्यालयहरु र राजनीतिक दल	त्रिपाल काठ, डोरी, खाद्यान्न र अन्य सामग्री	१०० थान	१५० थान	५ लाख
६	राहत वितरण गर्ने	तत्काल	शिविरहरूमा तथा आवश्यक स्थानमा	जि.वि.व्य.स. रेडक्रस, पीसबिन, गिफ्ट, एच.आर.सि.	DDRC उद्योग वाणिज्य संघ	सुख्खा तथा नगद राहत, गैर खाद्य सामग्रीहरू	५० रेडक्रसबाट सेट	१००० सेट	५ लाख

क्र.स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	आवश्यक	अनुमानित वजेट
७	खानेपानी तथा सरसफाइको व्यवस्था गर्ने	तत्काल	शिविरहरूमा	जि.खा.पा.कार्यालय, पालिकाहरू, गिफ्ट बाजुरा, पीसबिन, एचआसि, आएनएफ, सहास, मिस, सेतो गुराँस, महिला विकास मंच	सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था	पाइप तथा ड्रम २० थान २० लिटरको	पाइप	ड्रम २० थान गिलास जग	५० हजार
८	आपतकालिन शिक्षा सञ्चालन गर्ने	सात दिन भित्र	शिविरहरूमा	गिफ्ट बाजुरा, पीसबिन, एचआसि, आएनएफ, सहास, मिस, सेतो गुराँस, महिला विकास मंच	विद्यालयहरू संघ संस्था र चेतनशील जनशक्ति	किताव डड्पेन र प्रभावित क्षेत्रको शिक्षक		१० थान	५० हजार
९	संरक्षण	तत्काल	शिविरहरूमा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहको महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा, युएनएफपीए, यातना पिडित सरोकार केन्द्र संघसंस्था, महिला अधिकार मंच, पीसबिन बाल अधिकार मंच	अल्पकालिन सुरक्षित आवास गृह	गृहका मनोसामाजिक विमर्शकर्ता लगायतका कर्मचारीहरु मार्फत खाना तथा वासको व्यवस्था			

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : बाढी, पहिरो

विपद्पछि गरिने क्रियाकलापहरू

क स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलव्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
१	प्रकोप प्रभावितलाई राहत वितरण गर्ने	प्रकोप भएको ३५ दिन भित्र	प्रभावित समुदायमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गाउँपालिका नगरपालिका सरकारी निकाय तथा गैर सरकारी संघ संस्था, बाल समूह, आमा समूह, युवा समूह, नेपाल जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल, स्थानीय समुदाय	क्षतिको विवरण अनुसार	राहत कोष		
२	पुनर्लाभ (पुनर्निर्माण, पुनरस्थापना)	प्रकोपको प्रभाव रोकिएपछि	समुदायमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	युवा कल्व ,सामाजिक स्वम्सेवक जिल्ला समन्वय समिति स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी , डिभिजन बन कार्यालय, गैर सरकारी संस्थाहरू, बन उपभोक्ता समिति,	क्षतिको विवरण अनुसार	स्थानीय स्रोत		
३	प्रकोप प्रभावित हरूलाई सहुलियत दर र बिना धितो ऋण उपलव्ध गराउन पहल गर्न	पुन:स्थापना कार्य पछि	जिल्ला, तथा स्थानीय तह	कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तह ,सहकारी, कृषि विकास वैक ,रावा. वैक अन्य विकासे वैकहरू आदि	स्थानीय तह जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह, कृषि विकास बैंक	आवश्यक कागजातहरू	ऋण		

क स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
४	प्रकोप प्रभावितहरूलाई जिविकोपार्जनका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने	पुनःस्थापना कार्यपछि	जिल्ला , प्रभावित क्षेत्रमा, र स्थानीय तह	कृषि ज्ञान केन्द्र र घरेलु तथा साना उद्योग, पशु विज्ञ केन्द्र र स्थानीय तह अन्य संघ संस्थाहरू	सरकारी निकाय, स्थानीय तह र गैर सरकारी संस्थाहरू	विउ विजन र विभिन्न तालिमका लागि दक्ष जनशक्ति र सामग्री	स्थानीय स्रोत		
५	खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीको खरिद तथा ढुवानीको व्यवस्था	आवश्यकता अनुसार आपूर्ति गर्ने	घटना स्थलमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्थानीय तह , विभिन्न गैर सरकारी संस्था पीसबिन गिफ्ट, एच आर सी, मिस बाजुरा, आइ एन एफ बाजुरा, महिला विकास मंच बाजुरा	खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री र नगद			प्रतिपालिका कम्तीमा २० लाख
६	विपदमा परेका व्यक्तिहरूलाई लैगिक हिंसा यौन जन्य हिंसा तथा दुर्व्यवहारमा पर्नबाट संरक्षण गर्ने ।	पुर्न स्थापना को समयमा, संम्भावित जोखिमको समयमा	आपतकालिन तथा अस्थाई वास स्थानमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती					

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : महामारी

विपद् पुर्व तयारीका लागि गरिने क्रियाकलापहरू

क्र स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
१	पूर्वसूचना प्रणालीको विकास (सचेतना मूलक कार्यक्रम	सम्भावित विपद हुनु अगावै चैत्र- भाद्र	स्थानीय तह र समूदायमा	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला अस्पताल स्वास्थ्य चौकी लगायतका स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरु, गैससहरू, स्वास्थ्य स्वंयम् सेविका	पोष्टर, पम्पलेट, रेडियो, पत्रपत्रिका र टेलिभिजन, सडक नाटक, रेडियो कार्यक्रम	रेडियो, पत्रपत्रिका, पम्पलेट		१५००००।
२	अति जोखिम क्षेत्र पहिचान तथा सुरक्षित स्थानको छनोट	सम्भावित प्रकोप हुनु अगावै	स्थानीय तह र समुदाय	स्थानीय तह, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्वास्थ्य कार्यालय, खाने पानी फिल्ड कार्यालय,	स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्, जिल्ला अस्पताल, शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई. जि.स.स., गैसस	दक्ष जनशक्ति २१० र नक्साङ्कन आवश्यक सामग्री स्टेशनरी	२१० जना दक्ष जनशक्ति (स्वयमसेविका, र अ.हे.व., अनमी, हेल्थ असिष्टेन्ट, नर्ष र डक्टर ।		
३	स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्थापन र जनशक्तिको छनोट	सम्भावित प्रकोप हुनु अगावै	जिल्ला र पालिका स्तरमा रहेका स्वास्थ्य निकायमा	न.पा. ⁄ गा.पा, स्वास्थ्य कार्यालय .	गै.स.स., स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरु	जिल्ला भरी २१० जना दक्ष जनशक्ती उपलब्ध २५ लाख सम्मको औषधी व्यवस्थापन, पानी शुद्धीकरण गर्ने सामग्री र आवश्यक औजार सामग्री ५००, बाटर गार्ड, प्युस, ५०० बोटल, प्राथमिक उपचार सामग्री बाकस ५० सेट प्रति पालिकामा	१५ लाख बराबरको औषधी सामग्री, बाटर गार्ड, पियुस, आदि ५००		१५,००,०००
४	खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन	प्रकोप हुनु अगावै	स्थानीय तहमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनि लि., स्थानीय तह तथा गैर सरकारी संघसंस्था, उद्योग वाणिज्य संघ	तयारी तथा पकाएको खाना Dry Food १००० पाकेट		तयारी खाना १००० पाकेट	५००००।, पालिका स्तरमा वडा स्तरमा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : महामारी

विपद्को समयमा गरिने क्रियाकलापहरू

क्रस	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव	अनुमानित वजेट
१	महामारी प्रभावित स्थानको खोजी गर्ने	तत्काल	प्रभावित स्थानमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	नेपाल आर्मी, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गिफ्ट, पीसबिन, मिस, एच आर सी र स्थानीय तह र सरोकारवाला निकाय	दक्ष जनशक्ति र स्टेचर			१०००००।
२	द्रुत लेखाजोखा (मृत तथा विरामीको तथ्याङ्क संकलन गरी जि.वि.व्य.स. मा वुझाउने)	तत्काल	प्रभावित क्षेत्रमा	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, नेपाल रेडक्रस अन्य गैसस,	स्थानीय तह, गै.स.सं.हरू	दक्ष जनशक्ति आवश्यक फर्मेट	दक्ष जनशक्ति आवश्यक फर्मेट		
३	विरामीको उपचार गर्ने	प्रकोपको समयमा	स्वास्थ्य चौकी, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल र शिविरहरूमा	स्वास्थ्य कर्मी	स्वास्थ्य सम्वनधी काम गर्ने निकाय	औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्री र दक्ष जनशक्ति एम्वुलेन्स		एम्वुलेन्स,यातायातका साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	५ लाख बरावर को औषधी व्यवस्थापन
४	अस्थायी बासस्थानको व्यवस्था गर्ने आवश्यक खाद्यान्न, र औषधी को व्यवस्थापन	तत्काल	महामारी प्रभावित क्षेत्रमा	गाउँपालिका नगर पालिका नेपाल रेड्क्रस सोसाइटी,	सरकारी नकाय तथा गै.स.सं. उद्योग वाणिज्य संघ, गैसस, डब्लु एफ.पी.	अस्थायी वसोवासका लागि सामाग्री	१०० सेट पाल १०० थान ब्ल्यांकेट, १०० सेट भाँडाकुँडा, ४००० क्वीन्टलको खाद्यान्नको व्यवस्थापन	१०० सेट पाल १०० सेट ब्रिबिलपभत १०० सेट भाँडाकुँडा ४००० क्वीन्टलको खाद्यान्नको व्यवस्थापन	५ लाख बरावरको औषधी व्यवस्थापन

क्रस	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव	अनुमानित वजेट
५	खानेपानी तथा सरसफाइको व्यवस्था गर्ने	तत्काल	महामारी प्रभावित क्षेत्रमा, अस्थाई वसोबास स्थानमा	खानेपानी फिल्ड कार्यालय, स्थानीय तह	जि.स.स. स्थानीय तह,. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गै.स.सं.हरू	पानी शुद्धीकरण गर्ने सामग्री, पाइप, वाल्टीन, जग बाटर गार्ड, प्यूस, साबुन, तौलिया, (खाने पानी,सरसफाई तथा स्वच्छता किट्स) र अस्थायी शौचालय		वाल्टिन जग, प्युस, बाटरगार्ड, साबुन, शौचालयका लागि आवश्यक सामग्री	
६	संरक्षण	महामारीको समयमा	महामारी प्रभावित क्षेत्रमा, अस्थाई वसोबास स्थानमा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय	जि.स.स. स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गै.स.सं.हरू	मर्यादा सामग्री, मनोविमर्श सेवा, सुरक्षित स्थान, लैंगिक मैत्री शौचालय,			

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : महामारी

विपद् पछि गरिने क्रियाकलापहरू

क्र स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
१	महामारीको अवस्थाको अनुगमन	विपद् भईरहेको बेला र त्यसको नियन्त्रण भईसके पश्चात	प्रभावित समुदायमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सरोकारवाला निकाय	अवस्थाको अबलोकन तथा तथ्यांक संकलन गर्ने			
२	महामारी प्रभावितलाइ राहत वितरण गर्ने	३५ दिन भित्र	प्रभावित क्षेत्र वा जिल्ला सदरमुकाम मार्तडीमा	जि.विपद् व्यवस्थापन समिति .	सरकारी तथा गैर सरकारी निकाय	रितपुगेका कागजातहरू	समान्य		
३	महामारी प्रभावित लाई जिविकोपार्जनका लागि पहल गर्ने	महामारीको प्रकोप रो किएपछि	प्रकोप प्रभावित क्षे त्रमा	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, कृषि ज्ञान केन्द्र कार्यालय र पशु विज्ञ केन्द्र	सीप विकास तालिम दिने गैर सरकारी संघ संस्था र अन्य सर कारी निकाय	स्थानीय स्रोत	न्यून		१००००००।

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : आगलागि

विपद् पहिले गरिने क्रियाकलापहरू

जिल्ला : बाजुरा

क्र.स.	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	कैफियत
१	पूर्वसूचना प्रणालीको विकास र सूचना सञ्जाल	वैशाख महिनादेखि निरन्तर	स्थानीय समुदायमा	गाउपालिका तथा नगर पालिका	रेडियो बाजुरा, रेडियो पौरखी, रेडियो बुढीनन्दा पत्रपत्रिका सञ्चारका माध्यम, संघसंस्थाले बैठक गोष्ठी गर्ने, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल टेलिकम प्रत्येक पालिकाहरू, बाल समूह, युवा समूह समुदाय	रेडियो, टेलिफोन, माइक, प्रकोप पात्रो, आगलागि सम्बन्धी पर्चा पम्प्लेट, प्रकोप सम्बन्धी सूचना वोर्ड, सूचना सञ्जाल बोर्ड तयार गर्ने, एस.एम.एस. प्रवाह र तालिम प्राप्त जनशक्ति कृत्रिम घटना अभ्यास आदि	रेडियो, टेलिफोन, माइक त्रिवेणी नगरपालिकामा १४ थान हाते माइक तयारी अवस्थामा रहेको	१० वटा माइक किन्ने निर्णय भएको तर सबै पालिकाहरूले तयारी अवस्थामा राख्नुपर्ने
२	औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्थापन र जनशक्तिको तयारी	जेठ महिना भित्र	गाउँपालिका नगर पालिका	पालिकाहरू, जिल्ला अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी	नेपाल स्काउट, र स्थानीय क्लवहरू गिफट बाजुरा, मिस ,एचआरसी,	आवश्यक औषधी, ढुवानीका साधन र जनशक्ति डक्टर, हेल्थ असिस्टेन्ट, नर्स अहेव, अनमी		आवश्यक औषधी ढुवानीका साधन र जनशक्ति डक्टर, हेल्थ असिस्टेन्ट, नर्स अहेव, अनमी स्वयंसेविका जस्ता जनशक्ति आवश्यकता अनुसार वडास्तरमा १० जना
३	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामग्री व्यवस्थापन	जेठभित्र	गाउँपालिका नगरपालिका	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, गाउँपालिका नगरपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, स्थानीय कल्व ,समुदाय, तालिम प्राप्त जनशक्ति	त्रिपाल ,स्टेचर प्राथमिक उपचार वाकस वेल्चा, गल र कोदालो, सेफ्टी हेलमेट, कर्जन टेप, वायर कटर, भिजिविलिटी जकेट, फोल्डिङ्ग भऱ्याङ्ग, गमबुट, छालको पञ्जा, मास्क, गैती, घन, सिठ्ठी, हातेआरी, हेक्साब्लेड, कम्बल, अग्नीसामक यन्त्र, ५ लि. को बाल्टिन, माइक, एम्बुलेन्स आदि ।	त्रिवेणी नगर पालिकामा ७ सेट सामग्री रहेको	प्रत्येक पालिकामा सुतिको डोरी, वेल्चा, गल र कोदालो, स्ट्रेचर, सेफ्टी हेलमेट, कर्जन टेप, वायस कटर, भिजिविलिटी जकेट, सेफ्टी जकेट, फोल्डिङ्ग भऱ्याङ्ग, गमबुट, छालको पञ्जा, मास्क, गैती, घन, सिठ्ठी, हातेआरी, हेक्साब्लेड त्रिपाल, अग्नी सामक यन्त्र, ५ लि.को वाल्टिन कम्बल, माइक आदि तयारी अवस्थामा राख्ने

क्र.स.	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	कैफियत
४	प्रत्येक पालिकाको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण खोज तथा उद्धार कर्ताको क्षमता विकास र सामग्री व्यवस्थापन	जेठ मसान्तसम्म	स्थानीय तहका सम्पूर्ण गाउँपालिका तथा नगरपालिका हरूमा	स्थानीय तहका प्रत्येक पालिकाहरूले	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाली सेना , प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, तथा अन्य संघ संस्थाहरू	तालिम सामग्री, खोज तथा उद्धार सामग्री र सहजकर्ताहरू		तालिम सामग्री, खोज तथा उद्धार सामग्री र सहजकर्ताहरू
५	आधारभुत आवश्यकताहरूमा प्रभावपार्ने खानेपानी, संचार , सरसफाई सामग्रीको व्यवस्थापन	आषाढ १५ भित्र	पालिकाहरूमा	नगरपालिका तथा गाउँपालिका	स्वास्थ्य, स्वमंसेविका समुदाय, अन्य संघसंस्थाहरू खानेपानी फिल्ड अफिस, समुदाय, पिसवीन, स्थानीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समिति, वन उपभोक्ता समिति, आमा समूह, वाल समूह, युवा समूह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा, जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल	पियूष बाटरगार्ड, बिलचीङ पाउडर,बाल्टिन, जग, खाद्यन्न, टेलिफोन सेवा , आकासे पानी जम्मा गर्ने पोखरी		यी प्रत्येक स्थानीय तहका उच्च जोखिममा रहेका वडा हरूमा सामग्री व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ।
६	खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन तथा भण्डारण	जेठ्ठ मसान्त भित्र	पालिकाहरूमा (मार्तडी र कोल्टी र कवाडीमा)	नेपाल खाद्य संथान	जिसस, स्थानीय तह पालिका र खाद्यसंस्थान, जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल	चामल, दाल चिउरा नुन, तेल, तथा स्थानीय अन्य खाद्यय सामग्री		मुख्य बाटो रोकिदा मार्तडी क्षेत्र, कोल्टी क्षेत्रमा, बुढिगंगा न.पा क्षेत्र अवरोधको समयमा पुग्नेगरी खाद्यान्नको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने।
७	आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	जेठ्ठ मसान्त भित्र	पालिकाहरूमा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सबै पालिकाहरू	गाउँपालिका, नगरपालिका, नेपाल प्रहरी, नेपाल आर्मी, सशस्त्र प्रहरी बल, अन्य गैर सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा, जुनिय तथा युवा रेडक्रस सर्कल, बाल समूह, युवा समूह,	टेन्ट, त्रिपाल, तथा राहत सामग्री सेट वडा स्तरमा स्थानीय तहमा		५० सेट वडा स्तरमा

क्र.स.	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	कैफियत
८	शैक्षिक व्यवस्था, (आपतकालिन सिकाइ केन्द्र ,विद्यालयको विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना,)	जेष्ठ भित्र	उच्च जोखिम समुदायमा	शिक्षा विकास समन्वय इकाई समिति,पीसबिन, गिफ्ट बाजुरा,एचआरसि ,मिस,सेतोगुराँस	विद्यालय, शिक्षक अविभावक, विद्यार्थी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	किताव कापी सेट,		जिल्ला भर ,नियमानुसार ७२ घण्टा भित्र विद्यालय संचालन गरिनुपर्ने।
९	प्रबनध व्यवस्थापन (ढुवानी तथा भण्डारण)	जेष्ठ महिना भित्र	विपद् जोखिम भएका क्षेत्रमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समति नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल आर्मी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी खाद्यसंथान	खच्चड, मानिस, भेडा, टेक्टर, गाडी, ट्रक आदि		आश्यकता अनुसार	मुख्य सडक अवरुद्ध हुदा वा अवरोध हुने समयमा तत्काल सम्बनधी सरोकारवाला लाई बाटो सुचारु गर्न तत्काल तयारी अवस्थामा राख्ने
१०	राहत सामग्री खरिद र ढुवानी गर्ने	जेठ महिनाको अन्तिम हप्तामा	जिल्ला सदरमुकाम	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , पालिका	स्थानीय तह ,उद्योग वाणिज्य संघ गैरसर कारी संघ संस्था	त्रिपाल, भाडा कुडा १०० सेट		प्रत्येक पालिकामा १०० सेट राहत सामग्री मौज्दात राख्नुपर्ने बुँदा नं ९ मा राख्ने
११	डढेलो सम्बन्धी जनचेतना जगाउने	जेष्ठ मसान्त भित्र	सबै स्थानीय वडा तहमा	डिभिजन बन कार्यालय,	बन उपभोक्ता समिति, गाउँपालिका /नगर पालिका	तालिम प्राप्त जनशक्ति, कपी डट्पेन आदि		सबै गाउँपलिका नगर पालिकामार्फत् डढेलो लाग्न नदिन जनचेतना जगाउने ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : आगलागि

विपद्को समयमा गरिने क्रियाकलापहरू

क्र.स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	आवश्यक	अनुमानित वजेट
१	खोज तथा उद्धार गर्ने	तत्काल	प्रभावित क्षेत्रमा	डिभिजन बन कार्यालय, समुदाय ,नेपाल आर्मी, नेपाल प्रहरी,,शसत्र प्रहरी बल नेपाल प्रहरी नेपाली सेना, सशत्र प्रहरी, समुदाय र नेपाल रेडक्रस तालिम प्राप्त जनशक्ति	नेपाल प्रहरी र सशत्र प्रहरी ,समुदाय	प्रकोपको प्रभाव अनुसार, डोरी वेल्चा, गल र कोदालो, स्टेचर, प्राथमिक उपचार वाकस प्रकोपको प्रभाव अनुसार, सुतिको डोरी वेल्चा, गल र कोदालो, स्ट्रेचर, सेफ्टी हेलमेट, कजर्न टेप, वायर कटर, भिजिविलिटी जकेट, फोल्डिङ्ग भऱ्याङ्ग, गमबुट, छालको पञ्जा, माक्स, गैती, घन, सिठ्ठी, हातेआरी, हेक्साब्लेड त्रिपाल, कम्बल, अग्नी सामक यन्त्र, ५ लिटरको बाल्टिन, माइक आदि ।	एक प्लाटुन आर्मी, ११५ जना नेपाल प्रहरी, ४५ शसत्र प्रहरी ४५ र ५० जना त्रिवेणी नगर पालिका ५० जना नेपाल रेडक्रस ३ जना स्वमंसेवक	सुतिको डोरी, वेल्चा, गल र कोदालो, स्ट्रेचर, सेफ्टी हेलमेट, कजर्न टेप, वायस कटर, भिजिविलिटी जकेट, सेफ्टी जकेट, फोल्डिङ्ग भऱ्याङ्ग, गैती, घन, गमबुट, सिठ्ठी, त्रिपाल, कम्बल, माइक, हातेआरी, हेक्सा ब्लेड, अग्नी सामक यन्त्र, ५ लिटरको बाल्टिन, माक्स, पानी तथा पोखरीहरू आदि	१ जना उद्धार कर्मीले २०६ जनालाई उद्धार गर्नुपर्ने देखिन्छ
२	प्राथमिक उपचार गर्ने, घाईतेको उपचार, एम्बुलेन्स सेवा, हेलीक्याप्टर मार्फत उद्धार रक्त संचार केन्द्र स्थापना, औषधीको व्यवस्थापन	उद्धार कार्य उद्धार पश्चात लगतै	घाईतेहरूलाई सुरक्षित स्थानमा ल्याएर राख्ने, बेपत्ता भएकाको खोजी कार्य गर्ने सुरक्षित प्राथमिक उपचार केन्द्रमा	रेडक्रस, स्वमं सेविका, स्काउट, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको जनशक्ति युवाकल्वका सदस्यहरू ,सामाजिक परिचालक , समुदाय ,नेपाल आर्मी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका तालिम प्राप्त जनशक्ति, नेपाली सेना, सशत्र प्रहरी बल	उद्धारमा खटिएका व्यक्तिहरू प्राथमिक उपचार तालिम लिएका स्वयंसेवकहरू अस्पताल तथा स्वास्थ्य चौकीका तालिम प्राप्त जनशक्ति, समुदायका तालिम प्राप्त जनशक्ति	प्राथमिक उपचार वाकस र स्ट्रेचर, ५०० जना दक्ष जनशक्ति पालिका स्तरमा ,	५० जना	५०० जना पालिका स्तर मा	१जना उद्धार कर्मीले २०६ जनालाई उद्धार प्राथमिक उपचार गर्नुपर्ने देखिन्छ

क्र.स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	आवश्यक	अनुमानित वजेट
३	द्रुत लेखाजोखा मृतक तथा घाइतेको तथ्याङ्क संकलन गर्ने र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पठाउने	तत्काल	प्रकोप प्रभावित क्षेत्रमा	गाउपालिका , नगरपालिका	नेपाल आर्मी नेपाल प्रहरी र शसत्र प्रहरी बल समुदाय , युवा कल्व, वडा कार्यालय, समुदाय, नेपाल जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल, उपशाखा, शिक्षक बाल समूह	कपी डट्पेन र द्रुत लेखाजोखा फाराम, फर्मेट, अवस्था अध्ययनको फर्मेट	२० जना		
४	घाइतेको उपचार गर्ने	तत्काल	अस्थायी शिविर तथा अस्पतालमा	जनस्वास्थ्य कार्यालय स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी प्राथमिक स्वाथ्य केन्द्रका तालिम प्राप्त जनशक्ति		त्रिवेणी नगर पालिकामा ५५ जना स्वास्थ्यकर्मी रहेको अन्यपालिकाको स्वास्थ्य उपचार गर्ने जनशक्ति राख्नुपर्ने	रु.५ लाख बराबरको औषधी दक्ष जनशक्ति प्रत्येक पालिकाले व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।	सबै पालिकामा औषधी पऱ्याप्त नभएको, एम्बुलेन्स तथा यातायतको साधन तयारी अवस्थामा राख्ने
५	अस्थायी वास स्थानको व्यवस्था गर्ने	उद्धार कार्य सगसँगै	सार्वजनिक भवन विद्यालयको खुल्ला चौर तथा सार्वजनिक भवन र पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थान	स्थानीय तह समुदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैससहरू	डिभिजन बन कार्यालय तथा सा.व.उ.स. र समुदाय , युवाकल्व ,सामाजिक परिचालक, नेपाल आर्मी ,नेपाल प्रहरी,शसत्र प्रहरीबल, नेपाल जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल, बाल समूह, गै.सं.स.	त्रिपाल, काठ, डोरी, खुकुरी वा खुर्पा र टेन्ट तथा अन्य सामग्री	१०० थान	१५० थान प्रत्येक पालिकामा ५०० थान आवासका लागि चाहिने सामग्री सेट	१० लाख

क.स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	आवश्यक	अनुमानित वजेट
६	राहत वितरण गर्ने	तत्काल	शिविरहरूमा तथा आवश्यक स्थानमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, गा.पा. न.पा. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पीसबिन, गिफ्ट नेपाल खाद्य संस्थान, एच.आर.सि., मिस बाजुरा WFP, अन्य संघ संस्थाहरू	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, उद्योग वाणिज्य संघ,	सुख्खा तथा नगद राहत, गैर खाद्य सामग्रीहरू	२५० सेट	१०००सेट	१० लाख
७	खानेपानी तथा सरसफाइको व्यवस्था गर्ने	तत्काल	शिविरहरूमा	खा.पा.डिभिजन फिल्ड कार्यालय, पालिकाहरू , गिफ्ट बाजुरा, पीसबिन, एचआसि, यूनीसेफ, आएनएफ, सहास, मिस, सेतो गुराँस,	सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था	पाइप तथा ड्रम ५० थान २० लिटरको	पाइप	ड्रम ५० थान गिलास जग प्रत्येक पालिकामा आवश्यक पाइप खरिद, प्यूस, ब्लिचिङ्ग पाउडर, बाटरगार्ड सरसफाई किट्स व्यवस्था गर्ने	
८	आपतकालिन शिक्षा सञ्चालन गर्ने	सात दिन भित्र	शिविरहरूमा	यूनीसेफ, गिफ्ट बाजुरा, पीसबिन, एचआसि, आएनएफ, सहास, मिस, सेतो गुराँस,	विद्यालयहरू संघ संस्था र चेतनशील जनशक्ति, बाल समूह, युवा समूह, नेपाल जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल	किताव डड्पेन र प्रभावित क्षेत्रको शिक्षक		१० थान	एक लाख प्रति पालिका
९	संरक्षण	तत्काल	शिविरहरूमा	नगरपालिकास्तरीय महिला तथा बालबालिका शाखा, जिप्रका,संघसंस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, महिला अधिकार मंच, पीसबिन बाल अधिकार मंच	सेल्टर, सेफ हाउस	वस्न आराम गर्न शिविर व्यवस्थापनका सामग्री तयार वस्न आराम गर्न शिविर व्यवस्थापनका सामग्री (लिटो,पोषण,डिग्नीटी किट) तयार ,मनोसामाजिक परामर्श, जनशक्ति, मर्यादा सामग्री, खेल सामग्री, लिटोपीठो, मनोसामाजिक परामर्श गर्ने जनशक्ति	प्रत्येक पालिकामा १ जना रहेको	प्रत्येक पालिकामा १० जना जनशक्ति चाहिने	प्रतिपालिका ५लाख बराबरको वस्दोबस्तीको सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद्: आगलागि

विपद् पछि गरिने क्रियाकलापहरू

क स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
१	प्रकोप प्रभावितलाई राहत वितरण गर्ने (खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री)	प्रकोप भएको ३५ दिन भित्र	प्रभावित समुदायमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, गाउँपालिका नगर पालिका नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सरकारी निकाय तथा गैर सरकारी संघ संस्था, बाल समूह, आमा समूह, युवा समूह, नेपाल जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कल, स्थानीय समुदाय	क्षतिको विवरण अनुसार	राहत कोष		
२	पुनर्लाभ (पुनरस्थापना र पुनर्निर्माण,)	प्रकोपको प्रभाव रो किएपछि	समुदायमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	युवा क्लव, स्थानीय स्वम्सेवक, जिल्ला समन्वय समिति स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी , डिभिजन बन कार्यालय, गैर सरकारी संस्थाहरू, बन उपभोक्ता समिति, पालिकाहरू	क्षतिको विवरण अनुसार	स्थानीय स्रोत		
३	प्रकोप प्रभावित हरूलाई सहुलियत दर र बिना धितो ऋण उपलब्ध गराउन पहल गर्न	पुन:स्थापना कार्य पछि	जिल्ला, तथा स्थानीय तह	कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तह ,सहकारी, कृषि विकास वैक ,रावा.वैक अन्य विकासे वैकहरू आदि	स्थानीय तह जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह, कृषि विकास बैंक	आवश्यक कागजातहरू	ऋण		
४	प्रकोप प्रभावितहरूलाई जिविकोपार्जनका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने	पुन:स्थापना कार्यपछि	जिल्ला, प्रभावित क्षेत्रमा, र स्थानीय तह	कृषि ज्ञान केन्द्र र घरेलु तथा साना उद्योग, पशु विज्ञ केन्द्र र स्थानीय तह अन्य संघ संस्थाहरू	सरकारी निकाय , स्थानीय तह र गैर सरकारी संस्थाहरू, कृषि सहकारी संस्था	विउ विजन र विभिन्न तालिमका लागि दक्ष जनशक्ति र सामग्री	स्थानीय स्रोत		
५	खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीको खरिद तथा ढुवानीको व्यवस्था	आवश्यकता अनुसार आपूर्ति गर्ने	घटना स्थलमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्थानीय तह , विभिन्न गैर सरकारी संस्था पीसबिन गिफ्ट ,एच आर सी ,मिस बाजुरा , आइ एन एफ बाजुरा,महिला विकास मंच बाजुरा, साल्ट ट्रेडिङ्ग क. डिपो मार्तडी,बाजुरा	खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्री र नगद			

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : खडेरी

विपद्को समयमा गरिने क्रियाकलापहरू

क्र स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
१	खानेपानीको व्यवस्था गर्ने	खडेरी परिरहे को समयमा	खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा	खा.पा.तथा स.स.डि. कार्यालय	सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था नागरिक समाज राजनितिक दल	जनशक्ति, मुहान पहिचान, पाइप	जनशक्ति, मुहान	पानीको मुहान	
२	खाद्यान्नको व्यवस्था गर्ने	खडेरी परिरहे को समयमा	खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा	नेपाल खाद्य संथान	सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था नागरिक समाज राजनितिक दल, साल्ट ट्रेडिङ्ग क. डिपो मार्तडी,बाजुरा	खाद्यान्न सामाग्रीहरू		चामल, दाल, तेल, पिठो, नुन आदि	
३	विउ विजनको व्यवस्था गर्ने	सिजन अनुसार	खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा	कृषि ज्ञान केन्द्र	सरकारी निकाय तथा संघ संस्था	बिउ विजन, कृषि औजार, फारम केन्द्र, एग्रोभेट	फारम केन्द्र, एग्रोभेट	विउ विजन, कृषि औजार	
४	सिंचाईको लागि योजना निर्माण तथा पुर्ननिर्माण	निरन्तर	खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा	नगरपालिका गाउँपालिका	संघसंस्था	प्राविधिक तथा आर्थिक			

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् खडेरी

विपद् पछि गरिने क्रियाकलापहरू

क्र.स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	आवश्यक स्रोत	उपलब्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
१	सिचाइको व्यवस्था गर्ने	खडेरी पछि	खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा	जि.कृ.वि.का. गैसस	सम्वधित निकाय, गैसस	प्राविधिक, मुहान निर्माण सामाग्री	प्राविधिक, मुहान निर्माण सामग्री		
२	खानेपानीका स्रोतको पहिचान गरी पानीको व्यवस्था गर्ने	खडेरी पछि	खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा	खा.पा.का.,गैसस	सरकारी निकाय, गैरसर कारी संघ संस्था	प्राविधिक, मुहान निर्माण सामाग्री	प्राविधिक, मुहान निर्माण सामग्री		
३	वृक्षारोपण गर्ने	असार साउन	खडेरी प्रभावित क्षेत्रमा	जिल्ला बन कार्यालय	सरकारी निकाय, गैरसर कारी संघ संस्था, समुदाय	वोट विरुवा	वोट विरुवा		
४	अनुगमन गर्ने	निरन्तर	कार्य गरेका क्षेत्रमा	जिल्ला स्थित सरोकार वालाहरू	सरकारी निकाय, गैरसर कारी संघ संस्था, समुदाय	जनशक्ति	जनशक्ति		

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

प्रकोप: असिना

विपद्को पुर्वको समयमा गरिने क्रियाकलापहरू

क्र स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	उपलब्ध स्रोत	अभाव वा फरक	अनुमानित वजेट
१	कृषि ज्ञान केन्द्र बाट असिना सहने जातका बालिको विषयमा कृषकहरूलाई अनुशिक्षण	हरेक बाली पात्रो अनुसार	समुदायमा	कृषक र यसका सरोकारवालाहरू	कृषि ज्ञान केन्द्र कृषि शाखा, प्रदेश सरकार, नगरपालिका कृषि शाखा	स्थानीय कृषि प्राविधिक,		
२	छिटो पाक्ने लगाउने समय नियमित जस्तो फरक पार्ने	नियमित मौषम भन्दा अलि अघाडी	समुदायमा	कृषकहरूले	कृषि शाखा र कृषि ज्ञान केन्द्र ,एग्रोभेट, नगरपालिका कृषि शाखा	स्थानीय कृषि प्राविधिक,		
३	स्थानीय तथा रैथाने बालीको प्रर्वधन गर्ने लगाउने	हालको बाली पात्रो अनुसार	असिना प्रभावित क्षेत्रमा	समुदायका कृषक समुह तथा कृषि शाखा	स्थानीय तह कषी शाखा सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था, नागरिक समाज राजनितिक दल	जनशक्ति रैथाने बालीको विउ		
४	फलफुल खेती संचालन	असिना छक्ने पलाष्टीक फलफुल खेती गरिएको क्षेत्रमा प्रयोग गर्ने	फलफुल खेती गरिएको क्षेत्रमा प्रयोग गर्ने	कृषकहरूलो	स्थानीय तह कृषि शाखा सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था, नागरिक समाज राजनितिक दल	जनशत्ती:		३ लाख बरावर
५	तरकारी खेतीका लागि नया प्रविधिको विकास	टनेल हाउसको प्रयोग	समुदायमा	कृषकहरूले	कृषि शाखा ,कृषि ज्ञान केन्द्र	जेटिए ,अगुवा कृषक, सामग्री तथा विउविजन		
६	विउ वितरणका लागि कोष व्यवस्था	नगद	स्थानीय तह		कृषि शाखा	जेटिए ,अगुवा कृषक, सामग्री तथा विउविजन		
७	राहत व्यवस्था	आवश्यक खाद्यान्न	स्थानीय तह		जिल्लास्थित सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरू	जेटिए ,अगुवा कृषक, सामग्री तथा विउविजन		

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

विपद् : नोवल कोरोना भाइरस संक्रमण (COVID)-19)

विपद् पुर्व तयारीका लागि गरिने क्रियाकलापहरू

वर्तमान अवस्था:

छोटो समयमै विश्वव्यापी रुपमा फैलिरहेको नयाँ कारोना भाइरसको (Novel Corona Virus) संक्रमणबाट लागेको रोगलाई विश्व स्वास्थ्य संगठनले कोभिड-१९ को नाम दिएको छ। यस रोगले अकल्पनीय रुपमा दैनिक जीवन, अर्थतन्त्र र जनस्वास्थ्यमा ज्यादै ठूलो असर पारेको छ। २०१९ डिसेम्बर महिनाको अन्त्यतीर चिनको वुहान राज्यमा पत्ता लागेको कोभिड-१९ रोगबाट मे ८, २०२० सम्ममा विश्वका २१५ राष्ट्रका करिव १२ मिलियन मानिस संक्रमित भएका छन् भने ०.४ मिलियन मानिसहरुको ज्यान गैसकेको छ। तीव्र गतिमा फैलिने हुनाले सम्भावित महामारी आँकलन गर्दै विश्व स्वास्थ्य संगठनले ११ मार्च, २०२० मा विश्वव्यापी महामारी घोषणा गरेको थियो। विश्वभरी फैलिएको यस भाइरसले स्वास्थ्य सुरक्षा, सामग्री ढुवानी प्रणाली, रोजगारी, शिक्षा, सामाजिक व्यवस्था लगायतमा असर गरेको छ। यद्यपी यस रोगले विश्वभरीका मानवलाई असर गरेको छ , वृद्ध तथा वृद्धाहरु, गर्भवती तथा सुत्केरहीहरु, दीर्घरोग भएका व्यक्तिहरु, दैनिक ज्यालदारीमा जीवन धान्ने वर्ग, औधोगिक मजदुरवर्ग, विदेश तथा अर्को स्थान गएर काम गर्ने वर्ग र अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदिलाई यसले बढी असर गरेको छ। यी वर्गका मानिसहरुलाई महामारी पछिको अवस्थामा पनि बढी असर हुने देखिन्छ।

विश्वव्यापी महामारी COVID-19 प्रतिकार्यको लागी, विश्व स्वास्थ्य संगठन (WHO) र नेपाल सरकारले स्थान विशेषमा रोगको फैलावट अनुसार प्रतिकार्य गर्न रणनैतिक निर्देशनहरु जारी गरेको छ। खासगरी प्रभावित स्थानहरुमा भौतिक दुरी कायम गर्ने, रोकथामका उपायहरु अपनाउँने, द्रुत पहिचान, द्रुत परिक्षण, विरामीहरुलाई छुट्टै राख्ने, विरामीसंग घुलमिल भएका अन्य व्यक्तिहरुको वृहत रुपमा खोजी गर्ने र संकास्पदहरुलाई समुदायबाट अलग राख्ने जस्ता कार्यहरुलाई प्राथमिकता दिई प्रतिकार्य गर्न निर्देशन गरेको अवस्था छ। महामारीले विश्वव्यापी रुपमा मानिसहरुको दैनिक जीवन यापन र कार्यशैलीमा अप्रत्यासित रुपमा परिवर्तन ल्याएको छ। एकआपसमा हुने भेटघाट, ठूला खाले जमघटहरुको साटो प्रविधिमा आधारित भरच्यूअल माध्यमहरु जस्तोः अनलाइन मिडिया, सामाजिक सञ्जाल आदिबाट काम गर्न थालिएको छ। सूचना संकलन, योजना निर्माण, अभिमुखिकरण, प्रतिकार्य र पूर्वतयरीका लागी निर्णय प्रक्रिया गर्न र यस्ता प्रविधिहरुद्धारा विश्वव्यापी रुपमा प्रयोगमा आएका छन्।

यसै सन्दर्भमा विश्व स्वास्थ्य संगठनले खुल्ला सिमाना, बुझाइको कमी, भौतिक संरचना तथा औजार र औषधीको अभाव, देशको सिमित स्वास्थ्य क्षमता, क्षमता अनुसार नेपाललाई शुरुको अवस्थामा जोखिम पूर्णा स्थानमा राखेको थियो। शुरुको दिनमा विरामीहरुको संख्या निकै सिमित रहेको थियो। यद्यपी, भारत लगायतका तेस्रो मुलुकबाट नेपाल भित्रिने मानिसहरुको संख्यामा वृद्धि भए संगै हाल (जुलाई ५,२०२० सम्म) नेपालमा कोभिड-१९ बाट संक्रमित हुनेको संख्या १५,७८४ पुगेको छ भने बाजुरामा समेत ४९३ जना संक्रमित भएका छन्। उक्त रोगका कारण हाल सम्म नेपालमा ३५ जनाले ज्यान गुमाएका छन् भने बाजुरा जिल्लामा समेत १ जना बालिकाको ज्यान गइसकेको छ। नेपाल विश्वव्यापी CORONA Virus Disease को महामारीबाट पिरोली रहेको अवस्थामा भू-कम्प, बाढी, पहिरो, हावाहुरी आदि सम्भावित प्राकृतिक विपत्तिहरु आउँन सक्ने हुनाले यसलाई पनि सामना गर्नुपर्ने हुनसक्दछ।

बाजुरा जिलाको सन्दर्भमा भौगोलिक विकटता, भौतिक संरचनाको कमी, छिमकी जिल्लाहरुमा अन्तर्राष्ट्रिय नाकाहरु खुल्ला हुनु, विपद व्यवस्थापन एवं पूर्वततयारीमा बुझाई तथा लगानीमा कमी हुनु र जिल्ला तथा नगरस्तरमा महामारी प्रतिकार्य योजना नहुनु जस्ता कारणले COVID-19 तथा अन्य महामारी एवं रोगहरुबाट सुरक्षित रहनु चुनौतीपूर्ण छ। यसैले यस जिल्लाले पनि यस प्रकारको रोगहरु विरुद्ध तयारीमा रहन जिल्लास्तरमा समयमै पूर्वतरी योजना, RRT लगायत प्रतिकार्य टिमहरुको अझै प्रभावकारी रुपले व्यवस्थापन र आवश्यक उपकरण एवं कोषको तयारीगर्नु र व्यापक रुपमा जनचेतनाको विकास गर्नु आजको टड्कारो आवश्यकता र अवसर पनि हो।

नोबल कोरोना भाईरस संक्रमण COVID-19 रोकथाम तथा व्यवस्थापन

विपद् पूर्व

विपद्‌को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	समय अवधि	उपलब्ध श्रोत	सहयोग	अनुमानित बजेट
विश्वमा फैलिएको नोवेल कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट केहि मानिसहरू प्रभावित हुने, जस मध्येबाट केहीको मृत्यू हुने बालबालिका, गर्भवती आमाहरूलाई पोषणको समस्या, प्रभावित क्षेत्रमा औषधि, उपकरण, सुरक्षाका सामग्री, अभाव हुन सक्ने नियतिम गर्भजाँच, खोप सेवा सञ्चालन नहुँदा समस्या, दीर्घरोगीहरूलाई उपचारमा समस्या हुने	DCCMC गठन गर्ने	• जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नियमित		• सुरक्षा निकायहरु • स्वास्थ्य कार्यालय • जिल्ला अस्पताल	
	क्वरेन्टिन तथा आइसोलेशन कक्ष निर्माण	• स्थानीय तह • जल्ला अस्पताल	नियमित	- विद्यालय लगायतका सार्वजनिक पूर्वाधार - संघ, प्रदेश तथा स्थानीय सरकार द्वारा विनियोजित रकम	• DCCMC • जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१,००,००,०००
	समुदायस्तर कोरोना भाईरस COVID -19 संक्रमण हुन नदिन जनचेतनाका लागि १) घरदैलो भेट गर्ने, पोष्टर, पर्चा आदि वितरण गर्ने, २) टोल टोलमा अन्तरक्रिया गर्ने, अति विपन्न वर्गलाई सावुन वितरण गर्ने	स्थानीय तह (स्थानीय कोरोना संकट व्यवस्थापन केन्द्र,	नियमित	स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पताल र स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखाले अभिलेख राख्नुपर्ने	गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीए, सेभ द चिल्ड्रेन, गुडनेवर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी,	
	एक घर एक खाडल व्यवस्था जुठ्यान, पानीको निकास	• स्थानीय वासिन्दा	नियमत		,,	
	स्वास्थ्य सम्बन्धी दक्ष जनशक्तिको पहिचान तथा क्षमता बिकास	• स्वास्थ्य कार्यालय			,,	
	प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाबाट शंकास्पद विरामीको जाँच गर्ने	• स्वास्थ्य कायालय, बाजुरा अस्पताल	नियमित		,,	

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	समय अवधि	उपलब्ध श्रोत	सहयोग	अनुमानित बजेट
	सूचना शिक्षा तथा संचारका सामग्री वितरण गर्न स्वयंसेवक परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, कोभिड १९ शंकट वयवस्थापन समिति	नियमित		,,	
	समुदायस्तरमा सरसफाईको बारेमा जनचेतना जगाउने	• स्थानीय तह	नियमित		,,	
	अत्यावस्यक उपकरण औषधिहरू तुरुन्तै स्वास्थ्य संस्थामा पठाउने मौज्दात गर्ने	• स्वास्थ्य कार्यालय • स्थानीय तह	नियमत		गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीय, सेभ द चिल्ड्रेन, गुडनेवर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी,	
	स्वास्थ्यकर्मीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने र क्षमता विकास	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पताल स्थानीय तह	नियमित		स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पताल स्थानीय तह	
	रुघा खोकी र ज्वरो आएका विरामीको विषेश जाँच गरी उपचार गर्ने	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पताल स्थानीय तह	नियमित		स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पताल स्थानीय तह	
	सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था, स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्थामा हातधुने स्थान व्यवस्था गर्ने	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पता स्थानीय तह	नियमित		सबै गै.स.स	
	आपत्कालिन् औषधी, उपकरण, सुरक्षा सामग्री व्यवस्थापन र भण्डारण	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पता स्थानीय तह	नियमित		सबै गै.स.स	
	कोरोना भाइरस सम्बन्धी स्वास्थ्य शिक्षा कर्नर व्यवस्था गर्ने	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पता स्थानीय तह	नियमत		शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई समिति, सबै गै.स.स	
	१) हेल्थ डेक्स स्थापना गर्ने, (शंकास्पद व्यक्तिलाई जिल्ला अस्पतालमा प्रेषण गर्ने) क) पर्चा वितरण ख) हात धुन सिकाउने	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पताल स्थानीय तह	नियमित		सबै गै.स.स	
	मापदण्ड अनुसार क्वारेन्टाइन स्थापना तथा व्यवस्थापन	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पता स्थानीय तह	नियमित		सबै गै.स.स	

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	समय अवधि	उपलब्ध श्रोत	सहयोग	अनुमानित बजेट
	RDT परीक्षण र शंकास्पदको PCR परीक्षणका लागि सिफारिस गर्ने र परीक्षण गर्ने	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पताल स्थानीय तह	नियमित		स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पता स्थानीय तह	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य कार्यालय तथा संचारकर्मीहरूसँग समन्वय गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने	• DCCMC	नियमित		गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीए, , सेभ द चिल्ड्रेन, गुडने वर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी,	
	बालबालिकाहरूका लागि खेल सामग्री र किशोरी तथा महिलाहरूका लागि मर्यादा सामग्री व्यवस्थापन	• स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा अस्पता स्थानीय तह	नियमित		गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीए, सेभ द चिल्ड्रेन, गुडनेवर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी,	
	राहत व्यवस्था र वितरण	• स्थानीय तह • संघ संस्था			गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीए, , सेभ द चिल्ड्रेन, गुडने वर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी,	
	गतिविधिको अनुगमन अभिलेख,प्रतिवेदन	• विपद् व्यवस्थापन समिति र शंकट व्यवस्थापन समिति	नियमित		गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीए, सेभ द चिल्ड्रेन, गुडनेवर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी,	
	विपन्न वर्गहरूको तथ्यांक संकलन र राहत वितरण	• स्थानीय तह			स्थानीय तह	
	समीक्षा गर्ने	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समित	नियमित		गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीए, सेभ द चिल्ड्रेन, गुडनेवर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी,	

नोबल कोरोना भाईरस संक्रमण COVID-19 रोकथाम तथा व्यवस्थापन

विपद्को समयमा

विपद्को सम्भावित अवस्था	विपद् प्रतिकार्यका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्वेवारी	सहयोग	बजेट
विश्वमा फैलिएको नो वेल कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट नगरपालिकाका लाख मानिसहरू प्रभावित हुने, जसमध्ये बालबालिका, गर्भवती आमाहरूलाई पो षणको समस्या, प्रभावित क्षेत्रमा औषधि, उपकरण, सुरक्षाका सामग्री, अभाव हुन सक्ने नियतिम गर्भजाँच, खोप से वा सञ्चालन नहुँदा समस्या, दीर्घरोगीहरूलाई उपचारमा समस्या हुने	कोरोना भाईरस COVID-19 संक्रमण व्यवस्थापनका लागि संकट व्यवस्थापन समितिको नियमित वैठक	स्थानीय तह र जिल्ला स्तरमा	संकट व्यवस्थापन समिति	नेपाल रेडक्रस,जिल्ला प्रशासन कार्यालय ,जिल्ला स्थीत सुरक्षा निकाय ,बाजुरा अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय	
	समुदायस्तर कोरोना भाईरस COVID -19 संक्रमितलाई औषधि उपचारको लागि सुविधायूक्त अस्पतालमा प्रेषण गर्ने	अस्पताल	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, स्थानीय तह	DCCMC, RRT	
	समुदायमा स्थानीय संक्रमण रोक्न चेतना जगाउने नियमित सम्पर्क व्यक्तिको खोजी, क्वारेन्टाइन र आइसोलेसन व्यवस्थापन र विरामीको परीक्षण	प्रभावित क्षेत्र, जिल्ला र स्थानीय तह	प्रभावित क्षेत्र	DCCMC	
	सुविधायूक्त एम्बुलेन्स र चालकलाई सुरक्षित सामग्री सहित तयारी अवस्थामा राख्ने	प्रभावित क्षेत्र , जिल्ला	DCCMC	DCCMC	
	सूचना शिक्षा तथा संचारका सामग्री तथा महिला र किशोर किशोरीहरूलाई मर्यादा सामग्री वितरण सामग्री वितरण गर्न स्वयंसेवक परिचालन गर्ने	प्रभावित क्षेत्र, स्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तह	DCCMC, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह,	DCCMC	
	गर्भवती, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएको व्यक्ति र बालबालिकालाई पनि प्राथमिकतामा राखी औषधी उपचार गर्ने	प्रभावित क्षेत्र	DCCMC, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह,	DCCMC	
	सबै समुदायस्तरम सरसफाईको बारेमा जनचेतना जगाउने	प्रभावित क्षेत्र	स्थानीय तह	DCCMC, गै.स.सं.	
	संक्रमित क्षेत्रमा विषाणूमूक्त गर्न औषधी छर्किने, सिल गर्ने	प्रभावित क्षेत्र	DCCMC	नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी	
	विरामीलाई प्रेषणका लागि समन्वय गर्ने	प्रभावित क्षेत्र र स्थानीय तह	स्थानीय तह	स्थानीय तह र साझेदार निकाय	
	संक्रमितको गोपनीयता सुनिश्चित गर्ने, निरन्तर परामर्श गर्ने	प्रभावित क्षेत्रमा	DCCMC, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह,	बाजुरा अस्पता, स्वास्थ्य कार्यालय, DCCMC	

विपद्: COVID - 19

विपद् पश्चात गरिने क्रियाकलापहरू

क स	के गर्ने	कहिले गर्ने	कहाँ गर्ने	कसले गर्ने	कस कसको सहयोगमा गर्ने	अनुमानित वजेट
१	संक्रमितलाई नियमित जाँच गर्ने वातावरण मिलाउने	संक्रमण भए पश्चात	जिल्ला अस्पताल	स्थानीय संकट व्यवस्थापन समिति,	जिल्ला स्वास्थ्य, विभिन्न जिल्लास्थित राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्था	
२	प्रभावितहरूलाई जिविकोपार्जनका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने	जनजीवन सामान्य अवस्थामा फर्किएपछि	प्रभावित क्षेत्रमा	न.पा/गा.पा कृषि तथा पशुविकास शाखा, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	कृषि ज्ञान केन्द्र र घरेलु तथा साना उद्योग, पशु विज्ञ केन्द्र अन्य संघ संस्थाहरू सरकारी निकाय , स्थानीय तह र गैर सरकारी संस्थाहरू, कृषि सहकारी संस्था, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	आवश्यकता अनुसार
३	राहत वितरण	३५ दिन भित्र	प्रभावित परिवार र अतिविपन्न परिवार	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संथा	आवश्यकता अनुसार
४	नियमित चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन, (संक्रमितप्रतिको हेयभाव र भेदभाव को दृष्टिकोणमा परिवर्तन गर्ने)	लगतै	प्रभावित समुदाय	स्थानीय तह	गिफ्ट नेपाल, पीसविन, नेपाल रेडक्रस एचआरसी बाजुरा, सहास नेपाल, आइएनएफ नेपाल, युनीसेफ, युएनएफपीय, सेभ द चिल्ड्रेन, गुडनेवर्स इन्टरनेसनल नेपाल, महिला विकास मन्च, डब्लु एफ पी, युवा क्लव, बाल क्लव, स्थानीय स्वयंसेवक	आवश्यकता अनुसार

अनुसुची १९ स्थानीय तहको संकटासन्नता आकलन

बुढीगंगा नगरपालिका संकटासन्नता आकंलन

वडा नं.	गाउँ तथा टोल	सुरक्षित स्थान	उच्च सङ्कटासन्न घरधुरी	मध्यम सङ्कटासन्न घरधुरी	न्यून सङ्कटासन्न घरधुरी	कैफियत
१	अमकोट	धुरालसैन	१००	०	०	
	मल्लो कुडी	आटिचौंरको सुर्का	११९			
२	वजेडी	धौला ढुंगा	६०		५१०	
	माथिल्लो नडागं		१५			
	बलदे	मलाती	६			
	खस्रे खेत	सानकाटिया	६			
	ताप्रीसेरा	माथिल्लो वगर	५			
३	मुसेलवाडा	सिमालीवाडा	५		४६५	
४	काव्डा	तुडके	२३		५४५	
	देनसायल दुगडीवाडा	भुक्तोली प्रावि	१२			
५	निमनी	भटे्चौर	४०		३००	
	कोटवाडा	भटे्चौर	३			
६	वेलकाटिया	नवाकोट	३०		४३२	
	गिरीवाडा	सैनागडा	३०			
	पडयान	सैनागडा	४०			
	बाम्का वजार	फालासेन	५०			
७	झाली	गैरागडा	२०		४७२	
	खारेखेत		२५			
	सिमलकोट		१०			
८	देबलसेन	चालपुर्नेगडा	२	१४	३८२	
	वेतालमाण्डौं	दुबाढी		१५ पसल		
९	सेरालावाडा			१०	४५०	
१०	सिगाडा नेपालीटोल	सिगाडा मावि	१५		६७०	
	झाडगाउँ	सेरीधारा	२			
	सेलापाखा गाउँ रानाबाडा	कोलगडा	३			
	चाफा रुख	पतिहाल्ने	४			

स्थानीय तहका जोखिम पुर्ण स्थान र सुरक्षित स्थानहरूको विवरण: संकटासन्नता आकंलन गौमुल गाँउपालिका

वडा नं.	गाउँ तथा टोल	सुरक्षित स्थान	उच्च सङ्कटासन्न घरधुरी	मध्यम सङ्कटासन्न घरधुरी	न्यून सङ्कटासन्न घरधुरी	कैफियत
१	अन्द्राडी	इर्जाका डाँडा	४३	१२६		गाँउपालिको प्रोफायल बाट लिईएको
	माडी	राउदे	२६			
	दुर्गाली	पोखरा	३०			
२	पौदाली	उताली	२०	२७८		गाँउपालिको प्रोफायल बाट लिईएको
	जुकेना	दहकोट	७			
	गताडी	कोईराना	७			
३	बेहरी	तखरतोला	१४	२३२		गाँउपालिको प्रोफायल बाट लिईएको
	दल्याडी,कटीगाँउ	खारा ,बुकादय	१८			
	थ्ला	पाटन	१२			
	ऋाला	माझपाली	७			
४	डाडाबाडा	चौर	१५	२६९		गाँउपालिको प्रोफायल बाट लिईएको
	गुइदेलि	पिल्तेचौर	८			
	बेडुतोला	बाँसैन	९			
	विरा	डुन्या	१३			
५	सिम	खेतज्युला	१३	२१५		गाँउपालिको प्रोफायल बाट लिईएको
	धानखोला	खेतज्युला	४			
	सिलगडी	खेतज्युला	११			
६	शान्तीटोल	मेललेख	१८	२२९		गाँउपालिको प्रोफायल बाट लिईएको
	गैरीटोल	कमारेकोट	२६			
	दरीपाटा	चौर	१३			
	बाम्नी, टुनी	सालीकोट	१८			

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	विपद्का कारण जोखिमयुक्त स्थानहरू	विपद्	सुरक्षित स्थान	कैफियत
२	त्रिवेणी नगरपालिका	पहिरोको उच्च जोखिम रहेको स्थान : वडा नं १ विसाल बजार १७० घरधुरी २, सिम्ला, सिन्नेकोट २७२ घरधुरी, वडा नं ४ को पीपलसैन राउतेला, १५७ घरधुरी वडा ५ को किम्नी २१७ घरधुरी वडा नं ६ को भिरपाटा,जैशीवाडा ४५ घरधुरी, वडा नं ७ फल्नेतोला,खिरपाटा ४५ घरधुरी, ८ पन्ताली, ढडाली, बागापाटा ६५ घरधुरी ९ पैमा	बाढी पहिरो	खोया, चौसाल, वर्दादेवीको क्षेत्र, चौसाल	
			सुरक्षित स्थान को पहिचान	**वडा नं. १** क) सल्लेडी टोल - सल्लेडी ख) लवाडुङ्गा टोल -खापर आ.वि. खेल मैदान ग) नया बस्ती टोल -बाटेगडा घ) कदेर टोल - गोलढुंगा कदेर ङ) सुन्दर नगर टोल - नवज्योति आ.वि. खेल मैदान र ढिक्कुरा च) भुवातोला टोल - त्रिपुरा सुन्दरी आ.वि. खेल मैदान छ) विशाल बजार टोल - भुवाखाडा खेल मैदान, वर्तोदेवी प्रा.वि.खेल मैदान र देउमन	
				वडा नं. २ क) सिन्नेकोट टोल - चाल्नेगडा, जनक शाह ख) चौसाल टोल - त्रिभुबनेश्वरी मा.वि. खेल मैदान ग) डाँडा टोल - मन्दिर परिसर, घ) बनघर टोल - पार्वती मा.वि. खेल मैदान, ङ) वुढाटोल - जनता प्रा.वि. खेल मैदान,- च) भडारसैन गेरुगडा टोल - सैमाण्डौ प्रा.वि.खेल मैदान, छ) चौतारी टोल : सैमाण्डौ प्रा.वि.खेल मैदान ज) दलित टोल - जनता प्रा.वि. खेल मैदान	
				वडा नं. ३ क) भण्डारी टोल - भागेश्वरी आधारभूत विद्यालय खेल मैदान ख) ठेक घर -मष्टामाण्डौ, पटाखानी फिल्ड ग) सुनार टोल - कालिका परिसर घ) शाही टोल - धौलपुरी मावि. खेल मैदान, सैन ङ) सिल्पेल टोल :- मष्टेश्वरी आ.वि.खेल मैदान च) टिमुरे सैन - टिमुरेसैन	

क.स.	स्थानीय तहको नाम	विपद्का कारण जोखिमयुक्त स्थानहरू	विपद्	सुरक्षित स्थान	कैफियत
			सुरक्षित स्थान को पहिचान	**वडा नं. ४** क) ढकेना टोल - बाटिका बाल विकाश केन्द्र प्राङ्गण ख) दामन टोल - त्रिवेणी प्रा.वि. खेल मैदान ग) डाँडा टोल - गताडी, डाँडा खलो घ) देबल डाँडा टोल - ढोगदिना मैदान,देबलडाँडा माध्यामिक विद्यालयको खेल मैदान ङ) देबलडाँडा टोल - देबलडाँडा चोक, देबलडाँडा प्रा.वि. खेल मैदान च) पिपल सैन - जनशक्ति प्रा.वि. खेल मैदान, डाँडा खलो छ) विमेली टोल - विमेली टुडेगडा ज) तोलेन- देबलडाडा मा.वि विद्यालय खेलमैदान डाँडा चोक	
				वडा नं ५ क) डाँडा टोल - सुपेकुना ख) गोरेठा बस्ती - राम गडा ग) गाउँघर टोल- रामेश्वरी मा.वि. खेल मैदान	
				वडा नं. ६ १) बुढा टोल- पुष्पकमल आ.वि. खेल मैदान, मष्टेश्वरी मावि खेल मैदान, पीपलतोला खेलमैदान २) बाडगाउ टोल- खड्का बाडा, सरस्वती आ.वि. खेल मैदान र भुवावाडा ३) सिमकृष्ण टोल - गायत्री प्रा.वि. खेल मैदान, तोलागडा गैरा र मिगि खेत ४) फल्नेतोला टोल - बाल कल्याण आ.वि खेल मैदान ५) जारगाउँ टोल - पुष्पलाल स्मृति आ.वि. खेल मैदान, सिमगाउँ र गल्डाँडा ६) दुर्गा भवानी टोल - बडिमालिका खेल मैदान, भुवाखाडा र विडी ७) गडिगाउँ टोल - मलासैन खेत, भुवाखाडा, ज्ञानज्योति खेलमैदान	

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	विपद्का कारण जोखिमयुक्त स्थानहरू	विपद्	सुरक्षित स्थान	कैफियत
			सुरक्षित स्थान को पहिचान	**वडा नं. ७** १) कोसेडी टोल - पैँयाको डिल २) धामीबाडा डाँडा टोल - स्वास्थ्य चौकी परिसर ३) काफडाँडा चिनेडी - पासिड ४) दलित टोल - तोलेनगडा ५) मालाकोट टोल - नौलागडा ६) पनाकाटे टोल - कैलाशेश्वरी मा.वि. खेल मैदान ७) ओखरेखोला चाम्मैसैन - कालाशिला चौर ८) थापाबाडा मूक्तिटोल - नाटेश्वरी आ.वि. खेलमैदान, बडिमालिका एक्याडेमी खेल मैदान, नित्यश्वरी खेलमैदान, खिर्पाटागडा, कालिकाश्वरी चौर र दगडा गैयान ९) लामागडा टोल - नाटेश्वरी आ.वि. खेलमैदान	
				वडा नं. ८ को टोल र सुरक्षित स्थान १) करासैन टोल- करासैन २) पान्ताली टोल- तोलेन ३) भानाशीला टोल - टोडेडा ४) ढडाली टोल - वाचनालय र जोवियल वोर्डिङ्ग स्कूलको खेल मैदान ५) सिमली रुख, रामतोला - मष्टा मन्दिर परिसर ६) नाथ टोल- भगवती मन्दिर परिसर ७) नेपाली टोल चौतारो	

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	विपद्का कारण जोखिमयुक्त स्थानहरू	विपद्	सुरक्षित स्थान	कैफियत
			सुरक्षित स्थान को पहिचान	**वडा नं. ९ को टोल र सुरक्षित स्थान** १) मष्टामाण्डौ टोल- इरुवुवा(सिमलको रुख २) जनपरिवर्त टोल- भुवाखाडा, तामसु ३) दलित मूक्ति टोल - गैरा ४) सिर्जनशील टोल - वासबाडा ५) दलित जनजागरण टोल - गैरा ६) मलालगाउँ टोल- चाउडे - पार्वतीमावि खेल मैदान ७) बडिमालिका टोल- भुवान थान ८) भाटगाउँ टोल - भाटगाउँ ९) एकता टोल - गुतोला(जनता प्रा.वि. खेल मैदान) १०) फेरागडा टोल- खिन्नै मा.वि. खेल मैदान ११) नुवाकोट टोल - चिउरे खला	
३	खप्तड छेडेदह गाँउपालिका	वडा नं १ मा मेलतोला, आरुगडा, नाउली खोला	बाढी पहिरो	भवानी मा.वि. काँडा , काट्याँ	
		वडा नं २ मा गाँज्रा,बल्दे , घट्टेखोला		सेलापुल	
		वडा नं ३ मा धनाल्त ,टुनीसैन		पुडाबाउला ,राउदेउ	
		वडा नं ४ मा गुईबन , चास्ला		डोप्केगडा	
		वडा नं ५मा डोगडा		मस्टेश्वरी मा.वि.	
		वडा नं ६ मा माडिखोला ,छडिपाताल		बथानलेख डाडासैंन	
		वडा नं ७ गुम्लागाँउ ,		दाउरेगडा	
५	बुढीनन्दा नगर पालिका	वडा १ पिपलडाली ,साउने गाँउ ,दैया मटेला, पारतोला,जंसाल,रावतवाडा २ कोल्टी वजार, ४ घोडाकोट,भुलेना, सिराडी ८ नौलाकोट	बाढी पहिरो		
६	जगन्नाथ गाँउपालिका	मुसेखोला ,तल्लो हुनी ,वस्केना,	बाढी पहिरो, सुक्का खडेरी	मुसेखोला ,तल्लो हुनी, वस्केना क्षेत्रलाई काडाकोट क्षेत्रमा स्थान्त्रण गर्ने	

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	विपद्का कारण जोखिमयुक्त स्थानहरू	विपद्	सुरक्षित स्थान	कैफियत
७	स्वामीकार्तिक गाँउपालिका	१,वर्कु,रुडी,जोरु,मुक्तिकोट२,सुपाना,पुडेनी ३ जुकु,४वाइ,५ मिगु	बाढी पहिरो, सुक्का खडेरी	४को वाईको बस्तीलाई कप्साडी क्षेत्रमा सार्ने , बर्कु,रुडी,जोरु,मुक्तीकोट क्षेत्रलाई सुईजिउला देखि तिखाजुर क्षेत्रमा स्थानान्त्रण गर्ने	
८	हिमाली गाँउपालिका	६,७ ,२ बाढी पहिरो ४,५ कवाडी ,सुख्खा खडेरी	बाढी पहिरो, सुक्का खडेरी	६ नम्वरका लागि धुलाचौर ,५ रुगिनको तिथीचौर क्षेत्रमा	
९	बडिमालिका नगर पालिका	पहिरो वडा नं २ मैमातोला,विष्टवाडा ,७ जिल्ली,सिराडी ,बथानलेख वडानं ३, वडा नं १ सल्लेना ,पाटा ,वडा नं नदि कटान स्थान तिपाडा ,बलेना ,जडाँगा,राप्का,बाउली गडखेत ,भौनेरा ,घागर र चुथी	बाढी, पहिरो, खडेरी, असिना, आगलागि	जिल्ली लाई चुथी ,मैमातोला लाई पल्लो बस्ती ,सल्लेनालाई ,पीनालेख	

अनुसूची २० . विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यशर्तहरू

कुनै विषयगत क्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकार प्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयगत सदस्य संस्था भनिन्छ । विषयगत सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य यस प्रकार हुनेछन्:

१. विषयगत सदस्य संस्था (सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैसस आदि) का वीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
२. संघीय, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तह, सरकारी निकाय, स्थानीय नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबिच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
३. आफ्नो विषयगत क्षेत्रमा विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने । यस अन्तर्गत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता, प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी, आपत्कालीन कार्य संबोधन गर्न प्राथमिकताप्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमीकमजोरी पहिचान, विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन् ।
४. आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने ।
५. विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका वारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
६. विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
७. सूचना संकलन तथा प्रचारप्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।
८. विषयगत क्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य संचालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने । साथै, विषयगतक्षेत्रका सहभागीहरूलाई सामान्य माध्यमबाट उनीहरूको स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहीत गर्ने ।
९. मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालन गर्न सहयोग गर्ने ।
१०. पूर्व निर्धारीत प्राथमिकता प्राप्त आवश्यकता पूर्तिका लागि विषयगत संस्थाहरूलाई अन्तिम सेवा प्रदायकका रूपमा जिम्मेवार बनाउने ।
११. कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयगत क्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने ।

अनुसूची २१ . अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्तहरू

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा सम्बन्धित तहमा कार्यरत सबै निकायका वीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी आवश्यक सहजकर्ताको कार्य गरी यस कार्यमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग प्रदान गर्नु हो । मुख्य भूमिका यसप्रकार हुनेछन् :

१. सबै निकायहरूको सहकार्यमा विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।

२. विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी अन्तिम कार्यशाला गर्नु अघि वैठकहरू संचालन गर्ने ।

३. विपद्सम्बन्धित थ्याङ्क संकलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने र प्राविधिक तथा वित्तिय सहयोग प्रदान गर्ने ।

४. प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने ।

५. विगतका अनुभवको आधारमा सफलता, चुनौति तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने ।

६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृयामा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।

७. कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूमाझ प्रवाह गर्ने । माथिल्लो तह मा प्रतिवेदन दिने साथै तल्लो तहसम्म जानकारी गराउने आदि ।

अनुसूची २२. नमूना सूचक तथा लक्ष्यहरू

सि.नं	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा विपद्बाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्बाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति		
४	स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)		
५	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत		
५.२	विपद्प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागुभएका स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद्प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत		

अनुसूची २३. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ

सि.नं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	असल अभ्यास तथा कमीकमजोरीहरू	सुझाव

नोटः अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाइलाई अन्य स्थापित प्रचलनका ढाँचामा पनि अभिलेखन गर्न सकिन्छ

अनुसूची २४ . विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनराबलोकन समय तालिका

योजना पुनराबलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	अर्को योजना पुनराबलोकन वा अद्यावधिक गर्ने वैठकको अनुमानित मिति
१ वर्ष भित्र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	(वैठक गर्ने वजेट व्यवस्था आदि)	२०७७ फाल्गुण

अनुसूची २५ . घटना विवरण प्रतिवेदन ढाँचा

१. तयार गर्ने जिल्ला : अवस्था प्रतिवेदन नं. दस्तखत

२. प्रतिवेदन तयार गरेको मिति :

३. लाई (प्र.जि.अ., जि.वि.व्य.स., गृह मन्त्रालय आदि)

४. बाट : (प्र.जि.अ, जि.वि.व्य.स., ने.रे.सो.)

५. बोधार्थ : (प्रजिअ, जिविव्यस, गृह मन्त्रालय आदि)

६. प्रतिवेदन अवधि (देखि......सम्म)

७. प्रतिवेदनले समेट्ने क्षेत्र (जिल्ला, नपा/गा.पा.)

८. सामान्य अवस्था (प्रभावित गा.पा., लाभान्वित जनसंख्या, क्षति भएको घर आदि)

९. पूर्वतयारी कार्यको विवरण

१०. पूर्वतयारी योजना (सरकारी, रेडक्रस, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरीने पूर्वतयारी योजना

११. खोज, उद्धार र राहतको विवरण (सरकारी, गैरसरकारी, रेडक्रस र राष्ट्रसंघीय निकायहरूबाट भएको खोज, उद्धार र राहत

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७, बाजुरा

UNFPA

Save the Children

Good Neighbors International

PeaceWin शान्तिदीप

गिफ्ट-नेपाल GIFT-Nepal

Human Resources Center Bajura

सहास-नेपाल SAHAS-Nepal 20 YEARS WITH COMMUNITY

INTERNATIONAL NEPAL FELLOWSHIP

महिला विकास मञ्च मार्तडी, बाजुरा

WFP